

RNDr. Milan Macháček - EKOEX JIHLAVA
Holíkova 3834/71, 586 01 JIHLAVA
Tel +420 603 891 284
e-mail: ekoex @post.cz

AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Předkladatel:

Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně, tř. T. Bati 21, 76190 Zlín

Pohled na část lomu Bzová v CHKO Bílé Karpaty (M. Macháček, 10/2024)

OZNÁMENÍ KONCEPCE

*Dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění
zák. č. 465/2023 Sb.*

zak. č. 2024.055

Zpracoval:

RNDr. Milan MACHÁČEK

Autorizace:

osvědčení č. j. 6333/246/OPV/93 ze dne 15. 4. 1993

Autorizace prodloužena rozhodnutím MŽP čj. MZP/2021/710/5861 ze dne 7.12.2021

Jihlava, duben 2025

AKTUALIZACE REGIONÁLNÍ SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Předkladatel:

Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně, tř. T. Bati 21, 76190 Zlín

OZNÁMENÍ KONCEPCE

*Dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění
zák. č. 465/2023 Sb.*

Předložené Vyhodnocení bylo zpracováno:

RNDr. Milan MACHÁČEK

- *autorizovaná osoba ke zpracování dokumentací, posudků a vyhodnocení dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (ZPV); původní osvědčení č. 6333/246/OPV/93 ze dne 15.4.1993, autorizace dle § 19 ZPV prodloužena rozhodnutím MŽP č.j. MZP/2021/710/5861 ze dne 7.12.2021;*
- *autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, rozhodnutí o autorizaci č.j. 2396/630/06 ze dne 30.1.2007; autorizace prodloužena rozhodnutím MŽP č.j. MZP 2022/630/76 ze dne 11.1.2022;*
- *autorizovaná osoba k provádění hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění ve smyslu § 67 tohoto zákona; rozhodnutí MŽP o udělení autorizace č. j. MZP/2018/610/3550 ze dne 14.12.2018, rozhodnutí MŽP o prodloužení autorizace č. j. MZP/2023/610/4042, sp. zn. ZN/MZP/2023/610/523 ze dne 14.12.2023*

Spolupráce:

Ing. Josef Godány, RNDr. Vratislav Pecina (Česká geologická služba)

Jihlava, duben 2025

Podpis zpracovatele:

.....

Obsah:

ÚVODEM.....	5
A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI.....	6
B. ÚDAJE O KONCEPCI	6
1. Název.....	6
2. Obsahové zaměření	6
3. Charakter	7
4. Zdůvodnění potřeby pořízení.....	8
5. Základní principy a postupy (etapy) řešení	9
6. Hlavní cíle.....	10
7. Míra, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.	11
8. Přehled uvažovaných variant řešení.....	13
9. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry.....	13
10. Předpokládaný termín dokončení.....	17
11. Návrhové období.....	17
12. Způsob schvalování.....	17
C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ.....	17
1. Vymezení dotčeného území.....	17
2. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny	18
3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území.....	18
3.1 Ovzduší a klimatické podmínky	23
3.2 Voda a hydrologické poměry.....	24
3.3 Půdní poměry	25
3.4. Geologické poměry	26
3.5. Hydrogeologické poměry	31
3.6 Přírodní poměry, ochrana přírody a krajiny.....	32
4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území	35
D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ	36
1. K vlivům na ovzduší a klima	43
2. K vlivům na vody, hydrické a hydrologické poměry.....	43
3. K vlivům na půdu.....	51
4. K vlivům na přírodu a krajinu.....	52
5. K vlivům na veřejné zdraví.....	57
E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE.....	58
1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky	58
2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce	58
3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví.....	58
4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny	58
POUŽITÉ PODKLADY A ZDROJE INFORMACÍ.....	61
ZÁVĚREČNÁ DOLOŽKA.....	62
PŘÍLOHY	62

Seznam hlavních použitých zkratk:

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
BC (N, R, L)	biocentrum (nadregionální, regionální, lokální)
BK (N, R, L)	biokoridor (nadregionální, regionální, lokální)
ČOV	čistírna odpadních vod
DP	dobývací prostor
EIA	Environmental Impact Assessment - posuzování vlivů na životní prostředí
EVL	Evropsky významná lokalita dle NV č. 73/2016 Sb. (lokalita soustavy Natura 2000)
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHLÚ	chráněné ložiskové území
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
KÚ	krajský úřad
MŽP ČR	ministerstvo životního prostředí České republiky
(N)PP	(národní) přírodní památka
(N)PR	(národní) přírodní rezervace
OP	ochranné pásmo (bez specifikace)
PO	ptačí oblast (lokalita soustavy Natura 2000)
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa (bývalý LPF)
SEA	Strategic Environmental Assessment - posuzování vlivů na životní prostředí koncepcí
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZOPK	zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
ZPV	zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje

ÚVODEM

Předkládaná koncepce **Aktualizace regionální surovinové politiky Zlínského kraje** (dále jen ARSP ZK nebo „Koncepce“) je koncepcí, která „ze zákona“ podléhá posuzování vlivů na životní prostředí podle §10a odst. 1 písm. a) platného znění zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.¹

Práce na Oznámení Koncepce byly řešeny především s důrazem na návrhové lokality pro další využívání surovinového potenciálu Zlínského kraje z hlediska jednotlivých komodit nerostných surovin ve vazbě na jejich územní rozložení v rámci Zlínského kraje.

Práce byly řešeny v těsné součinnosti se zpracovatelem Koncepce a předkladatelem. Pro účely zjištění okolností, zda předkládaná Koncepce může mít významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000 a tedy zda bude vznikat povinnost posuzování i v této souvislosti. Na základě žádosti předkladatele Koncepce byla poskytnuta celkem tři stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody, vydaná dle § 45i platného znění zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen ZOPK):

- Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství stanoviskem ze dne 14. 1. 2025 č. j. KUZL/2880/2025 **nevyloučil** významný vliv koncepce samostatně či ve spojení s jinými projekty na lokality soustavy Natura 2000.
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty stanoviskem č.j. 00610/BK/25 ze dne 19.2.2025 **nevyloučila** významné vlivy na EVL Bučník – Valy a EVL Bílé Karpaty
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Moravskoslezského (Správa chráněné krajinné oblasti Beskydy) stanoviskem č.j. 00960/MS/25 S/00202/SM/25 rovněž **nevyloučila** významné vlivy na EVL Beskydy v kontextu zásahu do tzv. migračního koridoru biotopu velkých savců (předmětu ochrany EVL Beskydy).

Z výše uvedeného vyplývá mj. zpracovat samostatné naturové hodnocení Koncepce dle § 45i platného znění ZOPK. Toto hodnocení je samostatným dokumentem, předkládaným souběžně s Oznámením Koncepce jako příloha č. 2.

V průběhu prací na Oznámení a naturovém hodnocení byla realizována společná jednání předkladatele, zpracovatele Oznámení a naturového hodnocení, dotčených správních úřadů na úrovni kraje, včetně semináře dne 25.10.2024. Byla provedena samostatná terénní šetření zpracovatele Oznámení ve dnech 24.10. a 1.11.2024, dále společná šetření zpracovatele Oznámení a naturového hodnocení za účasti předkladatele a zpracovatele Koncepce ve dnech 11.11. a 12.11.2024.

- na lokalitách s potenciálním pokračováním stávající hornické činnosti, v návaznosti na činné dobývací prostory nebo těžebny
- na lokalitách s potenciálním pokračováním (obnovením) hornické činnosti, nacházejících se v režimu zajištění;
- lokalitách s možnou prognózou případné otvírky mimo kontakt se stávajícími exploatovanými krajinnými prostory a segmenty;
- na lokalitách nacházejících se v krajinnotvorně či ochrannářsky hodnotných územích, krajinných prostorech či segmentech;
- na lokalitách nacházejících se ve vodohospodářsky významných územích kraje;
- na lokalitách územního překryvu případně kontaktu s vymezenými lokalitami soustavy Natura 2000 na území kraje.

Dále je vycházeno ze stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody vydaných dle § 45i ZOPK a zpracování dalších odborných podkladů (viz seznam literatury) a byla využita digitální a tištěná data o lokalizaci jednotlivých ložisek, bilancích a výhledech nakládání s jednotlivými

¹ Zákon č. 465/2023 Sb.

surovinovými komoditami na území Zlínského kraje, která byla poskytnuta předkladatelem koncepce – KÚ Zlínského kraje a zpracovatelem Koncepce (ČGS Praha).

Na základě této vstupní databáze, výstupů provedených šetření a jednání byla v součinnosti uplatňována korekce cílů, úkolů a tendencí pro aktualizovanou podobu předkládané Koncepce. A to s cílem již v průběhu vypracování předkládané verze ARSP ZK (ČGS, pracovní verze září 2024) eliminovat zásadní střety s lokalitami soustavy Natura 2000 (a ochrannářsky hodnotnými územími), významnými pásmy ochrany vodních zdrojů, takže došlo k řadě změn z hlediska lokalizace a charakteristiky cílů předkládané Koncepce v návrhovém období do roku 2035, především ve vztahu k návrhovým lokalitám.

Podrobný popis jednotlivých aspektů koncepce a jejích vlivů na dílčí složky životního prostředí nejsou předmětem tohoto oznámení, to pouze shrnuje všechny podstatné aspekty. Další informace lze získat zejména v textu předkládané Koncepce.

Na základě výše prezentovaného postupu je Koncepce předkládána v monovariantním řešení. Další informace lze získat zejména v textu Koncepce (Pecina V., Godany J. a kol., 02/2025, 12/2024).

A. ÚDAJE O PŘEDKLADATELI

1. Název organizace

Zlínský kraj

2. IČ (bylo-li přiděleno)

IČ: 708913320

3. Sídlo

Tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín

4. Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail oprávněného zástupce předkladatele

Ing. Jana Káčerová, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín

Tel: +420 577 043 271; e-mail: jana.kacerova@zlinskykraj.cz

B. ÚDAJE O KONCEPCI

1. Název

Aktualizace regionální surovinové politiky Zlínského kraje

2. Obsahové zaměření

Celostátní koncepce „Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (dále SPČR)“ považuje za hlavní úkol regionálních surovinových koncepcí rozpracování hlavních tezí státní surovinové politiky do podmínek regionů (krajů). Význam zpracování a uplatnění regionálních surovinových politik (koncepcí) je deklarovaný Surovinovou politikou ČR v kapitole 5.2. „Nástroje v oblasti výkonostátní správy“, ve které se uvádí a doporučuje úzká provázanost regionálních surovinových koncepcí na územní plánování, a to formou sladění dokumentů aktualizace regionálních surovinových koncepcí s aktualizací ostatních strategických dokumentů a s územně plánovací dokumentací krajů.

Státní surovinová politika je pro kraje závazným rámcem. S ohledem na specifika jednotlivých krajů řeší regionální surovinové koncepce (politiky) především konkrétní dostupnost lokálních a nadregionálních zdrojů surovin, místní ekologické aspekty těžby a zpracování nerostných surovin se zřetelem na stavební suroviny, nezbytné pro materiálové zajištění rozvoje a modernizace místní infrastruktury. Řeší všechna ložiska a zdroje nerostných surovin ve středně dlouhém časovém horizontu. Je tedy odborným podkladem pro rozhodování o využití ložisek nerostných surovin na území konkrétního kraje.

Regionální surovinové politiky (RSP) jsou důležitým odborným podkladem pro státní správu a samosprávu, tj. pro jednotlivé odbory krajských úřadů (především odbor regionálního rozvoje a evropských projektů, odbor životního prostředí a zemědělství, odbor územního plánování a stavebního řádu), při rozhodování a vydávání stanovisek k nejrůznějším záměrům předkládaným na krajských úřadech a dotýkajících se problematiky evidence, ochrany a využívání nerostných surovin na území kraje. Dalšími uživateli výstupů RSP jsou dotčené orgány státní správy, města a obce, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (odbor hornictví, odbor surovinové politiky), Ministerstvo životního prostředí ČR (odbor geologie, odbor obecné ochrany přírody, odbory výkonu státní správy MŽP ČR), kterým tyto výstupy slouží jako odborný podklad pro rozhodování v rámci platných předpisů.

RSP je jedním z podkladů pro tvorbu koncepčních dokumentů kraje, zejména pro tvorbu Zásad územního rozvoje kraje a územně plánovacích dokumentací obcí a dále je součástí územně-analytických podkladů kraje a obcí. Orgánům územního plánování slouží výstupy tohoto dokumentu pro aplikaci postupů při rozhodování o lokalizaci těžebních aktivit, plánovaných záměrů apod.

Regionální surovinová koncepce/politika Zlínského kraje v její aktuální podobě je ve výše uvedených souvislostech povahou strategickým dokumentem koordinující rozvoj kraje v oblasti využívání zdrojů nerostných surovin a s tím souvisejících oblastí, tedy stanovuje a předkládá možnosti racionálního využívání nerostného bohatství kraje.

3. Charakter

Regionální surovinová politika je obecně jedním ze strategických dokumentů kraje. Řeší správní území kraje, všechna ložiska a zdroje nerostných surovin a navrhuje opatření a zásady pro využívání zdrojů nerostných surovin ve středně dlouhém časovém horizontu. Je tedy odborným podkladem pro rozhodování o využití ložisek nerostných surovin na území kraje. Evropská surovinová iniciativa a aktualizovaná Státní surovinová politika ČR kladou vyšší důraz na pevnější sepětí územně plánovací dokumentace s ochranou, evidencí a postupným využíváním ložisek nerostných surovin. Regionální surovinové koncepce (politiky) vyhodnocují postupné využívání a optimalizaci dostupnosti surovinových zdrojů (zejména stavebních surovin) na plánované investiční záměry (na veřejně prospěšné stavby regionálního a celostátního významu).

Jak bylo uvedeno výše, úkolem regionálních surovinových koncepcí je rozpracovat platnou státní surovinovou politiku do podmínek regionů/krajů. Státní surovinová politika je pro ně závazným rámcem. S ohledem na jednotlivá specifika krajů řeší regionální surovinové politiky konkrétní dostupnost a využití lokálních a významných zdrojů stavebních surovin pro velké liniové stavby, optimalizaci dostupnosti stavebních surovin k plánovaným investičním záměrům, místní ekologické aspekty těžby a zpracování surovin a umožňují vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za ložiska postupně dotěžovaná v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

Regionální surovinová politika Zlínského kraje tedy podává přehled všech ložisek a zdrojů nerostných surovin a navrhuje opatření a zásady pro jejich využívání ve středně dlouhém časovém horizontu (do roku 2034). Je nutno upozornit, že se nejedná o koncepci hromadného otvírání a exploataci ložisek nerostných surovin, nýbrž o komplexní zhodnocení hospodářského

významu surovinového potenciálu v kraji a tím je kladen důraz na respekt a funkci spolupráce při územně plánovací činnosti.

Práce představuje velmi složité zajištění, zpracování a expertní vyhodnocení řady mezioborových dat různé věrohodnosti a ucelenosti a zejména data aktuální k ložiskům nerostných surovin, včetně jejich významnosti a budoucí potřeby a spotřeby. Nezbytné jsou konzultace se zpracovateli a pořizovateli ÚPD (ZÚR, UP), jednání na ŘSD, SŽ, TU, Sdružení pro stavby silnic, na krajích, na Obvodních báňských úřadech, a také na OVSS MŽP, AOPK ČR a v neposlední řadě zejména s těžebními organizacemi apod.

Ve vztahu k pojetí ARSP ZK je nutno upozornit, že podstatou uplatnění surovinové politiky v území je stanovení prostorových limitů i časových termínů pro dobývání nerostných surovin v územních plánech či ZÚR při respektování únosnosti území.

Regionální surovinové politiky nejsou v právních předpisech závazně upraveny. Regionální surovinové politiky jako jeden z koncepčních materiálů kraje schvaluje zastupitelstvo příslušného kraje v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 písm. d) zák. č. 129/2000 Sb., o krajích, a to po vypořádání připomínek vzešlých ze schvalovacího procesu SEA podle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů (dále ZPV). Regionální surovinovou politiku, která bude komplexně posouzena SEA, bude tedy nutné jednak důsledně provázat s ÚPD a implementovat jeho návrhovou část do ZÚR. V této souvislosti bude nezbytné jednak uplatnit příslušná opatření ve vztahu k zajištění udržitelného rozvoje, ochrany vodohospodářského potenciálu území kraje, dále pak klíčových hodnot krajiny a přírodního prostředí kraje.

4. Zdůvodnění potřeby pořízení

Zpracování dokumentu ARSP ZK vychází zejména z aktualizovaných kapitol o surovinovém potenciálu Zlínského kraje k 1. 1. 2023. Dokument je postupně rozdělen do dvou hlavních částí: analytické a návrhové. Analytická část dokumentu obsahuje vstupní informace týkající se aktuálního stavu využívání a ochrany a evidence ložisek jednotlivých druhů surovin. Návrhová část se věnuje potřebám surovin ve Zlínském kraji a jejich zajištění, včetně doporučení jak takový stav zajistit.

Hlavní důvody aktualizace:

- RSP Zlínského kraje z roku 2003 vychází z již absolutně neaktualizovaných dat o surovinovém potenciálu a střetech zájmů, postrádá tedy veškeré nové skutečnosti, veškerá data jsou tedy min. 20 let stará, jelikož tvorba původní koncepce vycházela z dat 2001–2002,
- optimální časový úsek pro aktualizaci regionálních surovinových politik je 5 až max. 7 let, což je období, během něhož se mohou měnit některé významné parametry či trendy ve využívání nerostných surovin. S ohledem na změněnou situaci na světovém trhu s nerostnými surovinami a na rostoucí spotřebu např. stavebních surovin v ČR je žádoucí, aby kraje, které dosud své regionální surovinové politiky neaktualizovaly, tak učinily,
- evidence a zákonná ochrana veškerých ložisek nerostných surovin a prognózních zdrojů (podle platných předpisů Geologického a Horního zákona a Liniového zákona) doznává hlavně v poslední době dynamických změn - využívání a evidence výhradních a nevýhradních ložisek nerostných surovin, rebilance výhradních ložisek nerostných surovin, nové výsledky výpočtu zásob nerostných surovin a výsledky přehodnocení prognózních zdrojů, nově stanovené či zrušené dobývací prostory, nově stanovená chráněná ložisková území, nová průzkumná území, stanovení předchozích souhlasů na stanovení dobývacích prostorů, některé DP a ložiska nerostných surovin byla zrušená a odepsaná, apod.,
- u řady ložisek dochází k novým záměrům na jejich využití, což vede k potřebě řešit problematiku ploch nově navržených k těžbě nerostných surovin,
- postupně rostoucí intenzifikace těžby stavebních surovin, zejména šterkopísků na území kraje vyvolává růst zájmu o otvírku dalších dosud netěžených ložisek. Od doby zpracování Regionální

surovinové politiky z roku 2003 proběhlo na některých ložiskách nerostných surovin nové řízení EIA o zahájení nové těžby, popř. o rozšíření či pokračování těžby stávající,

- potřeba analyzovat geologické průzkumy zcela nových zdrojů nerostných surovin v kraji, zejména v souvislosti s využitím zcela nových/bezkonfliktních lokalit stavebních surovin (štěrkopísků a stavebního kameniva), popř. nerudných surovin s příznivými geologicko-ložiskovými a ekologickými poměry, dopravním napojením bez průjezdu přes obce a města, a zejména s řešitelnými střety zájmů,
- podrobně analyzovat nové zdroje stavebního kamene, jakožto deficitní komodity v kraji, provést kompletní inventarizaci veškerých lokalit opírající se i o výsledky geologického mapování, se zřetelem na příznivé geologicko-ložiskové a územně-ekologické poměry, dopravní napojení bez průjezdu přes obce a města, a zejména s řešitelnými střety zájmů,
- u řady ložisek jsou plánované záměry na jejich využití anebo se poukazuje na věcné a právní aspekty spojené s problematikou ploch nově navržených k těžbě nerostných surovin,
- u řady ložisek zejména stavebních surovin nastává velmi markantní úbytek vytěžitelných zásob a jejich další využitelnost zásob s rozšířením těžby je z důvodů závažných dopravně-územně-ekologických a hydrogeologických střetů velmi problematická, v některých případech i nemožná,
- u některých ložisek došlo k novým průzkumům z hlediska hydrogeologického posouzení a upřesnění hydrogeologických poměrů v územích ochranných pásem vodních zdrojů a vyhodnocení monitoringu podzemních a povrchových vod,
- byly schváleny nové koncepční dokumenty na národní úrovni, které jsou východisky pro RSP ZK, např.: Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů z roku 2017, a její aktualizace v roce 2020, Východiska ke koncepci surovinové a energetické bezpečnosti, Státní energetická koncepce, Národní plán obnovy České republiky, Politika územního rozvoje České republiky a jeho aktualizace, Politika druhotných surovin České republiky a jeho aktualizace, Státní politika životního prostředí České republiky, Strategický rámec cirkulární ekonomiky České republiky 2040, Dopravní sektorové strategie 3. fáze, pro období 2024–2030 s výhledem do roku 2050, Plán odpadového hospodářství ČR s výhledem do roku 2035, Akční plán na podporu zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami, Politika ochrany klimatu v České republice apod.,
- nastaly významné územní změny v regionu kraje – rozšíření a vyhlášení lokalit MCHÚ, Natura 2000, Geoparku atd.,
- proběhly změny v legislativě a vládních usnesení – např. ve smyslu novely horního zákona, zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, stavebního zákona a další,
- byly zpracovány další nové studie a realizovány nové projekty, jejichž výstupy se týkají i využití zdrojů nerostných surovin na území kraje.

5. Základní principy a postupy (etapy) řešení

Regionální surovinová koncepce/politika Zlínského kraje v její aktuální podobě je povahou strategickým dokumentem koordinující rozvoj kraje v oblasti využívání zdrojů nerostných surovin a s tím souvisejících oblastí. Úkolem ARSP ZK je rozpracovat platnou státní surovinovou politiku do podmínek kraje/regionu a stanovit priority v racionálním využívání nerostných zdrojů.

V rámci analytické části je proveden vstupní rozbor aktuální situace z hlediska využívání zdrojů nerostných surovin, jejich využitelnosti a vstupní vyhodnocení potenciálních střetů ve vztahu k využívání nerostných surovin.

Regionální surovinová politika po zpracování, po podrobném vyhodnocení koncepce SEA, veřejném projednání a následném přijetí ZK bude též významným podkladem pro tvorbu či aktualizaci dalších koncepčních dokumentů kraje – zejména:

- pro aktualizaci Zásad územního rozvoje Zlínského kraje
- územně plánovací dokumentace obcí
- jako součást územně-analytických podkladů kraje a obcí (ORP)

Prováděcím nástrojem Regionální surovinová koncepce/politiky (RSP) je tedy především územní plánování (nerostné suroviny) a plány odpadového hospodářství kraje (druhotné suroviny) na úrovni a v rozsahu kompetencí krajských samospráv.

Základním aspektem (entitou), který je rovněž předmětem tvorby regionální (krajské) surovinové koncepce, je kromě výhradních ložisek i uplatnění ložisek nevyhrazeného nerostu a jejich vzrůstající hospodářský význam a tím jejich nezbytná implementace do ÚPD. Zpracování regionální (krajské) surovinové koncepce se rovněž významně týká i předpokládaných a nově zjištěných surovinových zdrojů, tj. nově ověřených ložisek, prognózních zdrojů, nebilancovaných zdrojů a ostatních evidovaných zdrojů. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že nerostné suroviny jsou nepřemístitelné a většinou neobnovitelné, a ochrana a využívání jejich ložisek a zdrojů je veřejným zájmem. Výhradní ložiska, jakožto i ložiska nevyhrazených nerostů a prognózní nerostných surovin je nutné respektovat jako zákonný limit území a zahrnout do územně plánovací dokumentace (ZUR, ÚP).

Výhradní ložiska jsou ložisky vyhrazených nerostů a tvoří podle § 5 a § 6 zákona č. 44/1988 Sb. (horní zákon) nerostné bohatství ve vlastnictví České republiky. Rovněž některá ložiska nevyhrazených nerostů (tj. stavební kámen, šterkopísky, cihlářské suroviny), o kterých bylo podle zákona č. 41/1957 Sb. rozhodnuto, že jsou vhodná k průmyslovému dobývání, jsou podle § 43 odst. 1) zákona č. 44/1988 Sb. ložisky výhradními a pohlíží se na ně stejně, jako na výhradní ložiska vyhrazených nerostů. Výhradní ložiska jsou evidována ve státní souhrnné Bilanci zásob výhradních ložisek České republiky (dále Bilance), takže se někdy rovněž nazývají ložiska bilancovaná. Ochrana výhradního ložiska proti znemožnění nebo ztížení jeho dobývání se zajišťuje stanovením chráněného ložiskového území (CHLÚ). Až do novely horního zákona (zákon č. 541/1991 Sb.) tj. do účinnosti 20. prosince 1991 (významná) ložiska nevýhradní nerostné suroviny vhodné kvality a kvantity byla prohlášena za „vhodná pro potřeby a rozvoj národního hospodářství“, a tedy výhradní, jak určoval tehdy platný horní zákon. Od roku 1991 nově vyhledaná a prozkoumaná ložiska nevýhradních nerostných surovin vždy tvoří nevýhradní ložiska, potažmo ekonomicky významná ložiska nevyhrazeného nerostu. V minulosti zaujímaly pouze lokální charakter, v současné době naopak nabývají čím dál více na hospodářském významu kraje (zejména ložiska šterkopísků).

Ložiska nevyhrazeného nerostu se též označují jako nevýhradní ložiska a jsou součástí pozemku (podle ustanovení § 7 horního zákona). Podle § 13, odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích orgány územního plánování a stavební úřady vycházejí při své činnosti z výsledků geologických prací s cílem zajistit v co největší míře zejména ochranu zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů (v našem případě i ložisek nevyhrazeného nerostu) a zdrojů podzemních vod a vytvářet podmínky pro jejich hospodárné využití. Podrobnosti v následující kapitole.

6. Hlavní cíle

Regionální surovinová koncepce/politika Zlínského kraje v její aktuální podobě je povahou strategickým dokumentem koordinující rozvoj kraje v oblasti využívání zdrojů nerostných surovin a s tím souvisejících oblastí. Úkolem ARSP ZK je rozpracovat platnou státní surovinovou politiku do podmínek kraje/regionu.

Cíl aktualizace RSP ZK:

S ohledem na specifikum kraje/regionu ARSP ZK řeší zejména:

- aktuální stav využití a evidence surovinového potenciálu
- konkrétní dostupnost a využití lokálních zdrojů surovin

- kvalifikované zdůvodnění hospodářského významu nerostných surovin a jejich očekávané potřeby pro průmyslový rozvoj
- zhodnocení současného stavu a reálně vytěžitelných zásob na území kraje, trendů vývoje těžby a územního rozložení ložisek ve vazbě ke klíčovým investičním záměrům v kraji i za hranicí kraje (veřejně prospěšné stavby regionálního a celostátního významu)
- definování aktuálních problémů a potřeb surovinových zdrojů, místní ekologické aspekty těžby a zpracování surovin, návrh opatření pro využívání surovinového potenciálu kraje v dalších letech
- posílení základních právních jistot pro další rozvoj obcí a podnikatelských aktivit ve sféře využití nerostných surovin
- doporučení, opatření pro využití ložisek nerostných surovin na území kraje na cca 10 let, v rámci ARSP ZK do návrhového období 2034.

7. Míra, v jaké koncepcí stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám, požadavkům na přírodní zdroje apod.

Z dosavadního rozboru pro poslání ARSP ZK ve vztahu k celostátní surovinové politice především vyplývá efektivní a udržitelné zajištění a využívání rudních, nerudních, energetických, stavebních i netradičních a dalších nerostných zdrojů ku prospěchu obyvatel i konkurenceschopného národního hospodářství ČR. Neméně důležitou prioritou je získané nerostné suroviny co nejlépe, tedy racionálně a co nejúplněji využívat, tedy exploatovat nerostné zdroje šetrně a hospodárně s cílem postupně snižovat surovinovou náročnost domácího průmyslu a zvyšovat přidanou hodnotu vyráběných produktů. Za základní vstupní předpoklady pro formulaci politiky využívání nerostných surovin jsou považovány následující podmínky:

- Zajištění surovinových potřeb státu.
- Podpora ekonomického růstu a prosperity ČR.
- Zachování významného podílu průmyslu na tvorbě HDP.
- Zachování stávající míry surovinové bezpečnosti ČR.
- Udržení přijatelné míry dovozní závislosti v segmentu palivoenergetických surovin.
- Nezvyšování dovozní závislosti v segmentu nerudních a stavebních surovin.
- Řešení globálních a evropských výzev v oblasti nerostných surovin.
- Respektování ochrany zdrojů nerostných surovin, jakožto nepřemístitelných objektů; .
- Zachování dostatečné rezervní surovinové základny pro možné budoucí využití.
- Minimalizace dopadů využívání nerostných zdrojů na životní prostředí a na lidské zdraví.
- Respektování chráněných území, významných center biodiverzity, míst s vysokým podílem přírodních biotopů a výskytem zvláště chráněných druhů.

S ohledem na specifiku kraje řeší regionální surovinová politika konkrétní dostupnost a využití lokálních a významných zdrojů stavebních surovin pro velké liniové stavby, optimalizaci dostupnosti stavebních surovin k plánovaným investičním záměrům, místní ekologické aspekty těžby a zpracování surovin a umožňuje vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za ložiska postupně dotěžovaná v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje. Podstatou uplatnění surovinové politiky v území je stanovení prostorových limitů i časových termínů pro dobývání nerostných surovin v územních plánech či ZÚR při respektování únosnosti území.

Výstupem předkládané Koncepce je tedy kromě stanovení koncepčních zásad pro nakládání se surovinovým potenciálem kraje mj. návrh na konkrétní využití stávajících ložisek (rozšíření, etapizace, doplnění apod.), případně návrh na nové otvírky (stanovení DP na výhradních ložiscích, základní podklady pro povolení hornické činnosti – POPD; vymezení zájmového území a podklady pro povolení hornické činnosti na nevýhradních ložiscích), jak vyplývá z poslední odrážky předchozí kapitoly.

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

Doporučení, opatření se týkají především komodit šterkopísků a stavebního kamene, v jiných komoditách Koncepce prakticky nepočítá s úpravami stávajících územních podmínek pro exploataci příslušných ložisek nebo prognózních zdrojů.

Ve smyslu Přílohy č. 1 ZPV jde o naplnění následujících bodů, na základě kterých Koncepce vytváří příslušný rámec pro záměry:

Záměr:		Kategorie I (podléhá posuzování vždy)		Kategorie II (zjišťovací řízení)	
Bod č.	Záměr	ministerstvo	orgán kraje	ministerstvo	orgán kraje
79	Stanovení dobývacího prostoru a v něm navržená povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou navržené povrchové těžby od stanoveného limitu (b). Povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou od stanoveného limitu (b). Těžba rašeliny od stanoveného limitu (c).		a) 25 ha b) 1 mil. t/rok c) 150 ha		a) 5 ha b) 10 tis. t/rok c) x

Poněvadž v návrhové části jsou z hlediska potřeby využití nerostných surovin zahrnuty pouze **stavební nerostné suroviny**, je následující text zaměřen především na tyto komodity (šterkopísky, stavební kámen).

Šterkopísky

Nejvýznamnější nerostnou surovinou na území kraje jsou bezesporu **šterkopísky**. Rozhodující postavení mají ložiskové akumulace fluvialních terasových šterkopísků **řeky Moravy**. Na většině vyhodnocených ložisek převládají ve svrchních polohách kvartérní šterkopísky (hlavní ložiskový materiál) o mocnostech převážně kolem 5 až 10 m, k nim mohou být přibírány i různě mocné podložní polohy neogenních, případně paleogenních písků. Těžba je prováděna z vody, čímž dochází ke zlepšení kvality suroviny praním. Nejvýznamnější jsou těžená výhradní ložiska Hulín, Nedakonice-Polešovice využíváno je i několik nevýhradních ložisek (např. Boršice u Buchlovic 3, Boršice u Buchlovic 4, Boršice u Buchlovic 5, Boršice u Buchlovic 6, Napajedla-jih, Polešovice-Kolébky atd.). Značně velké jsou i vyhodnocené zásoby na dosud netěžených rezervních (převážně výhradních) ložiskách a prognózních zdrojích. Část zásob je však vázána střety zájmů z důvodů ochrany podzemních vod, půd vysokých bonit, ale i ochranných pásem produktovodů (hlavně linky VVN a VN), případně i z hlediska zájmů ochrany přírody (lužní lesy).

Poněkud méně významné jak z hlediska kvantity, tak i kvality jsou fluvialní šterkopísky **řeky Bečvy**. Akumulace jsou soustředěny v severní části kraje, kde je dnes z vody těženo pouze výhradní ložisko Hustopeče nad Bečvou, které ale z větší části leží v Olomouckém kraji; další převážně nevýhradní ložiska tvoří surovinovou rezervu. Surovina uloženin Bečvy má nižší kvalitu z důvodů většího zastoupení zrn pískovců a prachovců karpatského flyše a volného SiO₂ (menilit). Střety zájmů jsou obdobné jako u šterkopísků řeky Moravy.

Zlínský kraj je regionem s vyšší spotřebou šterkopísků. V důsledku pokračujícího urbanistického rozvoje a zejména intenzivního budování liniových dopravních staveb celostátního významu bude i během nadcházejících desetiletí tento trend přinejmenším stagnovat, nebude-li dokonce rostoucí. Přitom řada ložisek se již nyní blíží hranici své životnosti a s ohledem na náročnost a zdlouhavost povolovacích procesů nelze v dohledné době očekávat otvorku dostatečně kapacitních alternativních ložisek.

Stavební kámen

Různé druhy **pískovců** (převážně paleogenních) až **slepenců** se často využívají jako **stavební kámen** (SK) pro výrobu drceného kameniva. Pískovcové horniny jsou jediným materiálem pro výrobu drceného kameniva zastoupeným ve větší míře, většinou se ale jedná o surovinu průměrné kvality s omezenou možností použitelnosti. V současné době je těženo výhradní ložisko Bzová a Komňa-Bučník a několik nevýhradních ložisek (např. Bystřička, Ratiboř u Vsetína a Žlutava). Drobná tělesa neovulkanitů, především **trachyandezitů**, **paleobazaltů** a **andezitů**, pronikají v podobě ložních žil do okolních flyšových usazenin mají pro výrobu kameniva menší význam. Jejich hlavní výskyty se koncentrují především do východního okolí Uherského Brodu, ale vzhledem k malému rozsahu ložisek a často i nízké kvalitě suroviny nejsou perspektivní. V minulosti byl andezit těžen spolu s pískovcem a porcelanitem na výhradním ložisku Komňa-Bučník. V minulosti byly jako stavební kámen těženy i **vápence** z jurských bradel (např. Jasenice u Valašského Meziříčí, Cetechovice, Koryčany aj.). Ostatní horniny (čediče, břidlice atd.) nemají z hlediska použitelnosti jako stavební kámen ložiskový význam.

V souvislosti s postupným využíváním a dotěžováním stávajících ložisek stavebních surovin (tj. u ložisek již dobývaných HČ v rámci POPD a v ÚR dle ČPHZ) lze běžně uvažovat s několikaletou procedurou – od přípravy záměru k těžbě. Přestože se k dalšímu rozšíření či pokračování těžby přistupuje s přiměřenou časovou perspektivou, do současné doby jsou evidovány záměry, které se dlouhodobě připravují 7–11 let s nejasným výsledkem. V žádném případě není okamžitě možné využití dalších nových zdrojů či pokračování těžby na stávajících ložiskách až po dotěžení stávajících ložisek. Zhruba 34 let se neotevřel žádný nový kamenolom. Bez dalšího rozšíření stávající těžby či povolení otvírky nového ložiska stavebního (drceného) kamene nelze zajistit dostatečnou produkci kvalitního sortimentu pokrývajícího poptávku a potřebu stavebních surovin pro území krajů či ČR, zvláště v blízkosti realizovaných nebo plánovaných liniových staveb státního či regionálního významu.

Podrobnější rozbor je součástí přílohy č. 1 předkládaného Oznámení.

8. Přehled uvažovaných variant řešení

Koncepce je po projednání řešena jako jednovariantní, podrobnosti opět v rámci přílohy č. 1.

9. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

Dokument Aktualizace Regionální surovinové politiky Zlínského kraje má vztah především ke koncepcím souvisejícím s dopravou, energetikou, odpadovým hospodářstvím, ale také ke koncepcím z oblasti životního prostředí. Koncepce a strategie, pro které lze vysledovat případné interakce s předkládanou Aktualizací Regionální surovinové politiky Zlínského kraje, jsou uvedeny v následujícím přehledu:

Národní úroveň

- Surovinová politika ČR v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (2017) + Doplnění SURPOL 2020; *vztah je podrobně rozebrán v úvodních kapitolách Oznámení.*
- Politika druhotných surovin ČR 2019-2022, (aktualizace 2019); dokument vytváří strategický rámec pro efektivní využívání druhotných surovin. Základní vizi tohoto dokumentu je „přeměna odpadů na zdroje“. Cílem je vytvořit strategii pro období následujících 20 let, která stanoví strategické cíle pro získávání, zpracování a využívání druhotných surovin z domácích i zahraničních zdrojů (tj. dovážených výrobků). *Vazbu na problematiku řešenou RSP má zejména problematika stavebních a demoličních odpadů a zvyšování soběstačnosti České republiky v surovinových zdrojích substitucí primárních zdrojů druhotnými surovinami. Dílčí vazba může být*

zřejmě v souvislosti s možnostmi zpětného využívání odvalů či výsypek zejména u ložisek stavebního kamene.

- Strategický rámec ČR 2030; dokument stanovuje cíle, kterých by ČR měla dosáhnout v oblasti rozvoje společnosti, hospodářství, obcí a regionů, odolnosti ekosystémů, dobrého vládnutí a propojení se světem. Tento dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni. Přednostní využití tuzemských energií v energetickém mixu se příznivě promítá do dovozní energetické závislosti ČR, která je v energetickém vyjádření relativně příznivá (kolem 45 % spotřeby zdrojů energie proti téměř 60 % v EU-15), strukturálně je však nevyvážená, jsou dále řešeny cíle v oblasti jaderné energetiky. *Ve vztahu k řešené ARSP ZK lze vysledovat stanovení obecnějších cílů ve vazbě na problematiku řešenou RSP především v oblasti využívání přírodních zdrojů, ochrany ekosystémů a průmět do územního rozvoje a územního plánování.*
- Státní energetická koncepce České republiky má zajistit spolehlivou, bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou dodávku energie pro potřeby obyvatelstva a ekonomiky ČR, a to za konkurenceschopné a přijatelné ceny za standardních podmínek, důrazu na udržování dostatečných strategických zásob jaderného paliva provozovatelem jaderných elektráren. Dále je důraz kladen na nárůst racionálního využívání obnovitelných zdrojů energie. Je nepochybná provázanost se státní surovinovou politikou. *Ve vztahu k řešené problematice je stěžejní, jaké suroviny je ČR schopna produkovat z vlastních (domácích) zdrojů a které a v jakých objemech je nutno dovážet a odkud. Suroviny produkované na vlastním teritoriu jsou z pohledu energetické, ale zejména surovinové bezpečnosti, vysoce žádoucí. V tomto kontextu se ARSP ZK zabývá strategií využívání surovinového potenciálu kraje ve vztahu k omezování/prevenci nežádoucích dovozů surovin ze Slovenska či jiných krajů se všemi průvodními jevy těžké nákladní dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví.*
- Dopravní politika České republiky zahrnuje využití technicko – ekonomicko - technologických vlastností jednotlivých druhů dopravy, na principech hospodářské soutěže s ohledem na její ekonomické a sociální vlivy a dopady na obyvatelstvo (sociální koheze, veřejné zdraví, životní úroveň) a všechny složky životního prostředí, na principu udržitelného využívání přírodních zdrojů. Na hlavní cíl navazují specifické priority sektorového a průřezového charakteru. *Vazba na problematiku řešenou ARSP ZK vykazuje souvislosti zejména s výraznými požadavky na stavební suroviny charakteru štěrků a štěrkopísků, poněvadž mj. na základě rozvoje dopravních staveb i celostátního významu i na území Zlínského kraje je odůvodňována potřeba rozšíření některých stávajících těžebních lokalit, případně řešit otvírky nové.*
- Politika územního rozvoje ČR mj. vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2030 a s výhledem do roku 2050. Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově. Ve vztahu k RSP stanovuje SPŽP cíle týkající se snížení dopadů dobývání nerostů na jednotlivé složky životního prostředí, včetně podpory efektivního využívání nerostných zdrojů, je kladen důraz na přiměřenou soběstačnost ČR v oblasti výrobě elektrické energie a tepla a další cíle jsou stanoveny v oblasti rekultivací. V souvislosti s problematikou nerostných surovin se doporučuje ochrana a udržitelné využívání zdrojů, ochrana a udržitelné využívání půdy a horninového prostředí a zejména snížit rozsah krajiny narušené dobýváním nerostů, včetně podpory dočerpávání již otevřených ložisek v případě, že není takový záměr v rozporu s ochranou životního prostředí. Problematika nerostných zdrojů a zahlazení těžební činnosti je řešena podle následujících indikátorů a v těchto opatřeních:
 - Prevence a zahlazování negativních důsledků hornické činnosti a těžby nerostných surovin. *V rámci možností, dané koncepční úrovní, je uvedený cíl v navrhované ARSP ZK uplatněn.*
 - Snížit rozsah krajiny narušené dobýváním nerostů, včetně podpory dočerpávání již otevřených ložisek v případě, že není takový záměr v rozporu s ochranou životního prostředí. *Tato zásada je v rámci ARSP ZK přiměřeně reálným poměrům uplatňována. S ohledem na zvýšenou poptávku po některých typech nerostných surovin (štěrkopísky) bude docházet k rozšíření této aktivity v širší nivě Moravy, i ve vazbě na CHOPAV Kvarter řeky Moravy.*
 - Minimalizovat negativní dopady dobývání nerostů s využitím přírodně blízkých postupů rekultivace (a zachováním samovolně vzniklých přírodních hodnot v dotčených územích). *Předložená verze ARSP ZK*

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

v přiměřené míře uvedený princip uplatňuje, lze vycházet z některých stávajících zkušeností v řešeném území (Topolná, Napajedla, Ostrožská Nová Ves aj.). Je však nutno stanovit obecné zásady a podmínky pro lokality v kontaktu nebo lokálně i na úkor dochovaných lokalit s kvalitními přírodními biotopy a tím vytvářet koncepční rámec prevence zásahů např. do lužních lesů v širší nivě Moravy nebo listnatých lesů na území CHKO Bílé Karpaty.

- Revitalizovat území postižená těžbou nerostných surovin, především černého a hnědého uhlí, uranu ale i dalších surovin ponecháním částí ploch (dostatečných z hlediska ekologických funkcí) samovolné nebo řízené sukcesi. *Návrhem ARSP ZK jsou přiměřeně pro uvedený cíl vytvářeny podmínky.*
- Podporovat výzkum, vývoj a využívání environmentálně šetrných technologií a postupů při těžbě, dopravě a zpracování surovin a náhradě primárních zdrojů druhotnými zdroji. *Aspekt pro celostátní úroveň.*
- Podporovat výzkum, vývoj a využívání environmentálně šetrných technologií a postupů při těžbě dopravě a zpracování surovin a náhradě primárních zdrojů druhotnými zdroji. *Aspekt pro celostátní úroveň.*
- Rekultivace po těžbě nerostných surovin - Indikátor je konstruován jako vývoj plochy s projevy těžby dle jednotlivých fází rekultivace: dosud nerekvultivované plochy, rozpracované rekultivace, rekultivace ukončené od počátku těžby, rekultivace ukončené v daném roce. V rámci rekultivací je důležité samostatně sledovat podíl ploch ponechaných sukcesi nebo řízené sukcesi (resp. sledovat podíl jednotlivých typů rekultivace) a to v souladu s indikátory návrhu Surovinové politiky a projektu MŽP ke tvorbě metodiky využívání sukcesí v rámci rekultivovaných ploch. Součástí vyhodnocení má být i objem finančních prostředků vynakládaných na rekultivace po těžbě nerostných surovin, a to jak těžebními organizacemi, tak ze státního rozpočtu. *Návrhem ARSP ZK jsou přiměřeně pro uvedený cíl vytvářeny podmínky, zejména pro lokality dotčené těžbou šterkopísků a stavebního kamene, ve vazbě na územní limity přírodního či vodohospodářského charakteru.* Podporovat efektivní využití nerostných i druhotných surovin. *Obecný aspekt je přiměřeně aplikován.*
- Vytvořit legislativní a metodické podmínky pro širší uplatnění přírodě blízkých metod rekultivace těžbou zasažených území. *Aspekt pro celostátní úroveň.*

Regionální úroveň

- Zásady územního rozvoje Zlínského kraje: Základním východiskem ve vztahu k nerostným surovinám je, že orgány územního plánování a stavební úřady vycházejí při své činnosti z výsledků geologických prací s cílem zajistit v co největší míře zejména ochranu zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů a zdrojů podzemních vod a vytvářet podmínky pro jejich hospodárné využití (viz § 13 odst. 1 zákona o geologických pracích, resp. dle §15 odst. 1). V obecné rovině jako první prioritu územního plánování (Kapitola 1 bod (1)) uvádí ZÚR ZK potřebu „Vytvářet na celém území kraje vhodné územní podmínky pro dosažení vyváženého vztahu mezi nároky na zajištění příznivého životního prostředí, stabilního hospodářského rozvoje a kvalitní sociální soudržnosti obyvatel kraje“. Tuto premisu lze beze sporu aplikovat na ochranu a využívání nerostných zdrojů a z ní dále vycházet. Blíže dokument v bodě (9) stanovuje jako prioritu podporu územního zajištění a přiměřeného využívání veškerých přírodních, surovinových, léčivých a energetických zdrojů v území kraje. Zajistit jejich hospodárné využívání v současnosti a neohrozit možnosti jejich využití v budoucnosti“. Dále je uvedeno, že za rozhodující prioritu rozvoje kraje ZÚR ZK označuje (bod (5)) podporu a vytváření vhodných územních podmínek pro umístění a realizaci staveb a opatření pro zlepšení dopravní dostupnosti a vybavenosti (vč. rozvoje a zkvalitnění železniční a cyklistické dopravy) návaznosti na další národní a krajské koncepční dokumenty (PÚR, SRZK atd.). V tomto ohledu v bodě (7) dále konstatuje, že je potřeba při podpoře stabilizace a rozvoje hospodářských funkcí na území kraje dbát především mj. na využití vlastních surovinových zdrojů pro výstavbu. Tento bod lze považovat za stěžejní ve vztahu k využívání zdrojů stavebních nerostných surovin (jak na výhradních, tak i nevýhradních ložiscích) ve vazbě na plánovanou dopravní infrastrukturu a předpokládanou spotřebu stavebních surovin v rámci kraje. ZÚR ZK na úrovni kraje vymezují pouze dvě prioritní plochy pro těžbu nerostných surovin, konkrétně šterkopísků, jmenovitě ložisko Polešovice a ložisko Napajedla (Kap. 4, bod (63)). Dále pro plánování a zabezpečení zdrojů nerostných surovin pro rozhodování o změnách v území stanovuje následující zásadu: rekultivovat plochy po těžbě nerostných surovin primárně v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny a řízeného rozvoje rekreace a sportu. *Lze konstatovat, že uvedeným cílům je přiměřeně přizpůsobena návrhová část ARSP ZK ve vazbě na uplatnění místních zdrojů šterkopísků a stavebního kamene (mj. blíže rozvedeno v rámci Přílohy č. Oznámení Koncepce). Ve vztahu k využití lokalit Topolná a Nedakonice-Polešovice je nutno ale upozornit na*

územní limit lužních lesů, v lokalitách Bučník, Záhorovice na limit kvalitních bělokarpatských bučin

- Strategie rozvoje Zlínského kraje je založena na komplexní analýze dat a potřebě reagovat na změny, trendy a výzvy v následujícím desetiletí v rámci kraje i ty s národním a mezinárodním dopadem (stárnoucí populace, klimatické změny, digitalizace apod.). Na základě zjištění z analytické části a identifikace klíčových aktérů definuje vizi rozvoje, specifické cíle a typová opatření. V návrhovém řešení je kladen důraz na mezioblastní pojmání, hledání synergií efektů, či využívání nových přístupů ve smyslu mj. konceptu smart region. Důraz na rozvíjení potenciálu cestovního ruchu má na RSP vliv v propojení též na ZUR ZK, kde se zmiňuje využívání rekultivovaných ploch po těžbě ke sportovní-rekreačním účelům. Infrastruktura a kvalita prostředí je prioritní téma dopravy s prioritní vazbou na využití nerostného potenciálu kraje. Týká se především rozvoje silniční a železniční dopravy a s tím spojené optimalizace dopravní obslužnosti v regionu. Pro naplnění cílů v této oblasti bude potřeba zabezpečení dostatečné surovinové základny pro související stavby i řešení negativního postoje části obyvatel k některým projektům. Pro příznivou kvalitu životního prostředí bude i do budoucna potřeba nalézání vyváženosti mezi ochranou přírodních zdrojů a jejich šetrným využíváním. Výzvou bude i řešení nakládání s odpady (vč. stavebních a demoličních odpadů a kritických surovin) v souladu s evropskými principy, hospodaření s vodou (mitigace klimatických změn), a ochrana ovzduší. Vazba mezi strategickými cíli a územním plánováním je pro budoucí rozvoj kraje klíčová. *Uvedené aspekty jsou přiměřeně v ARSP ZK aplikovány, zejména kontext rozvoje dopravní infrastruktury a omezeného potenciálu nerostných zdrojů. V této souvislosti je mj. nutno reflektovat i zpětnou vazbu na vodohospodářský význam zejména širší nivy Moravy a související územní limity ochrany přírody a krajiny.*
- Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje + Aktualizace POH ZK 2024: Plán řeší opatření pro předcházení vzniku odpadu a nakládání s odpady dle jednotlivých druhů. Pro RSP jsou relevantní zejména výrobky s ukončenou životností, které jsou zdrojem druhotných kovových surovin, nebo některých kritických surovin jako jsou elektrická a elektronická zařízení, baterie a akumulátory, či autovraky, které podléhají zpětnému odběru dle příslušných regulací, kde se stanovují cíle v oblasti tříděného sběru a účinnosti recyklace. Speciální kapitolu tvoří stavební a demoliční odpad (SDO). Cílem plánu je zvýšit míru přípravy SDO k opětovnému použití, přednostně zabezpečit jeho využívání a vysokou kvalitu tak aby splňovali požadované stavební normy jako náhrady za přírodní zdroje. Dalším opatřením v oblasti SDO je i podpora realizace projektů na podporu čistší produkce a oběhového hospodářství v této oblasti. *Vazba ARSP ZK ve vztahu k POH ZK je synergií, poněvadž může přispívat k minimalizaci požadavků za účelem ukládání odpadů do opuštěných těžeben a přispívat k účelnému nakládání s inertními materiály v rámci technických rekultivací.*
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje *vykazuje především vazbu na veřejný zájem využívání zdrojů povrchové a podzemní vody pro veřejné zásobování, s důrazem na ochranná pásma, především v rámci CHOPAV Kvartér řeky Moravy v lokalitách akumulace těžebních záměrů.*

Nelze vyloučit ani přítomnost dalších koncepcí, resp. programů různých subjektů. Vlivy realizace všech koncepcí budou vzájemně interferovat. Aktualizace RSP ZK ve většině aspektů neimplikuje významné riziko kumulace negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v kontextu ostatních strategických dokumentů nebo jiných záměrů, výjimkou je pravděpodobná kumulace vlivů na hydrické, hydrologické a hydrogeologické poměry v lokalitách soustředěných nároků na exploataci ložisek šterkopísků v širší nivě Moravy, i ve vztahu k využívání vodních zdrojů (kontext CHOPAV Kvartér řeky Moravy). V řadě případů lze očekávat, že strategické cíle a pozitivní vlivy jednotlivých koncepcí na životní prostředí se budou překrývat. Vzhledem k zaměření koncepce, definovaným cílům, respektive opatřením vedoucím k plnění cílů předcházení vzniku odpadů a využívání odpadů jako zdroje druhotných surovin, lze očekávat pozitivní i negativní spolupůsobení předkládané Koncepce.

10. Předpokládaný termín dokončení

Předpokládaný termín projednání Aktualizace Regionální surovinové politiky Zlínského kraje pro období 2025 – 2034 a jeho schválení Zastupitelstvem Zlínského kraje je září 2025.

11. Návrhové období

Jde o období 2025 – 2024. S ohledem na charakter Koncepce je nutno uvažovat s přesahem postupné realizace předkládaných záměrů mimo uvedené období (kontext složitého projednávání).

12. Způsob schvalování

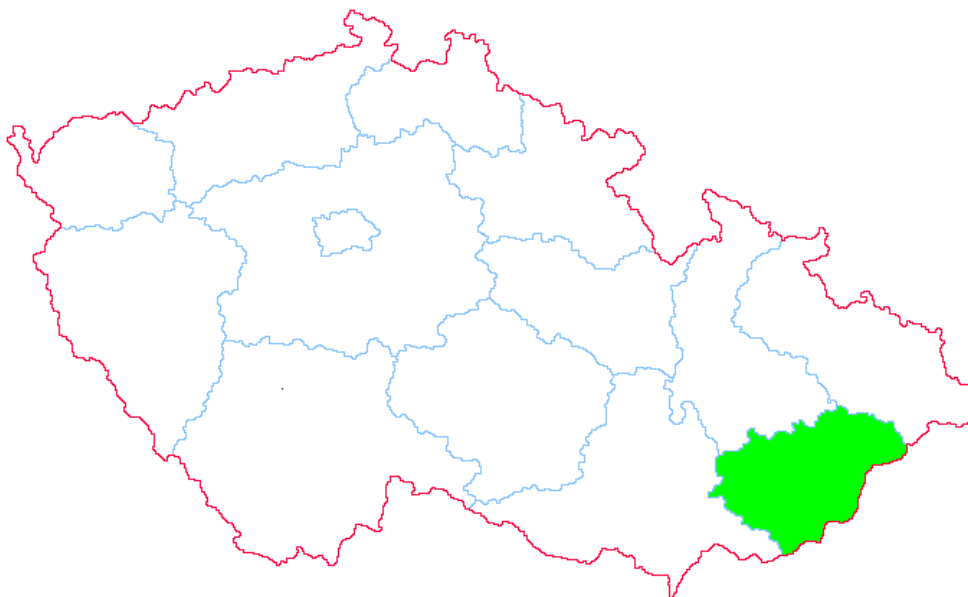
Závaznou část „Aktualizace Regionální surovinové politiky Zlínského kraje“ schvaluje Zastupitelstvo Zlínského kraje, vyhláší se obecně závaznou vyhláškou Zlínského kraje a následně se zveřejňuje na internetu <https://sbirkapp.gov.cz>.

C. ÚDAJE O DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Vymezení dotčeného území

Zlínský kraj vznikl sloučením okresů Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Vsetín. Hraničí se Slovenskem a s kraji Moravskoslezským, Olomouckým a Jihomoravským. Rozloha celého kraje činí 3 963,9 km², což představuje 5,0 % plochy celé České republiky. Zlínský kraj je svou rozlohou čtvrtým nejmenším regionem v republice. Podle údajů ČSÚ měl v roce 2001 celkem 594 868 obyvatel, tj. žilo zde 5,8 % z celkového počtu obyvatel republiky. Hustota obyvatelstva v kraji dosahuje 150 obyvatel na km² což je mnohem vyšší než hustota obyvatelstva v republice. Celostátní průměr činí 130 obyvatel na km².

Na území Zlínského regionu se nachází 304 obcí a 29 sídelních oblastí se statutem města. Největšími městy jsou Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž, Vsetín, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Klobouky, Holešov, Luhačovice, Vizovice a Bystřice pod Hostýnem. Podíl městského obyvatelstva činí 60,7 % oproti 70,1 % celostátního průměru. Poloha je zřejmá z mapy ČR.

2. Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny

Zlínský kraj je jedním ze 14 územně samosprávných celků České republiky a tvoří jej čtyři okresy: Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž a Vsetín. Kraj je svou rozlohou 3 963 km² čtvrtým nejmenším krajem České republiky a zaujímá 5 % její plochy. Nejvýznamnějšími městskými a průmyslovými aglomeracemi jsou aglomerace Zlín-Otrokovice-Napajedla, v níž je koncentrováno přes 100 tisíc obyvatel, dále aglomerace Uherské Hradiště-Kunovice-Staré Město s téměř 40 tisíci obyvateli a konečně města Kroměříž, Vsetín a Valašské Meziříčí, z nichž každé má 25–30 tisíc obyvatel.

V následující tabulce jsou uvedeny správní obvody s rozšířenou působností na území Zlínského kraje. Kraj zahrnuje celkem 307 obcí, z toho 30 obcí má status města a 6 městysů.

Tabulka: Správní obvody obcí s rozšířenou působností na území Zlínského kraje k 31.12.2022 (dle Aktualizace POH Zlínského kraje na podkladech ČSÚ)

Kód ORP	Obec s rozšířenou působností	Počet obyvatel celkem	Rozloha v km ²	Počet obcí	
				celkem	z toho měst
1520	Bystřice pod Hostýnem	15131	164,0	14	1
1538	Holešov	21683	132,6	19	1
1546	Kroměříž	67708	499,0	46	5
1422	Luhačovice	18766	178,4	15	2
1431	Otrokovice	34094	111,7	10	2
2038	Rožnov pod Radhoštěm	35029	239,0	9	2
1601	Uherské Hradiště	89803	517,8	48	5
1619	Uherský Brod	51693	473,4	30	2
1449	Valašské Klobouky	22889	258,8	20	2
2046	Valašské Meziříčí	42503	229,7	18	2
1457	Vizovice	17250	146,0	16	2
2054	Vsetín	64648	662,2	32	2
1465	Zlín	99334	350,4	30	2
	Zlínský kraj celkem	580 531	3 963	307	30

Tabulka: Seznam navrhovanými rozvojovými plochami oblastí těžby dotčených obcí podle ORP Zlínského kraje (tučně dotčené obce navrhovanými záměry; čísla záměrů dle Přílohy č. 1)

ORP	Dotčené obce v ORP	navrhované rozvojové plochy oblastí těžeb (viz Příloha č. 1 Oznámení)
Bystřice pod Hostýnem	Žádné dotčené obce	Žádná rozvojová plocha oblastí těžby
Holešov	Žádné dotčené obce	Žádná rozvojová plocha oblastí těžby
Kroměříž	Bařice – Velké Těšany	
	Bezměrov	
	Břest	1.7. Plešovec - Chropyně
	Cetechovice	
	Chropyně	1.1. Chropyně - Hejtmán 1.7. Plešovec - Chropyně
	Chvalnov - Lísky	
	Dřínov	
	Honětice	
	Hoštice	

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE
Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

ORP	Dotčené obce v ORP	navrhované rozvojové plochy oblastí těžeb (viz Příloha č. 1 Oznámení)
	Hulín	1.9. Hulín, Záhlinice - Hulín
	Jarohněvice	
	Karolín	
	Kostelany	
	Kroměříž	1.9. Hulín - Bílany
	Kunkovice	
	Kvasice	1.2. Kvasice 2 1.8. Střížovice - Otrokovice
	Kyselovice	
	Litenčice	
	Lubná	
	Lutopecny	
	Morkovice-Slížany	
	Nitkovice	
	Nová Dědina	
	Pačlavice	
	Počenice-Tetěnice	
	Prasklice	
	Pravčice	
	Rataje	
	Roštín	
	Skaštice	1.7. Plešovec - Chropyně
	Soběsuky	
	Střílky	
	Střížovice	1.8. Střížovice - Otrokovice
	Sulimov	
	Šelešovice	
	Troubky-Zdislavice	
	Uhřice	
	Věžky	
	Vrbka	
	Záříčí	1.1. Chropyně - Hejtman
	Zástřizly	
	Zborovice	
	Zdounky	
	Zlobice	
	Žalkovice	
Luhačovice	Žádné dotčené obce	Žádná rozvojová plocha oblastí těžby
Otrokovice	Bělov	
	Halenkovice	
	Komárov	
	Napajedla	1.3. Napajedla-sever 1.3. Topolná I, Topolná II
	Oldřichovice	
	Otrokovice	
	Pohořelice	

ORP	Dotčené obce v ORP	navrhované rozvojové plochy oblastí těžeb (viz Příloha č. 1 Oznámení)
	Spytihněv	1.4. Napajedla-sever 1.3. Topolná II
	Tlumačov	1.2. Kvasice 2 1.8. Střížovice - Otrokovice
	Žlutava	
Rožnov pod Radhoštěm	Žádné dotčené obce	Žádná rozvojová plocha oblastí těžby
Uherské Hradiště	Babice	
	Bílovice	
	Boršice	1.11. Boršice u Buchlovic
	Boršice u Blatnice	
	Břestek	
	Březolupy	
	Buchlovice	
	Částkov	
	Hluk	
	Hostějov	
	Huštěnovice	1.4. Staré Město
	Jalubí	
	Jankovice	
	Kněžpole	
	Kostelany nad Moravou	
	Košíky	
	Kudlovice	
	Kunovice	
	Medlovice	
	Mistřice	
	Modrá	
	Nedachlebice	
	Nedakonice	1.6. Nedakonice - Polešovice
	Ořechov	
	Ostrožská Nová Ves	
	Osvětimany	
	Podolí	
	Polešovice	1.6. Nedakonice – Polešovice 1.10. Polešovice - Díly
	Popovice	
	Salaš	
	Staré Hutě	
	Staré Město	1.4. Staré Město
	Stříbrnice	
	Stupava	
	Sušice	
	Svárov	
	Topolná	1.7. Topolná I, Topolná II
	Traplice	
	Tučapy	
	Tupesy	

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE
Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

	Uherské Hradiště	
	Uherský Ostroh	1.5. Uherský Ostroh
	Újezdec	
	Vážany	
	Velehrad	
	Zlámanec	
	Zlechov	
Uherský Brod	Bánov	
	Bojkovice	2.6. Bzová
	Březová	
	Bystřice pod Lopeníkem	
	Dolní Němčí	
	Drslavice	
	Horní Němčí	
	Hostětín	
	Hradčovice	
	Komňa	2.1. Komňa - Bučník
	Korytná	
	Lopeník	
	Nezdenice	
	Nivnice	
	Pašovice	
	Pitín	
	Prakšice	
	Rudice	
	Slavkov	
	Starý Hrozenkov	2.3. Starý Hrozenkov
	Strání	
	Suchá Loz	
	Šumice	
	Uherský Brod	
	Vápenice	
	Veletiny	
	Vlčnov	
	Vyškovec	
	Záhorovice	2.4. Záhorovice
	Žitková	
Valašské Klobouky	<i>Žádné dotčené obce</i>	<i>Žádná rozvojová plocha oblastí těžby</i>
Valašské Meziříčí	<i>Žádné dotčené obce</i>	<i>Žádná rozvojová plocha oblastí těžby</i>
Vizovice	<i>Žádné dotčené obce</i>	<i>Žádná rozvojová plocha oblastí těžby</i>
Vsetín	Bystřička	2.2. Bystřička
	Francova Lhota	
	Halenkov	
	Horní Lideč	
	Hošťálková	2.5. Ratiboř u Vsetína /Lom Hošťálková
	Hovězí	
	Huslenky	

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE
Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

ORP	Dotčené obce v ORP	navrhované rozvojové plochy oblastí těžeb (viz Příloha č. 1 Oznámení)
	Jablunka	
	Janová	
	Karolinka	
	Kateřinice	
	Lačnov	
	Leskovec	
	Lhota u Vsetína	
	Lidečko	
	Liptál	
	Lužná	
	Malá Bystřice	
	Nový Hrozenkov	
	Pozděchov	
	Prlov	
	Pržno	
	Ratiboř	2.5. Ratiboř u Vsetína /Lom Hošťálková
	Růžďka	
	Střelná	
	Ústí	
	Valašská Polanka	
	Valašská Senice	
	Velké Karlovice	
	Vsetín	
	Zděchov	
Zlín	Žádné dotčené obce	Žádná rozvojová plocha oblastí těžby

Navrhovaný DP Uherský Ostroh do území Jihomoravského kraje nezasahuje. Blíže viz Příloha č. 1 předkládaného oznámení.

3. Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Základní geografickou charakteristiku kraje dokládá obrázek (Aktualizace POH Zlínského kraje):

3.1 Ovzduší a klimatické podmínky

Dle APOH ZK (05/2024) byl vývoj emisí znečišťujících látek ve Zlínském kraji byl v období 2005–2022 rozkolísaný, v dlouhodobém horizontu mají celkově emise klesající trend. Největší pokles byl evidován u emisí SO₂ o 64,2 %. V roce 2022 meziročně došlo k poklesu emisí všech sledovaných látek kromě SO₂. Největší meziroční pokles byl u emisí PM_{2,5} o 8,1 %.

Celkové emise znečišťujících látek do ovzduší na plochu území (měrné emise) ve Zlínském kraji v roce 2022 dosahovaly průměrných hodnot vzhledem k ostatním krajům, podobně jako v předchozích letech, mírně nadprůměrné jsou emise VOC. V krátkodobém trendu emisí PM₁₀ dochází k nárůstu, také proto nelze stav emisí v kraji hodnotit jako dobrý.

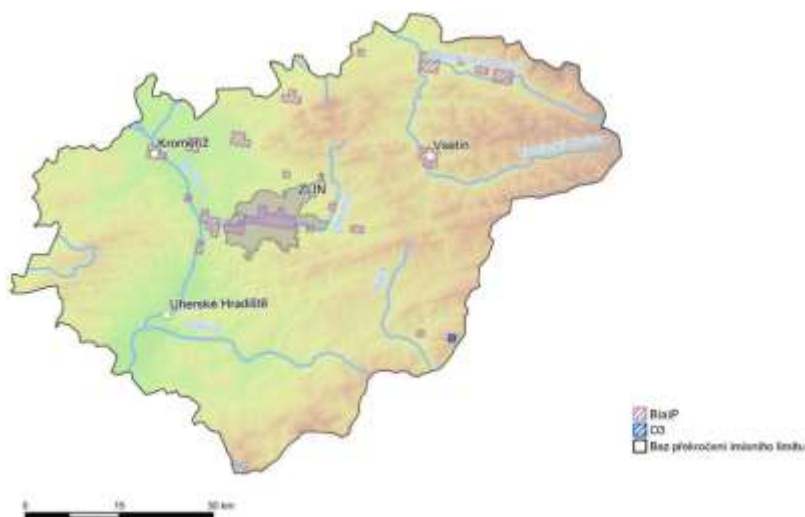
Znečištění ovzduší ve Zlínském kraji bylo ovlivňováno v roce 2022 mnoha různými zdroji, především malými Emise CO (36,5 tis. t) a VOC (12,8 tis. t) pocházely převážně z lokálního vytápění domácností, stejně jako v případě PM₁₀ (2,4 tis. t) a PM_{2,5} (1,9 tis. t). Emise NO_x (6,0 tis. t) byly převážně z mobilních zdrojů (51,0 %). V případě emisí SO₂ (2,5 tis. t) byly producentem velké zdroje znečišťování (86,5 %), kam se zahrnuje hlavně výroba elektřiny a tepla. Emise NH₃ (2,7 tis. t) pocházely především ze zemědělství, jako ve všech 11 ostatních krajích. Poměr zdrojů emisí základních znečišťujících látek se ve sledovaném období 2005–2022 příliš nemění.

Kvalita ovzduší ve Zlínském kraji je ovlivněna především vytápěním domácností, vývojem v sektoru průmyslu a lokálně dopravou. Významně se ale projevuje také transport znečišťujících látek z Moravskoslezského kraje.

Dlouhodobě dochází k překračování imisních limitů v kraji především u benzo(a)pyrenu, suspendovaných částic PM₁₀ a u ozonu. Podíly území s překročenými imisními limity pro jednotlivé polutanty jsou velmi rozkolísané a pohybují se ve většině let výrazně nad hodnotami krajského srovnání.

U benzo(a)pyrenu je to většinou více než dvojnásobek úrovně hodnot pro celé Česko. V období 2005–2022 nebyl překročen ve Zlínském kraji imisní limit pro denní koncentraci PM₁₀ pouze v letech 2015, 2016, 2019–2022. Imisní limit pro roční koncentraci PM₁₀ byl překročen na minimální ploše pouze v letech 2005 a 2006. Imisní limit pro roční koncentraci PM_{2,5} byl ve sledovaném období 2012–2022 překročen v letech 2012, 2017 a 2021, ale podíl plochy nepřesáhl 1 % území. Každoročně je překročen limit roční koncentrace B(a)P, ve Zlínském kraji je plocha překročení nadprůměrná, v krátkodobém horizontu však dochází k výraznému snížení plochy s překročeným limitem B(a)P. Překročení limitu pro ozon se v jednotlivých letech velmi liší, protože jeho výskyt ovlivňují především meteorologické podmínky. V roce 2022 došlo k překročení limitu pro ochranu lidského zdraví, vyjádřeného denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu, na minimální ploše území. Ostatní imisní limity nebyly na stanicích sítě imisního monitoringu v kraji překročeny.

V roce 2022 bylo vymezeno na území Zlínského kraje 2,1 % plochy, kde došlo k překročení alespoň jednoho imisního limitu³ bez zahrnutí přízemního ozonu, konkrétně se jednalo opět o B(a)P. V roce 2022 byl překročen imisní limit pro ochranu lidského zdraví vyjádřený denními 8hodinovými klouzavými průměrnými koncentracemi ozonu na 0,03 % plochy. Souhrnně po zahrnutí přízemního ozonu bylo v roce 2022 vymezeno 2,1 % plochy kraje (odpovídá 26,2 % obyvatel kraje), na které došlo k překročení hodnoty imisního limitu u alespoň jedné znečišťující látky.

Rozdělení srážek v průběhu roku má kontinentální charakter. Nejvyšší měsíční úhrny srážek připadají na květen až srpen, nejméně srážek je v únoru a březnu. V letních měsících se vyskytují krátkodobé vydatné srážky bouřkového charakteru, které zasahují poměrně malá území. Dlouhodobý roční úhrn srážek obecně stoupá se zvětšující se nadmořskou výškou (Bílé Karpaty, Javorníky, Vsetínské vrchy, Moravskoslezské Beskydy a Hostýnské Vrchy).

Sněhová pokrývka se objevuje v průměru od poloviny prosince do poloviny března, v Beskydech leží sníh někdy až do konce května. Výška sněhové pokrývky v průměru dosahuje v nížinách 10 až 20 cm, ve středních polohách 40 až 60 cm a v Beskydech přes 100 cm. Období tání není pravidelné, tání významná pro vznik povodní mohou nastat prakticky od prosince až do dubna.

3.2 Voda a hydrologické poměry

Zlínský region náleží převážně ke střední části povodí řeky Moravy. Menší území při západním okraji náleží k povodí jejího největšího pravostranného přítoku Dyje, okrajová část regionu při hranicích se Slovenskou republikou přísluší do povodí Váhu. Území Zlínského kraje je odvodňováno do povodí Dunaje prostřednictvím hlavních vodních toků – Moravy a Váhu a jejich významných přítoků Bečvy, Dyje a Vlárky.

Řeka Bečva je významný vodní tok vznikající soutokem Vsetínské a Rožnovské Bečvy u Valašského Meziříčí ve výšce 285 m n. m. Ústí zleva do Moravy u Troubek ve výšce 195 m n.

m. Jedná se o největší přítok Moravy. Odvodňuje sv. část Zlínského kraje a kraj opouští pod soutokem s Juhyní (u obce Choryně).

Jihozápadní výběžek okresu Kroměříž je odvodňován řekou Kyjovkou (v horní části povodí označovanou též jako Stupava). Jihovýchodní části území okresů Uherské Hradiště a Zlín při hranicích se Slovenskem jsou odvodňovány řekou Vlárrou a jejími přítoky do Váhu.

Z hlediska hydrologických poměrů mohou prakticky nastat ve Zlínském kraji podmínky pro vznik povodní:

- v lednu až v březnu – způsobeno táním sněhu
- v květnu až v srpnu – způsobeno dlouhodobými srážkami.
- V ostatních měsících je vznik povodně méně pravděpodobný, ale není vyloučen.

Oblasti povodí ve Zlínském kraji. (ARSP ZK, 02/2025)

Mezi vodní útvary povrchových vod patří kromě rybníků i rozsáhlý systém jezer vznikající při těžbě šterkopísků z obnažené zvodně.

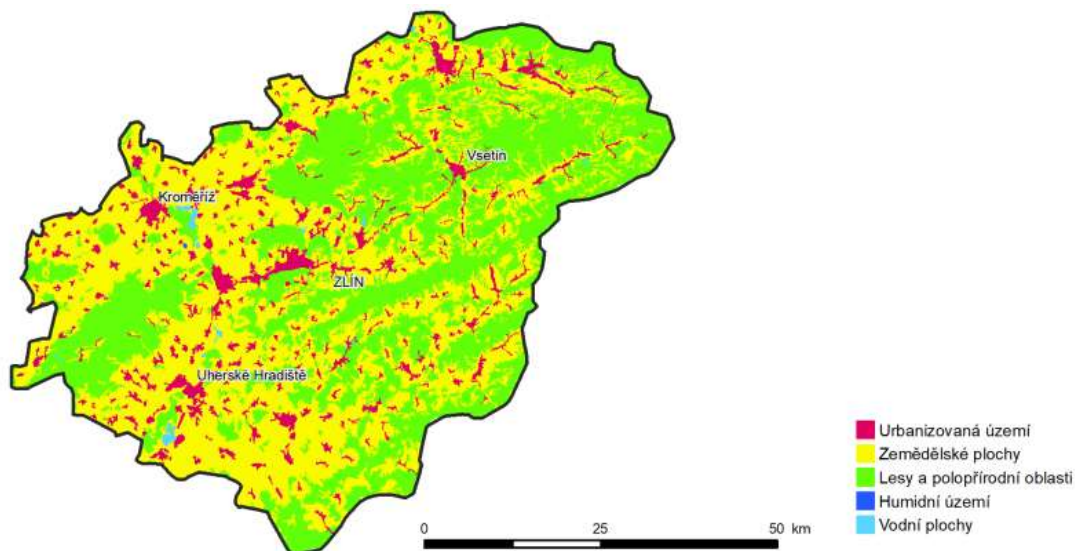
3.3 Půdní poměry

Dle APOH ZK v roce 2022 dle dat katastrálního úřadu zaujímala ve Zlínském kraji zemědělská půda 192,2 tis. ha, tedy 48,5 % území kraje, rozloha orné půdy pak činila 115,8 tis. ha (60,2 % zemědělské půdy) a rozloha trvalých travních porostů 61,0 tis. ha (31,7 % zemědělské půdy).

Zastavěné plochy, nádvoří a ostatní plochy v roce 2022 pokrývaly 10,1 % území Zlínského kraje (v roce 2000 to bylo 9,7 %). Lesnatost kraje v roce 2022 byla 40,1 %, od roku 2000 se rozloha lesních pozemků zvýšila o 2,0 tis. ha (o 1,2 %). Vodní plochy v roce 2022 zaujímaly 1,3 % území kraje.

Od roku 2000 klesla výměra zemědělské půdy o 4,0 tis. ha (o 2,0 %) a výměra orné půdy o 111,3 tis. ha (o 8,9 %). Orná půda v kraji ubývá zejména ve prospěch trvalých travních porostů, jejichž plocha v období 2000–2022 vzrostla o 5,6 tis. ha (o 10,2 %). Na úbytku půd se kromě jiného podílí i větší záměty těžby šterkopísků, často i na úkor zvláště chráněných půd v I. třídě ochrany a chráněných půd ve II. třídě ochrany.

Na základě databáze CORINE Land Cover z roku 2018 bylo zemědělsky využíváno 50,0 % území kraje, lesy a polopřírodní oblasti zaujímaly 42,0 % a urbanizované plochy 7,7 % území Zlínského kraje.

Data pro roky 2019–2022 nejsou, vzhledem k vykazování indikátoru v šestiletých cyklech, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj dat: CENIA, EEA

Dle ARSP ZK zemědělská půda tvoří 49,5 % výměry kraje, nezemědělská půda 50,5 %. V porovnání s celorepublikovými průměry je podíl zemědělské půdy ve Zlínském regionu menší zhruba o 5 %. Zemědělská půda je tvořena z 65,3 % ornou půdou, a z 32 % trvalými travnatými porosty (louky a pastviny). Zbytek tvoří rozloha zahrad a ovocných sadů. Největší díl nezemědělské půdy tvoří lesní pozemky (78,4 %), na celkové rozloze regionu se podílejí 39,6 %. Zastavěné plochy zaujímají 3,6 % a vodní plochy 2,5 % Ostatní plochy zaujímají zhruba 16 % nezemědělské půdy (tj. 7,8 % celkové rozlohy regionu):

Tabulka: Územní struktura druhů pozemků.

Územní struktura druhů pozemků	Zlínský kraj	
	km ²	%
Rozloha celkem	3963,9	100
Zemědělská půda	196,213	49,5
orná půda	128,127	32,3
zahrady	9,811	2,5
ovocné sady	2,943	0,7
louky	32,571	8,2
pastviny	21,780	5,5
chmelnice	-	0
vinice	0,981	0,2
Nezemědělská půda	200,177	50,5
lesní pozemky	156,939	39,6
vodní plochy	5,004	1,3
zastavěné plochy a nádvoří	7,206	1,8
ostatní plochy	31,027	7,8

3.4. Geologické poměry

Z hlediska regionální geologie se na stavbě území Zlínského kraje podílejí tři předčtvrtohorní regionálně geologické jednotky: flyšové pásmo Západních Karpat, Hornomoravský úval a vídeňská pánev (obr. 23). Geologicky jsou Západní Karpaty součástí rozsáhlé soustavy mladých pásečných pohoří, vznikajících ve třetihorách působením několika fází alpského

vrásnění. Protože od ukončení těchto pohybů neuplynula z geologického hlediska dlouhá doba, jeví se jako soustava mohutných hřbetů, oddělených hlubokými údolními nebo kotlinami.

Termínem flyš se označuje soubor usazených hornin, charakteristický rytmickým střídáním pískovců, jílovců a slínovců, vzácně i vápenců a slepenců. Jednotlivé vrstvy mohou být mocné od několika málo centimetrů do několika metrů, výjimečně i několika desítek metrů. Střídání však nemusí být rovnoměrné: např. někdy zcela převažují jílovce nad pískovci.

Flyšové pásmo západních Karpat se dělí na flyš vnější a magurský. Sedimenty magurské skupiny flyšové zaujímají západní a jihozápadní část území kraje a jsou rozčleněny do tří dílčích tektonických jednotek. Jsou to dílčí jednotka račanská, bystrická a bělokarpatská. Stáří jejich sedimentů je v rozsahu spodní křída až spodní oligocén.

Račanská jednotka se rozprostírá od severního a severovýchodního okraje okresu až po linii Bojkovice-Bohuslavice nad Vlárí-j jižně od Valašských Klobouků-Študlova. Vnitřně je členěna na několik dalších zón, které se odlišují horninovým složením. V severních zónách (Hostýnské vrchy, Chříby, mezi Fryštákem a Zlínem) převažují **soláňské vrstvy**. Vyznačují se rovnoměrným střídáním pískovců a jílovců, místy se vyskytují pruhy hrubozrnných pískovců a slepenců (např. severovýchodně od Fryštáku, u Napajedel a Malenovic). Nad soláňskými vrstvami leží **vrstvy belovežské** drobně se střídající šedé a pestré jílovce a pískovce. Vzácně obsahují i mocná tělesa hrubozrnných pískovců (pásmo Trnava-Mysločovice). Jižní část Hostýnsko-Vsetínské hornatiny (Vizovická vrchovina a Javorníky) je také budována račanskou jednotkou, která je zde zastoupena **zlínskými vrstvami**. Tyto vrstvy jsou charakterizovány převahou jílovců až slínovců, jen místy se vyskytují pískovce. V prostoru mezi Hlukem, Uherským Brodem, Bojkovicemi se zlínské vrstvy vyznačují převahou vápnitých, hnědošedých až zelenošedých jílovců střípkovitého rozpadu s polohami šedých pevných slínovců a s deskami a lavicemi nazelenale hnědošedých, jemně až středně zrnitých glaukonitických pískovců. V oblasti Chříbů obsahují ve své spodní části polohy arkózových pískovců. Jejich stáří je stanoveno v rozsahu střední až svrchní eocén. Mocnost přesahuje až 2000 m. Zlínské vrstvy převažují rovněž jižně a východně od údolí Dřevnice, na Luhačovicku. Hrubozrnné pískovce, které tvoří Komoneckou hornatinu a východní okolí Luhačovic, jsou označovány jako **vrstvy luhačovické** (Pesl, 1968).

Bystrická jednotka se rozprostírá jihovýchodně od račanské a sahá po linii Nedašov-jihovýchodní okraj Bylnice až do sv. až jz. okolí Bojkovic. Má jednoduchou stavbu: při jejím severozápadním okraji se táhnou pruhy hrubozrnných pískovců až slepenců **belovežských vrstev**. Zbývající část je tvořena **zlínskými vrstvami**, na rozdíl od račanské jednotky se v nich střídají vápnité pískovce a slínovce.

Území Bílých Karpat mezi bystrickou jednotkou a slovenskou hranicí je tvořeno **bělokarpatskou jednotkou**. Nejstaršími sedimenty jsou v ní tektonické útržky křídových vápenců, tmavých jílovců až slínovců a pestrých slínů v okolí Hluku. Horské masívy Velké Javořiny a Lopeníka jsou při úpatí lemovány svrchnokřídovým **kaumbergským souvrstvím** se zelenošedými, olivovými a rudohnědými jílovci s proměnlivým podílem pískovců a jílovců. Do nadloží přecházejí do drobně až středně rytmického **javorinského souvrství** s olivovými jílovci a s převahou pískovců paleocénního stáří, které buduje oba horské masívy. Oblast v okolí motorestu Nový Dvůr a obcí Komňa a Bzová je budována flyšovými vrstvami s převahou modrošedých lavicovitých pískovců (**svodnické souvrství**) stáří paleocén. Zbylá část bělokarpatské jednotky je budována flyšovými vrstvami s proměnlivým obsahem pískovců a jílovců (**svodnické a nivnické souvrství**). Celkově převládají vápnité jílovce hnědošedých, zelenošedých, místy okrově hnědých odstínů.

Horniny bělokarpatské a bystrické jednotky jsou v okolí Bánova, Nezdenic a Bystrice p. Lopeníkem proniknuty převážně andezitickými, méně čedičovými, žilami miocenního stáří (Stráník et al. 1986, 1989).

Skupina vnějšího flyšového pásma západních Karpat je zastoupena **slezskou jednotkou**, která buduje severní část kraje (Podbeskydská pahorkatina, Moravskoslezské Beskydy). Slezská jednotka je zde zastoupena godulským vývojem. K vrstevnímu sledu tohoto vývoje, v rozpětí od spodní křídý do oligocénu, patří těšínsko-hradišťské souvrství, lhotecké vrstvy, gogulské souvrství, istebňanské vrstvy, podmenilitové souvrství, menilitové souvrství a krosněnské vrstvy.

Těšínsko-hradišťské souvrství tvoří flyšové střídání pískovců a jílovců s převahou jílovců nad pískovci. **Ve lhoteckých vrstvách** převládají nevápnité i slabě vápnité jílovce zelenavých a šedých barev. **Godulské souvrství** je ve své spodní části převážně jílovcové, ve vyšší převážně pískovcové. **Istebňanské vrstvy** se vyznačují přítomností pískovců a slepenců hrubě rytmického flyše, s nimiž se střídají různé mocné sekvence s převahou tmavošedých, většinou nevápnitých jílovců. **Podmenilitové souvrství** se skládá z litologicky různorodých sekvencí, charakteristických převahou buď pelitické, nebo písčité sedimentace. **Menilitové souvrství** tvoří převážně pelitické vrstvy s typickými černohnědými jílovci. **Krosněnské vrstvy** se vyznačují střídáním vápnitých prachovců a středně zrnitých pískovců, jakož i šedých, vápnitých jílovců.

Vnější flyš je zastoupen rovněž na malém území severně od Tlumačova tzv. těšnovickým vývojem. Představují ho vápnité jílovce s podřadnými pískovci starotřetihorního stáří (oligocén – facie těšnovická).

Na západě území zlínského kraje vyplňují sedimenty pliocénu tektonicky podmíněnou depresi Hornomoravského úvalu. Mimo tuto oblast se jíly a písky mladších třetihor vyskytují pouze v málo rozsáhlých denudačních relikttech (západně od Tlumačova, ve Fryštácké brázdě). Jelikož hranici terciární a kvartérní sedimentace nelze v řadě případů určit, bývá svrchní část těchto uloženin označována za plioleistocén.

Z ložiskového hlediska je nejdůležitější sedimentační oblast Hornomoravského úvalu, kde se zachovaly kvartérní uloženiny v poměrně velkém rozsahu a mocnosti. Plošně nejrozšířenější jsou sedimenty fluvioakustrinní, fluvialní a eolické, v menší míře se vykytují sedimenty deluvialní, deluviofluvialní a antropogenní. Stratigraficky náleží většinou do pleistocénu, v omezeném rozsahu do holocénu až recentu.

Prokazatelně nejstarší kvarterní sedimenty zde představují středně pleistocenní (mindelské) fluvioakustrinní písky a šterkovité písky, které spočívají na neogenních sedimentech. Při ukládání fluvioakustrinních sedimentů docházelo současně k poklesům pánve, o čemž svědčí nálezy fosilních půd uvnitř tohoto souvrství. Mindelskou sedimentací končí existence jezerní pánve. V mladší části středního a ve svrchním pleistocénu dochází v tomto prostoru ke střídání fluvialní akumulace a eroze. Vytvářejí se terasovité stupně, jejichž výškové rozdíly snižuje sedimentace spraší. Ukládáním povodňových hlín na povrchu fluvialních písčitých šterků byla v holocénu ukončena sedimentace v nivách a vytvořily se současné údolní nivy Moravy, Dřevnice a dalších přítoků (Chmelík et al. 1967).

Pro všechny akumulace je charakteristická převaha flyšových pískovců a křemene. Většinou jsou zakryty diluvialními sedimenty. Fluvioakustrinní písky až šterkovité písky (střední pleistocén–mindel) vytvářejí spolu s mladšími fluvialními sedimenty v nadloží spodní část akumulace údolní nivy řeky Moravy. Fluvioakustrinní sedimenty obsahují nepravidelné polohy většinou písčitých jílovců. Průměrná mocnost souvrství je 35 m, v oblasti Hulína až 45 m. Díky tektonicky zvýrazněným depresím ve dně pánve však mocnost silně kolísá (Hlavatý et al. 1979).

Hlavní (kralická) terasa je zdvojená. Fluviální písky, šterkovité písky a písčité šterky spodní akumulace hlavní terasy (střední pleistocén–mindel/riss) jsou zachovány zejména j. od Hulína. Fluviální písky a šterkovité písky svrchní akumulace hlavní terasy (střední pleistocén–riss 1) vystupují mezi Hulínem a záhlinicemi (Macoun et al. 1966).

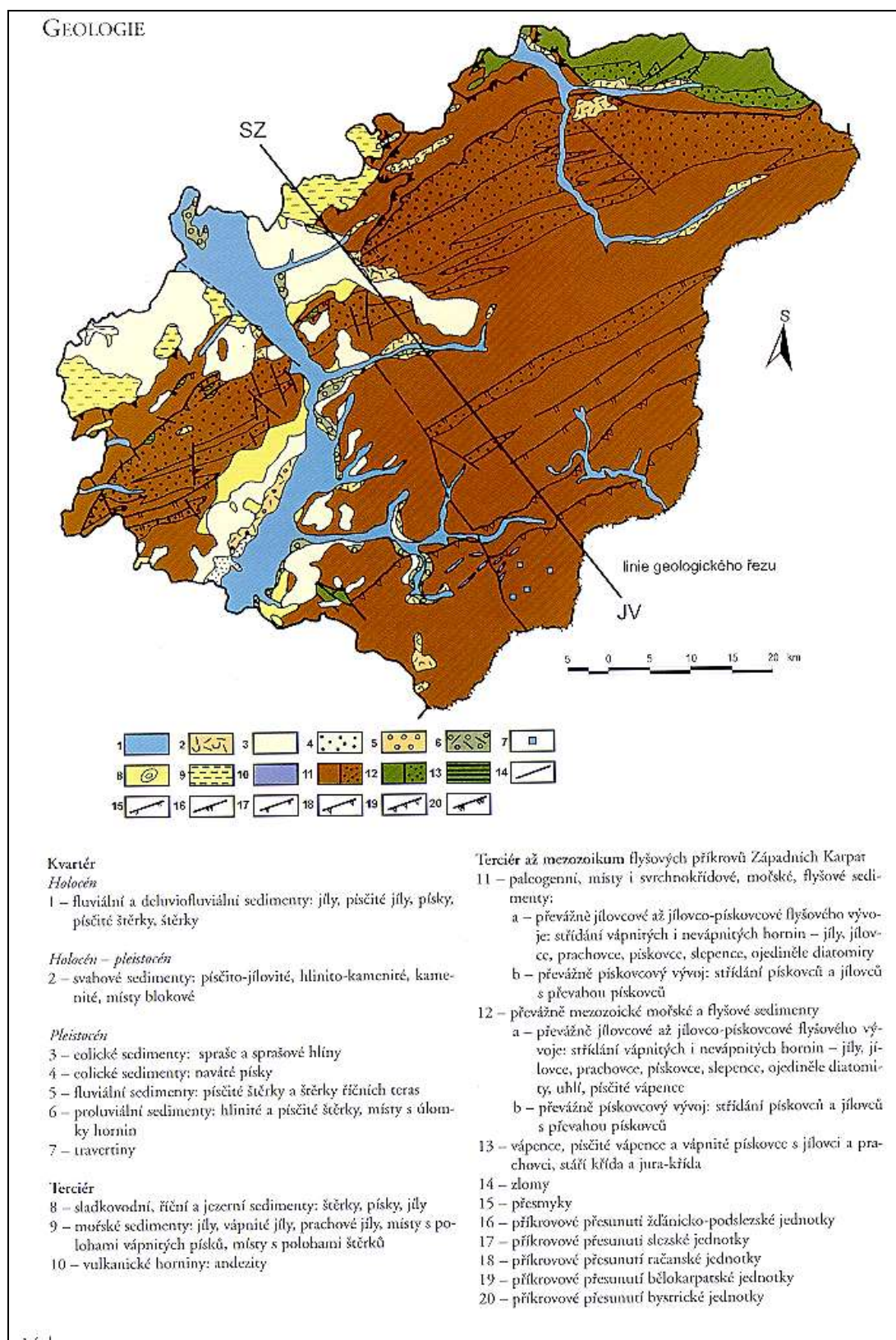
Eolické sedimenty jsou zastoupeny sprašemi, sprašovými hlínami a navátými písky. Nejmladší spraše (svrchní pleistocén–würm) tvoří především plošný pokryv na povrchu teras a v mírně ukloněných územích. Kromě toho vytvářejí závěje v morfologicky členitějších oblastech. Jejich mocnost se pohybuje mezi 5–6 m, maximálně 8 m. V podloží těchto nejmladších spraší byla místy zjištěna starší sprašová souvrství patřící do středního pleistocénu (rissu).

Sprašové hlíny (svrchní pleistocén–würm) jsou svým výskytem vázány na vlhčí části území. Nerozlišené spraše a sprašové hlíny tvoří plošné pokryvy, návěje a závěje.

Středně zrnité naváté písky (svrchní pleistocén–würm) vytvářejí často jen malé přesypy v nivě řeky Moravy.

Deluviální hlinitokamenité sedimenty (pleistocén–holocén) mají plošně větší rozšíření v morfologicky členitých částech území. Jejich mocnost je díky nerovnému podloží dosti proměnlivá. Deluviální písčité hlíny a hlinité písky (pleistocén–holocén) pokrývají úbočí svahů, jsou často humózní, často zvrstvené a na jejich vzniku se zřejmě podílel v plošších územích hlavně ron.

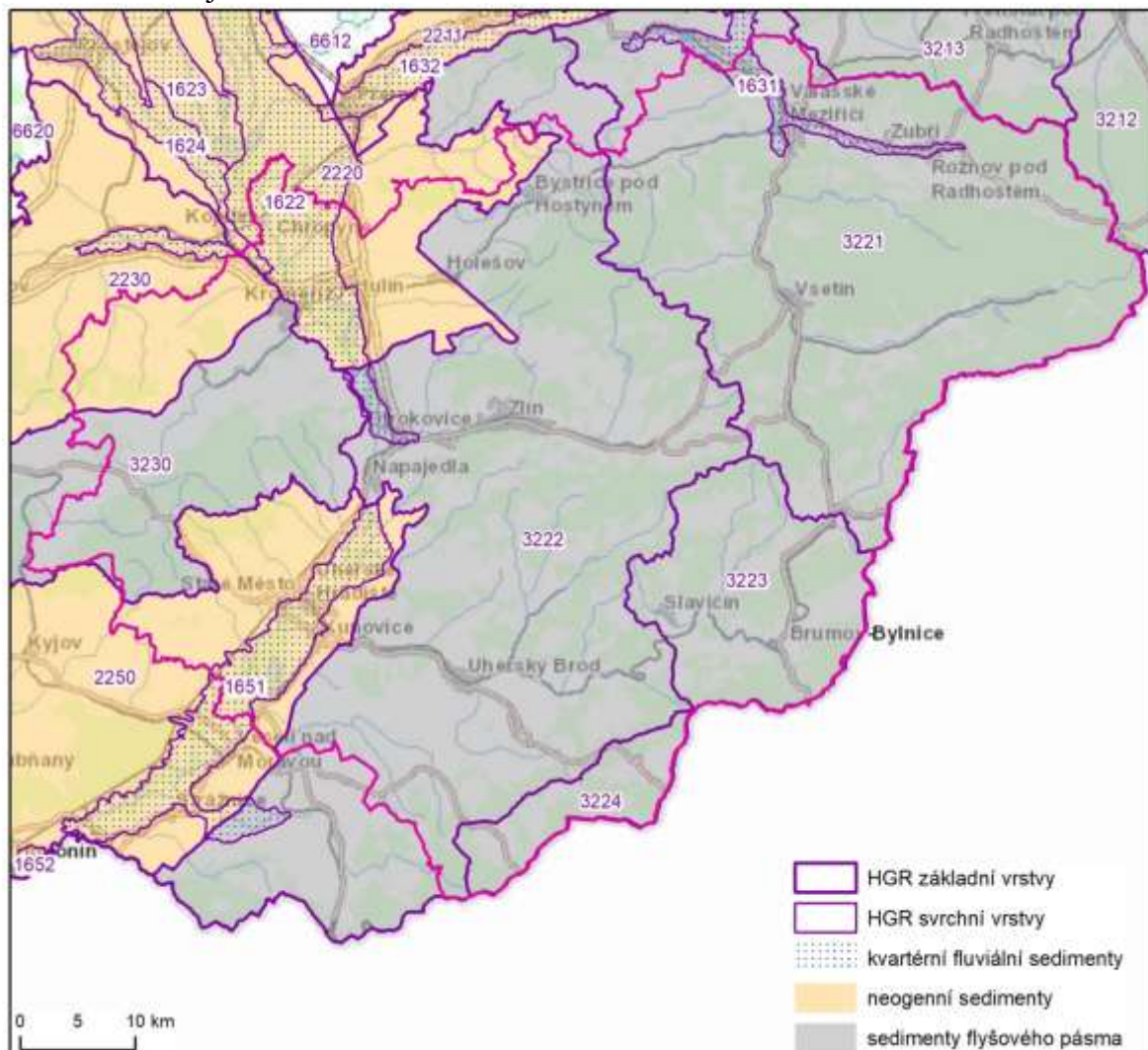
Nejmladší část výplně údolní nivy řeky Moravy a jejich přítoků tvoří fluviální, převážně písčité hlíny, písky a šterkovité písky (Havlíček et al. 2001).

Zjednodušená geologická mapa Zlínského kraje (Mackovčín, Jatiová a kol. 2002).

3.5. Hydrogeologické poměry

Podle hydrogeologické rajonizace, která byla uvedena v platnost vyhláškou č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod, jsou na území Zlínského kraje zastoupeny následující hydrogeologické rajony (HGR) jejichž plošný rozsah znázorňuje obázek:

Hydrogeologické rajony a základní hydrogeologické jednotky zasahující na území Zlínského kraje.

Základní charakteristiky jednotlivých hydrogeologických rajonů jsou přehledně shrnuty: Hydrogeologické rajony ve svrchní vrstvě:

- 1622 Pliopleistocén Hornomoravského úvalu
- 1624 Kvartér Valové, Romže a Hané
- 1631 Kvartér Horní Bečvy
- 1651 Kvartér Dolnomoravského úvalu

Hydrogeologické rajony v základní vrstvě:

- 2220 Hornomoravský úval
- 2230 Vyškovská brána
- 2250 Dolnomoravský úval
- 3221 Flyš v povodí Bečvy
- 3222 Flyš v povodí Moravy

- 3223 Flyš v povodí Váhu – severní část
- 3224 Flyš v povodí Váhu – jižní část
- 3230 Středomoravské Karpaty

Tabulka: Základní charakteristiky hydrogeologických rajonů na území Zlínského kraje.

číslo	název	popis	rozloha [km ²]
1622	Pliopleistocén Hornomoravského úvalu-j jižní část	v kvartérních sedimentech	289,06
1624	Kvartér Valové, Romže a Hané	v kvartérních sedimentech	84,24
1631	Kvartér Horní Bečvy	v kvartérních sedimentech	52,49
1651	Kvartér Dolnomoravského úvalu	v kvartérních sedimentech	168,21
2220	Hornomoravský úval – severní část	v terciérních pánevních sedimentech	1257,23
2230	Vyškovská brána	v terciérních pánevních sedimentech	733,94
2250	Dolnomoravský úval – severní část	v terciérních pánevních sedimentech	1416,91
3221	Flyš v povodí Bečvy	v karpatském paleogénu a křídě	1291,56
3222	Flyš v povodí Moravy – severní část	v karpatském paleogénu a křídě	1681,95
3223	Flyš v povodí Váhu – severní část	v karpatském paleogénu a křídě	316,89
3224	Flyš v povodí Váhu – jižní část	v karpatském paleogénu a křídě	109,67
3230	Středomoravské Karpaty – severní část	v karpatském paleogénu a křídě	1173,61

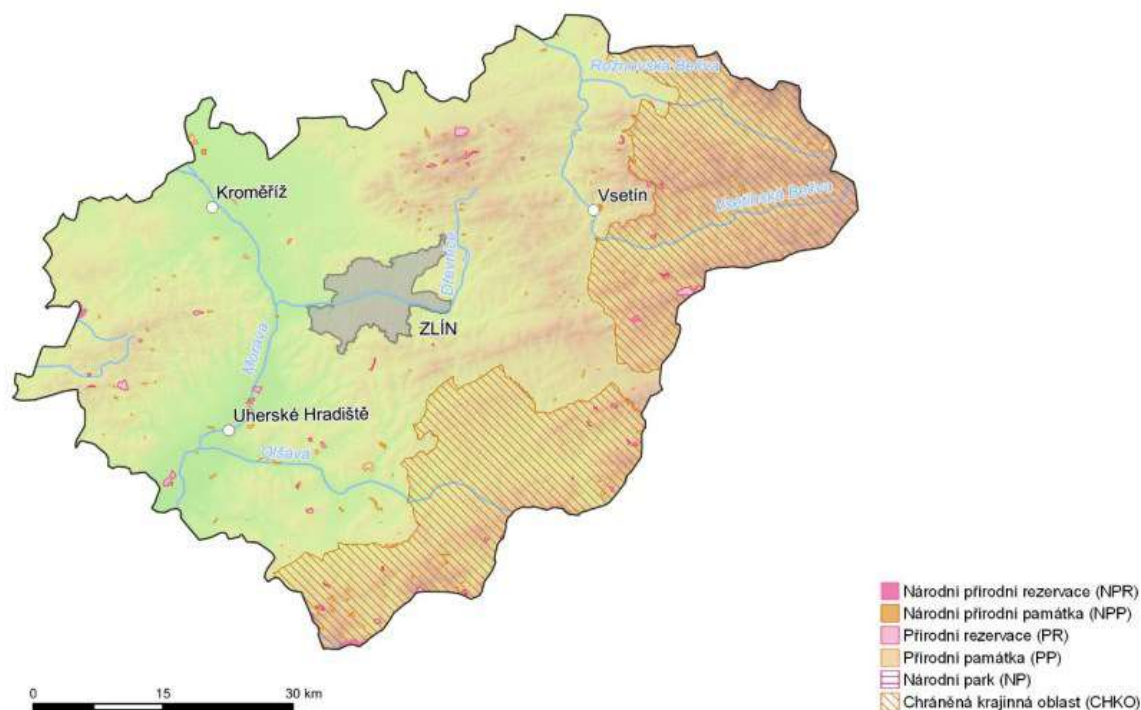
Hydrogeologické rajony představují základní územní jednotky pro bilancování podzemních vod, při jejichž vymezování se uplatňují nejen geologická a hydrogeologická hlediska, ale rovněž hlediska hydrologická, klimatická a morfologická. Z tohoto důvodu nemusí hranice hydrogeologických rajonů přesně odpovídat hranicím vymezených typů hydrogeologického prostředí. Obecně platí, že na vymezené hydrogeologické rajony, respektive jejich skupiny jsou vázány základní hydrogeologické jednotky se specifickými zákonitostmi distribuce kolektorů a charakteristikami oběhu a tvorby akumulací podzemní vody.

3.6 Přírodní poměry, ochrana přírody a krajiny

Z hlediska zvláště chráněných území do Zlínského kraje zasahuje více než polovina (53,3 %) CHKO Beskydy. Z celkové rozlohy (1231 km²) do regionu zasahuje 656,6 km². Ve Zlínském kraji se také nachází převážná část CHKO Bílé Karpaty (76,1 %) což je 567,97 km². Celková výměra obou CHKO v kraji je 1 224,6 km² což je 30,9 % celkové rozlohy kraje.

K 31. 12. 2001 je celkový počet maloplošných chráněných území 159, z čehož je 6 národních přírodních rezervací, 36 přírodních rezervací, 3 národních přírodních památek a 114 přírodních památek. Celková rozloha všech maloplošných chráněných území činí 1 758,0 ha, což představuje pouhé 0,4 % rozlohy regionu (tab. 10). Celková plocha chráněných území přírody na území kraje činí 1 242,2 km², což představuje 31,3 % z celkové rozlohy regionu (tab. 17). Počet MCHÚ za kraj nemusí neodpovídat součtu za okresy, neboť některá MCHÚ se můžou rozkládat na území více okresů.

Poloha ZCHÚ přírody je znázorněna na obrázku dle dokumentu APOH ZK:

Tabulka: Počty a rozmístění maloplošných chráněných území k 31. 12. 2020 ve Zlínském kraji.

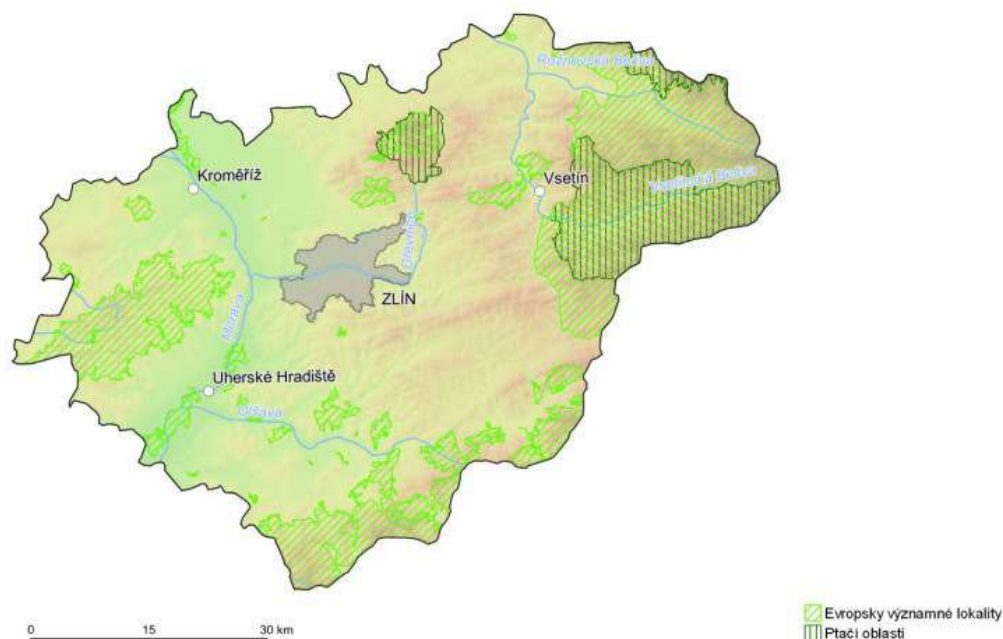
okres	celkem		národní přírodní památka		národní přírodní rezervace		přírodní památka		přírodní rezervace	
	n	ha	n	ha	n	ha	n	ha	n	ha
Kroměříž	30	326,4	2	28,8	1	69,7	20	99,6	7	128,4
Uherské Hradiště	49	776,6	-	-	2	108,3	30	175,2	17	493,1
Vsetín	45	487,4	1	66,1	3	148,4	35	194,8	6	78,2
Zlín	35	167,6	-	-	-	-	29	114,0	6	53,6
Zlínský kraj	159	1 758,0	3	94,9	6	326,4	114	583,5	36	753,3

V roce 2022 se na území Zlínského kraje nacházelo či do něj zasahovalo 69 lokalit **soustavy Natura 2000**. Jednalo se o 3 ptačí oblasti (Hostýnské vrchy, Bzenecká Doubrava – Strážnické Pomoraví, Horní Vsacko, Beskydy) s celkovou rozlohou 34,7 tis. ha a 66 evropsky významných lokalit s celkovou rozlohou 113,7 tis. ha.

Oproti roku 2021 nedošlo k žádným změnám ve vymezení ptačích oblastí ani evropsky významných lokalit, celková rozloha soustavy Natura 2000 v kraji činila v roce 2022 (bez překryvů) 117,7 tis. ha (29,7 % území kraje).

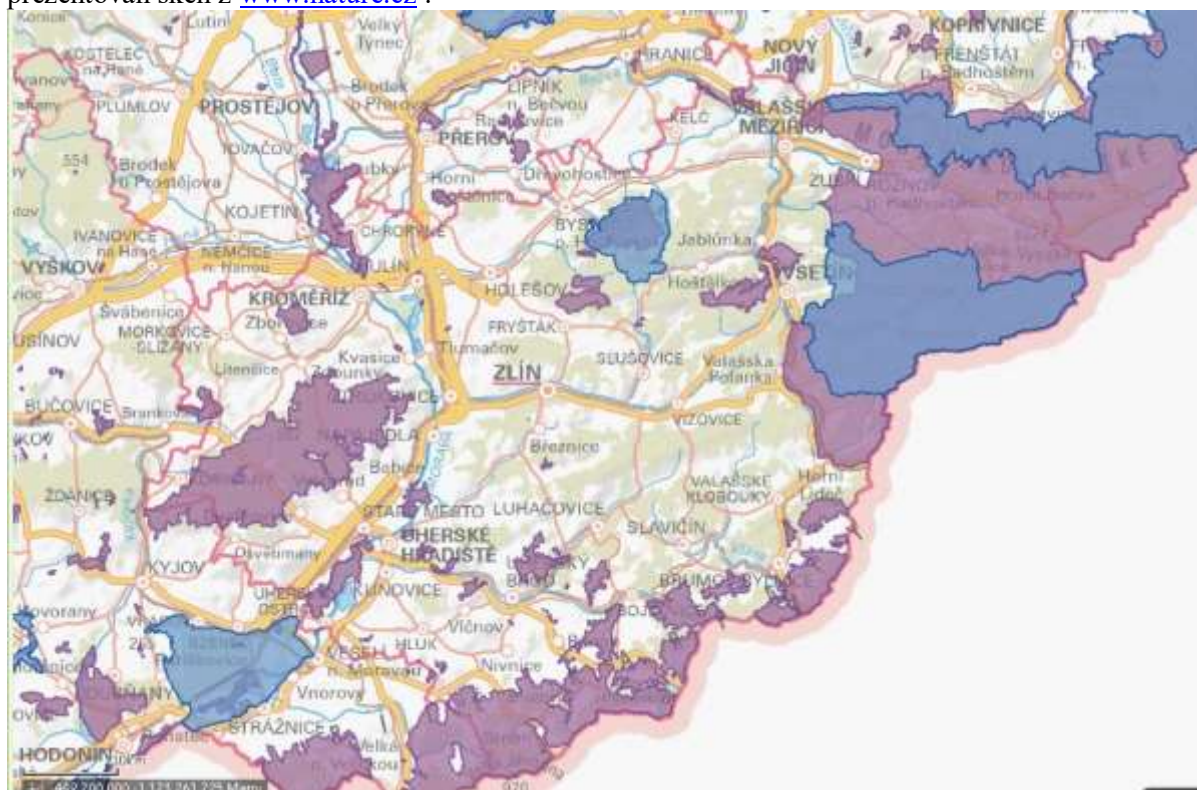
Zároveň se 85,5 tis. ha (72,6 %) z celkové rozlohy lokalit Natura 2000 nacházelo ve zvláště chráněných územích. Ve Zlínském kraji se nacházela druhá největší evropsky významná lokalita Beskydy s celkovou rozlohou 120,4 tis. ha, z toho na území kraje se nacházelo 51,9 % její rozlohy.

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE
Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

Zdroj dat: AOPK ČR

Podrobněji v rámci naturového hodnocení (samostatný dokument, Macháček M., 02/2025), kde je prezentován sken z www.nature.cz :

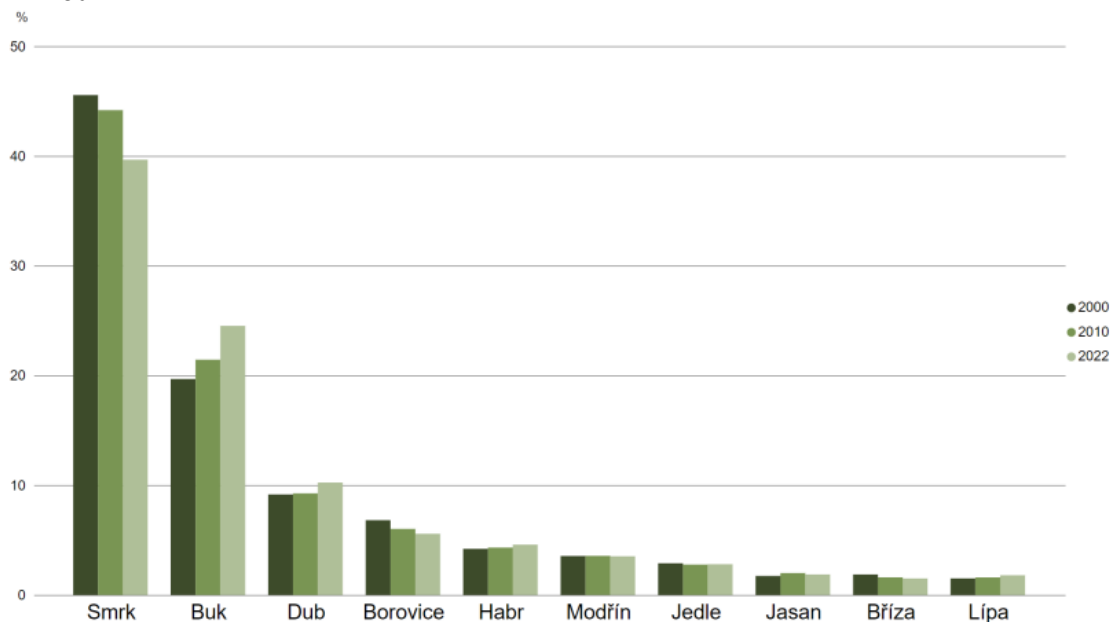
Grafické vymezení souboru lokalit soustavy Natura 2000 Zlínského kraje.
Modře ptačí oblasti, fialově evropsky významné lokality. (Mapový server AOPK ČR www.nature.cz).

Dle APOH ZK lesní porosty ve Zlínském kraji jsou tvořeny převážně jehličnany, jejichž podíl v roce 2022 činil 50,8 % porostní půdy. Nejčastěji zastoupenými jehličnany byly smrky (39,7 %) a borovice (5,6 %). Podíl smrkových porostů ve Zlínském kraji se pozvolna blíží podílu smrku stanovenému v

doporučené druhové skladbě lesa pro území Česka (36,5 %). Z listnáčů dominovaly buky (24,5 %) a duby (10,2 %).

V roce 2022 bylo ve Zlínském kraji vysazeno více listnáčů (54,9 %) než jehličnanů. Jehličnany zároveň zaujímaly 70,0 % vytěženého dřeva, což vedlo k posílení podílového zastoupení listnáčů. Pozvolné navyšování podílu listnáčů v lesích Zlínského kraje lze pozorovat od roku 2000, což je v souladu s trendem přibližování se doporučené skladbě lesa na území Česka.

Nejčastěji zastoupenou věkovou kategorií představovaly porosty ve věku 81–100 let přičemž dochází především ke zvyšování zastoupení porostů ve věku 1–20 let a starších 101 let a k úbytku porostů ve věku 41–80 let.

Zdroj dat: ÚHÚL

4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území

Adaptace na změnu klimatu

- Postupující projevy změny klimatu a nárůst klimatických rizik např. ve formě přívalových srážek, sucha, zvyšujících se teplot, sesuvů půdy atd.

Ovzduší

- Ve spojitosti s projevem změny klimatu zejména dlouhotrvajícím suchem je významným narůstajícím problémem kvality ovzduší prašnost.
- Plošné překračování platných imisních limitů pro ochranu lidského zdraví pro suspendované částice o velikosti frakce PM₁₀ a menší.
- Plošné překračování hodnot imisních limitů stanovených pro benzo(a)pyren.
- Velkým problémem životního prostředí Zlínského kraje jsou emise z malých stacionárních zdrojů (domácích topenišť, především z horších paliv) a z mobilních zdrojů znečištění ovzduší.

Půda a horninové prostředí

- Zvyšování podílu zastavěných ploch a pokračující zábory zemědělské půdy, snížení výměry kvalitních půd využitelných pro produkci potravin.
- Postupující degradace půd spojená s intenzivním zemědělstvím a nevhodnými zemědělskými postupy, urychlená změnou klimatu

Voda

- Častější výskyt hydrologických extrémů jako důsledek změny klimatu a snížené retenční schopnosti krajiny.
- Dlouhodobé sucho a nedostatek vody, zvyšující se procento podzemních zdrojů vody využívaných nad mez jejich přirozené obnovy.

- Zrychlený odtok vody z urbanizovaného území, omezené jímání a využívání srážkových vod v zastavěném území, omezené znovuvyužití „šedých“ vod.
- Absence technologií k vyčištění residuí léčiv z odpadních vod.
- Technické úpravy vodních toků, narušení jejich hydromorfologických charakteristik.
- Nedosahování dobrého ekologického stavu/potenciálu a dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod a dobrého chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod.

Příroda, lesy, půda, krajina

- Nedostatečná péče o předměty ochrany chráněných území vyžadující aktivní management.
- Nevhodný způsob hospodaření a využívání chráněných území poškozující předměty ochrany.
- Záběr přírodních stanovišť a biotopů zvláště chráněných druhů v chráněných územích i ve volné krajině.
- Zhoršování stavu populací zvláště chráněných a ohrožených druhů.
- Změny početnosti a diverzity volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, snižování biodiverzity.
- Šíření invazivních druhů rostlin a živočichů.
- Zhoršování průchodnosti krajiny pro živočichy
- Omezení migrační propustnosti vodních toků pro vodní živočichy.
- Degradace a fragmentace přírodních stanovišť a jejich špatný stav z hlediska ochrany.
- Nízká ekologická stabilita krajiny.
- Špatný zdravotní stav lesů v důsledku čehož se zvyšuje náchylnost k ohrožení nemocemi a škůdci.
- Nevhodné druhové složení a věková struktura lesů.
- Nestabilita lesních porostů

D. PŘEDPOKLÁDANÉ VLIVY KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ VE VYMEZENÉM DOTČENÉM ÚZEMÍ**Vstupní analýza surovinové základny**

Dle ARSP ZK (Godány J., Pecina V, a kol., 02/2025) byly na území kraje k 1. 1. 2024 evidovány celkem zásoby 10 surovinových typů (ropa, zemní plyn, černé uhlí, vápence jílovité, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, abraziva, stavební kámen, štěrkopísky, cihlářská surovina a technické zeminy). Zásoby jednotlivých výše uvedených surovin mají pro Zlínský kraj, případně pro celou Českou republiku klíčový význam a zdaleka ne všechny jsou v ZK těženy. V kraji je dobýváno celkem 6 surovinových typů, a sice: ropa, zemní plyn, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, stavební kámen, štěrkopísky a cihlářská surovina. Velmi významné zdroje nerostných surovin představují pro Zlínský kraj palivoenergetické (ropa, zemní plyn) a stavební suroviny (štěrkopísek a stavební kámen).

V produkci a co do počtu využívaných ložisek v rámci kraje zaujímají největší zastoupení ložiska štěrkopísků (výhradních využívaných 3, nevýhradních využívaných 7), dále ložiska stavebního kamene (výhradních využívaných 2, nevýhradních využívaných 2), ložisek ropy a zemního plynu 3 využívaná výhradní ložiska, 1 využívané výhradní ložisko cihlářské suroviny, a 1 využívané ložisko kamene pro hrubou a ušlechtilou výrobu. Zlínský kraj má v nerostných surovinách v kontextu celé republiky nezastupitelné postavení. Význam ropy, zemního plynu, ale i stavebních surovin – zejména štěrkopísků, svými zásobami, zdroji i těžební produkcí vysoce překračují rámec kraje.

Zdrojové limity Zlínského kraje v oblasti ložisek stavebního kameniva vyvolávají dvojí tlak – jednak tlak na vyšší nárůst produkce štěrkopísků pro využití tam, kde jsou obě suroviny zastupitelné, jednak pokračující tlak na dovoz nedostatkového kameniva ze sousedních hojněji ložiskově vybavených oblastí zejména Olomouckého, Jihomoravského kraje a ze Slovenska.

Dovoz kameniva ze vzdálenějšího Olomouckého a Jihomoravského kraje a ze Slovenska sebou přináší enormní zatížení komunikací s výraznými negativními vlivy na místní obyvatelstvo.

K současnému datu na území krajů evidujeme celkem 145 ložisek a zdrojů NS (včetně prog. zdrojů), z toho využívaných je celkem 19 ložisek, z využívaných je 10 výhradních ložisek a 9 ložisek nevyhrazeného nerostu. Některá výhradní využívaná a nevyužívaná ložiska (zejména palivoenergetických surovin) obsahují více surovinových druhů a typů (např. na jediném ložisku se třeba využívají 2 surovinové druhy (např. ropa a zemní plyn, stavební kámen a kámen pro hrubou a ušlechtilou výrobu apod.). Z výše uvedeného celkového počtu je 31 výhradních ložisek, 46 ložisek nevyhrazeného nerostu, 43 prognózních zdrojů NS (v subregistru R jsou 3 a v subregistru Q je 40), dále je registrováno 25 zdrojů nebilancovaných – vyřazených z Bilance zásob nerostných surovin ČR a vedených pouze v účelové databázi ČGS. Dále v kraji registrujeme 4 právně platná rozhodnutí o udělení průzkumného území za účelem vyhledávání vyhrazených nerostů (ropy, a zemního plynu) - Drahlov, Osvětimany I, Svahy Českého masívu a Vídeňská pánev IX a také 3 rozhodnutí o udělení předchozího souhlasu na stanovení dobývacích prostorů. Dále se pouze informativně eviduje 7 zrušených DP (vyřazených z evidence) Spytihněv, Kurovice, Biskupice, Havřice, Litenčice, Osvětimany, Hustopeče nad Bečvou I, 34 vytěžených objektů s ukončenou těžbou/vyloučených z evidence zásob, dále 35 zrušených ložisek a prognózních zdrojů nerostných surovin a v neposlední řadě průzkumná území s negativními výsledky ložiskového průzkumu o celkovém počtu 32.

V kraji je evidováno celkem 18 dobývacích prostorů (DP) o celkové ploše 11,67 km², a tvoří cca 0,29 % z celkové plochy kraje, z toho největší plochy zaujímají DP pro šterkopísky Hulín a Ostrožská Nová Ves (dohromady cca 7,2 km²) a DP Trojanovice o ploše 1,746 km². Z 18 DP je 10 těžených o celkové ploše 3,857 km², zbylých 8 DP pokrývají ložiska s ukončenou, či se zastavenou těžbou a pro rezervní ložiska (4 DP). Výhradní ložiska jsou ze zákona chráněná CHLÚ – v kraji registrujeme 38 chráněných ložiskových území (CHLÚ), a rozkládají se na cca 2–3 % výměry kraje. Plošně nejrozsáhlejší jsou CHLÚ Čs. část Hornoslezské pánve, Choryně, Lobodice – PZP, Kostelany.

Celková roční produkce/těžba všech NS v rámci kraje činí cca 1,9 až 2,2 mil tun/rok. Na celkové produkci státu se těžba ve Zlínském kraji (výhradní i nevýhradní) podílí zhruba 1,74–1,8 %. Největší roční produkci v rámci kraje zaujímá nadále stavební suroviny – SP činí celkem 1808 až 2086 kt/rok, SK celkem 250 až 280 tis. tun/rok, cihlářská surovina celkem 28–30 tis. tun/rok, dále ropa 2,5–2,8 kt/rok, zemní plyn 0,9 a 1 mil. m³/rok a dekoračního kamene 3,9 kt/rok.

Těžba a spotřeba stavebních surovin na území kraje v žádném případě neklesá, naopak k objemově nejvýznamnějším patří právě těžba stavebních surovin pro realizaci významných dopravních liniových staveb a jejich spotřeba je dlouhodobě na stabilních ročních produkcích, dokonce rok od roku vzrůstá. Převážná část šterkopískových těžeben je situována od severu k jihu ve střední části Zlínského kraje. U stavebního (drceného) kameniva jsou těžebny situovány ve východní části kraje. Deficitní situace s využíváním ložisek stavebního kamene je tedy ve střední a západní části Zlínského kraje.

Zlínský kraj patří ke krajům s největším deficitem kvalitních zásob ložisek stavebního kameniva, které je zapotřebí saturovat ze sousedního Olomouckého a Jihomoravského kraje, což ve svém výsledku prodražuje výslednou cenu suroviny a zároveň dochází k enormní zátěži v silniční dopravě. Na území Zlínského kraje se v současnosti těží 2 výhradní ložiska stavebního kamene a celkem 3 ložiska nevyhrazeného nerostu stavebního kamene o celkové roční produkci 97–102 tis. m³. Z tohoto celkového počtu 5 využívaných ložisek má 1 ložisko vyšší životnost disponibilních zásob než 10–15 let, 3 ložiska mají životnost zásob od 5 do 10 let a u zbývajících 1 využívaného ložiska je jeho životnost pod hranicí 5–7 let. Z celkového počtu 5 využívaných ložisek na území kraje se tedy jedná o cca 20 % ložisek s velmi nízkou

životností disponibilních zásob. Pokud k tomu připočítáme 3 ložiska s životností zásob do 7–10 let, představuje to cca 80 % ložisek s nízkou životností do 10 let. Pouze 1 ložisko v kraji má životnost zásob vyšší než 10–15 let. Z využívaných ložisek má nejvyšší životnost ložisko Komňa-Bučník. Nevýhradní ložisko Žlutava ukončilo svoji těžbu. Na celém území Zlínského kraje jsou těžena pouze tři výhradní ložiska šterkopísků ložisko Hulín, Nedakonice-Polešovice s DP Polešovice a výhradní ložisko Hustopeče nad Bečvou-Milotice s velmi nízkou roční těžbou nacházející se na hranici s Olomouckým a Moravskoslezským krajem a 7 ložisek nevyhrazeného nerostu šterkopísků. Celková roční produkce je cca 890–1160 tis. m³. Z celkového počtu 9 využívaných ložisek mají pouze 2 ložiska vyšší životnost disponibilních zásob než 10–15 let, výhradní ložisko Hulín a Nedakonice – Polešovice s DP Polešovice. Dalších 7 ložisek má životnost zásob od 5 do max. 7 let. Z 9 využívaných ložisek šterkopísků na území Zlínského kraje se jedná o cca 78 % ložisek s velmi nízkou životností disponibilních zásob max. do 7–10 let.

Reálná životnost zásob se vzhledem k neočekávané proměnlivosti kvality surovin stavebního kamene a šterkopísků v rámci báňsko – těžebního postupu u řady kamenolomů výrazné mění – spíše zkracuje (z důvodu neočekávaných přírodních podmínek - alterace (přeměny) hornin vlivem tektonického porušení, změna petrologické charakteristiky s nevyhovující – výklizovou kvalitou, u pískoven je neočekávaná vysoká jílovitost – špatně upravitelná, granulometrie apod.). Postupem času jednoznačně ubývá zásob zejména na ložiskách stavebních surovin v minulosti povolených k jejich vydobytí, proto velká část výhradních ložisek nevyhrazených surovin a vlastně i ložisek nevyhrazeného nerostu se blíží ke svému dotěžení. Znepokojující situace s nízkými disponibilními zásobami stavebního kamene a šterkopísků na funkčních ložiskách je i v sousedních krajích (Moravskoslezském, Olomouckém a částečně i v Jihomoravském kraji).

Z hlediska budoucího vývoje lze očekávat nedostatek kameniva, neboť zásoby některých ložisek jsou časově omezené. Je tedy nutno hledat řešení, jak plánované stavby zajistit, neboť nelze uvažovat, že řešením je recyklace (odhadem lze použít recyklovaných materiálů ve výši max. 20–25 %) a ani dovoz surovin ze vzdálenějších lokalit, popř. z importu, který může být velmi komplikovaný - zde je nutno připomenout vzorec zatížení uhlíkovou stopou (vyprodukovaného CO₂) při přepravě konvenčními přepravními prostředky. Otázky spojené s dovozovou vzdáleností je třeba reálně posuzovat s ohledem na fungující mechanismy tržního prostředí. Dovozy z větších vzdáleností (50 a více km) zaujímají vyšší dopady na životní prostředí s nárůstem tzv. uhlíkové stopy ve formě zvýšené produkce CO₂.

Pro železniční lože jsou nutné kvalitní šterkodrtě frakce 32/63 mm vyhovující třídě B0, popř. BI (pro výstavbu vysokorychlostních tratí VRT). Současná kritéria pro výstavbu železničních koridorů VRT na území ČR (jakostní třídy B0) splňuje pouze 20 kamenolomů a z toho cca 8 kamenolomů s roční kapacitou 110 tis. tun). Žádný z nich není ve Zlínském kraji.

Jistá úspora přírodní suroviny může být v omezené míře nahrazena alternativními materiály (recykláty). Recyklované kamenivo představuje přepracované materiály dříve používané ve stavebnictví, popř. je vedlejším produktem jiných průmyslových procesů jako jsou např. vysokopecní strusky Transportbeton je vyrobený z 80 % z recyklovaného kameniva, prefabrikované betonové výrobky a asfaltové výrobky obsahují 95 % kameniva. V souvislosti s hrozící stavební surovinovou krizí se poslední dobou upínají naděje k tzv. cirkulární ekonomice a zvýšení podílu recyklace plnohodnotně nahrazovat primární suroviny pro stavebnictví není možné.

Stručná vstupní analýza potenciálních vlivů

Ve vztahu k vlivům jde především o ošetření jednotlivých střetů využitelnosti surovinového potenciálu na základě následujícího rozdělení. Potenciální střety je možné rozdělit podle závažnosti do 3 kategorií.

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

1. střety zásadně omezující využití ložiska, kdy využití ložiska je striktně zakázáno zákonem. Do této kategorie byly zahrnuty Národní parky (Z 114/1992 Sb., §16(1)d), CHKO – zóna I (Z 114/1992 Sb., §26(2)e), národní přírodní rezervace (Z 114/1992 Sb., §29c), národní přírodní památky (Z 114/1992 Sb., §35(2)), přírodní památky (Z 114/1992 Sb., §36(2)) a památné stromy (Z 114/1992 Sb., §46(2)). Dále byly do této kategorie zařazeny ochranná pásma vodních zdrojů a ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů I. stupně, pokud opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma vodního zdroje nebo vyhláška ministerstva v případě přírodních léčivých zdrojů nestanoví jinak (Z 254/2001 Sb. §30 (8) a Z164/2001 Sb., §22(5)).
2. řešitelné střety, kdy podmínky možného využití stanovuje příslušný dotčený orgán
3. střety zásadně neomezující využití ložiska.

Podrobný přehled dotčených ploch evidovaných ložisek a zdrojů se všemi prvky ochrany přírody a krajiny, ochrany vodních zdrojů a CHOPAV uvádí samostatná příloha vlastní Koncepce –viz následující tabulka, generovaná na podkladě databázových údajů a analýzy dostupných mapových podkladů (*doplněno zprac. ozn.).

			poznámka
ochrana přírody	Nár. parky	zóna přírodní	Z 114/1992 Sb., §16(1)d Na celém území národních parků je zakázáno těžit nerosty, rašelinu nebo slatinu, <u>kromě těžby stavebního kamene a písku pro stavby na území národního parku</u> *ve Zlínském kraji žádný NP není vymezen
		zóna přírodě blízká	
		zóna soustředěné péče	
		zóna kulturní krajiny	
	CHKO	zóna I	Z 114/1992 Sb., §26(2)e
		zóna II	Na celém území CHKO je zakázáno těžit nerosty a humolity. <u>CHKO Bílé Karpaty, část CHKO Beskydy</u>
		zóna III	
		zóna IV	
	MZCHÚ	OP	Z 114/1992 Sb., §37(1) (v OP) lze vymezit činnosti a zásahy, které jsou vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody. *k hranici OP PR Kolébky zasahuje záměr Nedakonice-Polešovice; do OP PP Huštěnovická ramena zasahuje záměr Staré Město
		NPR	Z 114/1992 Sb., §29c Na celém území NPR je zakázáno <u>těžit nerosty a humolity</u>
		PR	Z 114/1992 Sb., §34(1)c Na celém území přírodních rezervací je zakázáno povolovat nebo provádět stavby ...
		NPP	Z 114/1992 Sb., §35(2) <u>Změny či poškození</u> národních přírodních památek či jejich hospodářské využívání, pokud by tím hrozilo jejich poškození, je <u>zakázáno</u>
		PP	Z 114/1992 Sb., §35(2) <u>Změna nebo poškození</u> přírodní památky nebo její hospodářské využívání <u>vedoucí k jejímu poškození jsou zakázány</u> * Z návrhových ploch do PP Zářečské louky zasahuje II. etapa záměru lokalita Chropyně-Hejtmán
			Z 114/1992 Sb., §43(1)

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

			Výjimky ze zákazů ve ZCHÚ podle § 16, § 16a odst. 1, § 16a odst. 2, § 17 odst. 2, § 26, § 29, § 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 může orgán ochrany přírody povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody.
	ÚSES nadregionální	biocentrum biokoridor	Metodická pomůcka (Věstník MŽP XXII/2012, srpen, částka 8)
	ÚSES regionální	biocentrum biokoridor	Vymezení skladebných částí ÚSES v území ložisek tudíž není překážkou k případnému využití ložiska ...
	NATURA 2000	Evropsky významné lokality	Z 114/1992 Sb., §45c(2) EVL ... jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení evropských stanovišť anebo stanovišť evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu tvořících jejich předmět ochrany a aby nebyla narušena jejich celistvost. K zásahům, které by mohly vést k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem <u>opatřit souhlas orgánu ochrany přírody.</u> <i>*Záměr II. etapy Chropyně-Hejtmán přímo zasahuje do vymezení EVL Morava-Chropynský luh. Záměr Starý Hrozenkov uvnitř EVL Bílé Karpaty, záměry Bučník a Záhorovice uvnitř EVL Valy-Bučník Záměr Topolná I kontaktuje EVL Kněžpolský les, záměry Nedakonice – Polešovice a Staré Město kontaktují EVL Nedakonický les. Blíže viz samostatná příloha naturového hodnocení</i>
		Ptačí oblasti	Z 114/1992 Sb., §45e vláda může stanovit činnosti, ke kterým je třeba souhlas orgánu ochrany přírody, přičemž zohlední hospodářské požadavky... <i>*žádný z těžebních záměrů nezasahuje žádnou ptačí oblast v ZK</i>
		památné stromy	Z 114/1992 Sb., §46(2) Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji
	ostatní	VKP/kraj. ráz Přír. parky	
Vodní zdroje	OPVZ	I. stupeň	Z 254/2001 Sb. §30 (8)
		II stupeň	V ochranném pásmu I. a II. stupně je <u>zakázáno provádět činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, jejichž rozsah je vymezen v opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma.</u>

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

	OPPLZ	I stupeň	Z164/2001 Sb., §22(5) V ochranném pásmu (přírodního léčivého zdroje minerální vody a plynu) ... je zakázáno provádět činnosti, které mohou negativně ovlivnit chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti zdroje a jeho zdravotní nezávadnost, jakož i zásoby a vydatnost zdroje. Tyto činnosti a termín jejich ukončení v návaznosti na místní geologické podmínky stanoví vyhláška ministerstva, kterou se stanoví ochranné pásmo.
		II stupeň	Z164/2001 Sb., §23(3) – dtto; §23(2) V rámci OP II. stupně lze vymezit dílčí pásma s rozdílným stupněm ochrany.
	CHOPAV		Z254/2001 Sb., §28(2)e V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se v rozsahu stanoveném nařízením vlády zakazuje těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod NV 10/1976 Sb., §2(1)e – nad 10 ha. §2(3) -V mimořádných případech může vláda republiky povolit výjimky-týká se všech těžeben (těžených, navrhovaných) v širší nivě Moravy
	záplavové území.		Z254/2001 Sb., §67(2)a) V aktivní zóně je dále zakázáno těžit nerosty a zeminu způsobem zhoršujícím odtok povrchových vod ...*Platí pro všechny těžebny štěrkopísků z vody (těžené, navrhované) v nivě Moravy
	Půdní fond	I. třída ochrany/bonita	Z334/1992 Sb. §6(2)
		II. Třída ochrany/ bonita	Návrhy na stanovení dobývacích prostorů musí být projednány s orgány ochrany zemědělského půdního fondu a před schválením opatřeny jejich souhlasem.
		Lesy ochranné	Z289/1995 Sb., §13(1)
		Lesy zvláštního určení.	Jejich využití (pozemky určené k plnění funkcí lesa) k jiným účelům je zakázáno. O výjimce z tohoto zákazu může rozhodnout orgán státní správy lesů na základě žádosti vlastníka lesního pozemku nebo ve veřejném zájmu, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem plnění funkcí lesa. * Záměr Nedakonice – Polešovice prakticky likviduje ostrovní les
		Lesy hospodářské.	

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

Kulturní památky		NKP	zařazení dohodu 20/1987 Sb. § 11(1) Jestliže fyzická nebo právnická osoba svou činností působí nebo by mohli způsobit nepříznivé změny stavu kulturní památky nebo jejího prostředí anebo ohrožují zachování nebo společenské uplatnění kulturní památky, určí obecní úřad obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, krajský úřad, podmínky pro další výkon takové činnosti nebo výkon činnosti zakáže
		KP	zařazení dohodu
		Památkové rezervace, zóny	20/1987 Sb., §6a(1) Krajský úřad může po projednání s ministerstvem kultury, úřadem územního plánování a příslušnou obcí jako dotčenými orgány vydat opatření obecné povahy o ochraně památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich částí
		arch. lokality	zařazení dohodu
Ostatní	Zast. plochy	sídla nad 1000 osob	zařazení dohodu
		prům. areály	zařazení dohodu
	Infrastr	dálnice, žel. koridory	zařazení dohodu
		nadreg. produktovody	zařazení dohodu
	ZUR	územní rezervy	zařazení dohodu
		pátevní dopr. a tech. infrastruktura (výhled)	zařazení dohodu
		sklárky, výsypky	zařazení dohodu
		těžební limity	Usnesení vlády ČR ze dne 30. října 1991 č. 444

střety zásadně omezující využití ložiska (striktně dáno zákonem)

řešitelné střety – (podmínky stanovuje dotčený orgán)

střety zásadně neomezující využití ložiska – (obecně stanoveno dohodou)

Z předložené koncepce vyplývají především následující klíčové vlivy/dopady na životní prostředí a veřejné zdraví spojené s plánovanými těžebními záměry, které se většinou odrážejí do potřeby řešit projektové posouzení:

- Umístění záměru v bezprostřední blízkosti obcí a měst. *Závisí na poloze zdroje nerostných surovin, který je nepřemístitelný*
- Dopravní přístupnost a vlivy spojené s dopravní obslužností a dopravní sítí (dopravní zatížení). *V rámci Koncepce jsou navrhovány předběžně přepravní a dopravní trasy navrhovány s maximálně možným respektem k poloze okolních sídel, viz příloha č. 1 pro navrhované záměry.*
- Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví
 - v tomto případě se jedná o akustické imise produkované záměrem, hluk z provozu (těžba a úprava suroviny), dopravy na veřejných komunikacích, vibrace a hluk z trhacích prací (u stavebního kamene) a z charakteru úpravy suroviny v provozním zázemí lomů na stavební kámen;
 - Vlivy na kvalitu ovzduší a klima - vliv těžby (charakter dobývacích prací) a úpravy (drcení a třídění kameniva) v rámci záměru a související dopravy na kvalitu ovzduší apod.

- d) Vliv na jakost podzemních a povrchových vod (ovlivnění zdrojů podzemních vod)- dosah vlivů na vodní režim vlivem zahloubení a rozšíření záměru. *Stěžejní problematika, zejména v kontextu kumulace vlivů v oblastech s kumulací těžebních aktivit v širší nivě Moravy. Dále systém praní suroviny při těžbách z vody, ovlivnění hydrických poměrů v okolí těžeben.*
- e) Vlivy na půdu a na pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL) - zábory na pozemcích ZPF a PUFL -likvidace lesních porostů. *Důraz na zemědělské půdy v I. a II. třídě ochrany, podrobnosti v příloze č. 1 pro navrhované těžební záměry*
- f) Vlivy na biologickou rozmanitost - na ekosystémy a biotopy- populací či jedinců zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. *Rozdílné podle povahy a lokalizace konkrétního záměru těžby, kontext přechodových ekotonů podél těžeben a způsobů rekultivace.*
- g) Vlivy na krajinu a její ekologické funkce – krajinný ráz, zásah do prvků ÚSES a významného krajinného prvku-VKP.
- h) Vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. *Řešeno samostatným posouzením*
- i) Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů.

Podrobnosti jsou v textu Koncepce komplexně prezentovány v rámci kapitoly 4.2.4

1. K vlivům na ovzduší a klima

Vlivy na kvalitu ovzduší a klima jsou dány především charakterem činností v navrhovaných těžebních lokalitách; tedy vliv těžby (skrývky a nakládání s půdními horizonty nad polohou těžitelné suroviny, rozpojování hornin), drcení a úpravy (drcení a třídění kameniva) v rámci záměru a související dopravy na kvalitu ovzduší (řešení formou rozptylových studií ve vztahu k příspěvkům z hlediska imisních limitů platných pro jednotlivé polutanty) apod.

Z hlediska navrhovaných lokalit ve vztahu k charakteru těžené suroviny jde především o trhačí práce velkého či malého rozsahu u lokalit stavebního kamene (z provozovaných lomů týká se hlavně větších lomů – Bučník, Hošťálková, méně již Bzové, z navrhovaných nově navrhované otvírky v Záhornici. Pro návrh těžby ve Starém Hrozenkově půjde jen o šetrné způsoby rozpojování při malotěžbě. Určitou úroveň znečištění ovzduší z vlastní těžby u šterkopísků lze předpokládat pouze pro oba navrhované pískovny s exploatací vátných písků a pro pokračování záměru v Boršicích.

Stěžejním zdrojem především prašných emisí jsou skrývkové práce, zejména v oblasti skrývek na zemědělských půdách v závislosti na etapizaci a postupech přípravy území pro vlastní hornickou činnost, především na větších plochách ve vyšších jednotkách nebo v desítkách ha (Staré Město, Nedakonice-Polešovice, lokality Otrokovice-Napajedla-Topolná, Moravský písek-Uherský Ostroh). U skrývek pro maloplošná rozšíření stávajících lomů na stavební kámen, které se vesměs nacházejí na lesních pozemcích, jsou vlivy prašnosti minimalizovány charakterem nadložních vrstev nad těženou surovinou.

Ve vztahu k prevenci a minimalizaci vlivů je Koncepcí doporučováno opatření 6.2. A.5.2:

- V rámci těžebního provozu a navazující dopravní obsluhy naplňovat opatření platného Programu zlepšování kvality ovzduší pro zónu Střední Moravy - CZ07 pro období 2020+, respektovat závěry z posuzování vlivu na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a dodržovat imisní limity dle přílohy č. 1 zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní opatření, která zmírní vliv těžby a následného zpracování surovin na kvalitu ovzduší, budou řešena až v rámci navazujících posuzování či řízení, tedy na projektové úrovni – poz. zprac. ozn.

2. K vlivům na vody, hydrické a hydrologické poměry

Tato problematika patří z hlediska vlivů k těm stěžejním, zejména v oblastech s koncentrací těžeb šterkopísků z vod. Koncepce uvádí, že nejvýraznější střety mohou nastat ve Zlínském kraji v případě vlivu těžby šterkopísků na vodní režim krajiny (Vegi, s.r.o. 2002). Ve většině

případů s těžbou štěrkopísku na výhradních ložiskách ve Zlínském kraji dojde ke vzniku jezera, s následujícími důsledky:

- Vytěžením štěrkopísku, tedy odstraněním hydraulického odporu ve vytěženém bloku, zde dojde k vyrovnání hladiny. V důsledku toho pak dojde ke změnám směru a rychlosti proudění podzemní vody v blízkém okolí. V průběhu těžby se zvětší zásoby vody v krajině, avšak následně bude urychlen její odtok.
- Břehy jezera budou časem kolmatovány, což omezí přestup vody ze zvodněného kolektoru do jezera a naopak. Kolmatace bude způsobena mechanickými vlivy (sedimentace jemné frakce při těžbě z vody, prach přenášený větrnou erozí) a biologickými vlivy (růst řas a mikroorganismů). Kolmatační blána bude naopak narušována vagilním bentosem. K vyrovnanému stavu, kdy se míra kolmatace již výrazněji nemění, dojde až časem po ustálení abiotických poměrů a následně pak i ustálení skladby společenstva vodních rostlin a živočichů.
- Odstranění vegetace z těžného prostoru umožní zvýšení větrné eroze na okolních pozemcích. Břehy jezera budou erodovány vlnami, čemuž lze zabránit výsadbou vhodných dřevin. Výška vln je úměrná velikosti vodní plochy.
- Odstraněním krycí vrstvy hlín a obnažením hladiny podzemní vody dojde k její větší zranitelnosti z hlediska kvality v mimořádných situacích – úlet postřiků při ošetřování zemědělských plodin za větrného počasí.
- Odkrytí hladiny podzemní vody a současný přísun živin z okolních zemědělsky obhospodařovaných pozemků umožňuje eutrofizaci vody v jezeře, tedy její sezónní zhoršení kvality. Již z tohoto hlediska je nevhodné zaústovat funkční meliorační příkopy přinášející vodu s živinami z okolních pozemků do jezera.
- Při povodni mohou vytěžená ložiska částečně sloužit i jako retenční prostory. V některých případech by tato funkce však nebyla vhodná, neboť následně by došlo k proniknutí případné kontaminace přinesené povodní do podzemních vod. Za vhodnější pokládáme ohrazení vytěžených prostor, aby k výše uvedené kontaminaci dojít nemohlo.
- Vznik vodních ploch zapříčiní změnu mikroklimatu v blízkém okolí. Patrně dojde ke zvýšení vlhkosti ovzduší, zmírnění extrémních teplot ovzduší a zvýšení četnosti mlh. Zvýšená vlhkost může podpořit rozvoj plísní na kulturních rostlinách.
- Vytvořením jezer po těžbě štěrkopísku dojde ke změně krajinného rázu s možností rozšíření chovu ryb, rekreace a zvýšení druhové diversity na vodě úzce závislých rostlin a živočichů.

Ve Zlínském kraji se nacházejí chráněná území přirozené akumulace vod (CHOPAV) CHOPAV Kvartér Moravy, Beskydy a Vsetínské vrchy. Tyto oblasti, s výjimkou Kvartéru Moravy, podléhají zvláštnímu režimu hospodaření a představují tak limitující faktory pro zemědělskou produkci. Plošně tato chráněná území představují více než 30 % rozlohy kraje. Největší část ložisek spadá do CHOPAV Kvartér řeky Moravy, která byla vyhlášena nařízením vlády ČR č. 85/1981 Sb. ze dne 24. června 1981. Účelem vyhlášení CHOPAV bylo vytvoření podmínek pro zabránění vyčerpání, znečištění či jiného znehodnocení vodních zdrojů.

Mimo jiné je na území CHOPAV zakázáno:

- § 2 odst. 1, písm. a) - zmenšovat rozsah lesních pozemků v jednotlivých případech o více než 25 ha
- § 2 odst. 1, písm. e) - těžit nerosty povrchovým způsobem, nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod; zákaz se nevztahuje na těžbu štěrků, písků a štěrkopísku, budou-li časový postup a technologie těžby přizpůsobeny možnostem následného vodohospodářského využití prostoru ložiska

Komplikovaná je situace v první zmiňované oblasti CHOPAV Kvartér řeky Moravy. Nachází se zde celkem 6 dobývacích prostorů, z nichž dva jsou těžené. Většinou se to týká ložisek štěrkopísku, popř. připravovaných do těžby a cca 14 významných ložisek nerostných surovin.

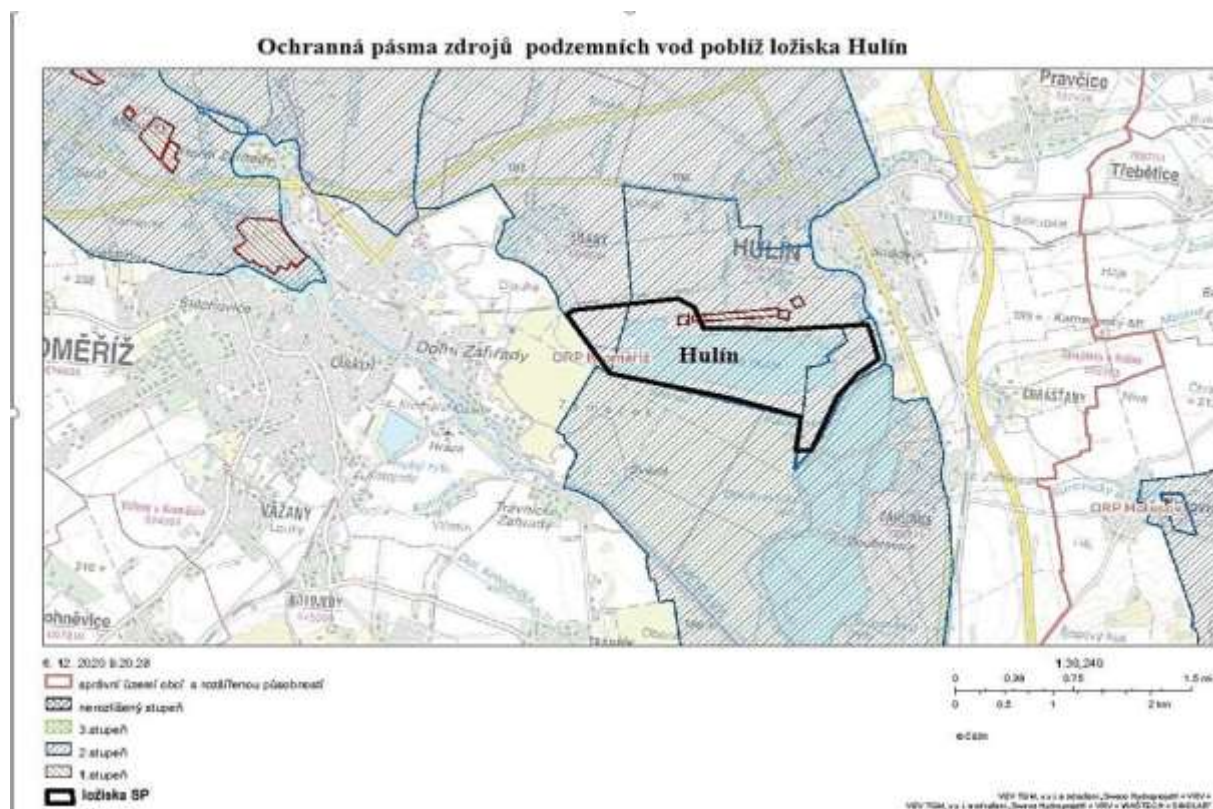
Celkově se ve Zlínském kraji na územích CHOPAV nachází 60 ložisek a zdrojů nerostných surovin na střetové ploše 62,727 km².

Z vodohospodářského hlediska je těžba štěrkopískových surovin především limitována na území CHOPAV a v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů. Konkrétní střety těžebních a

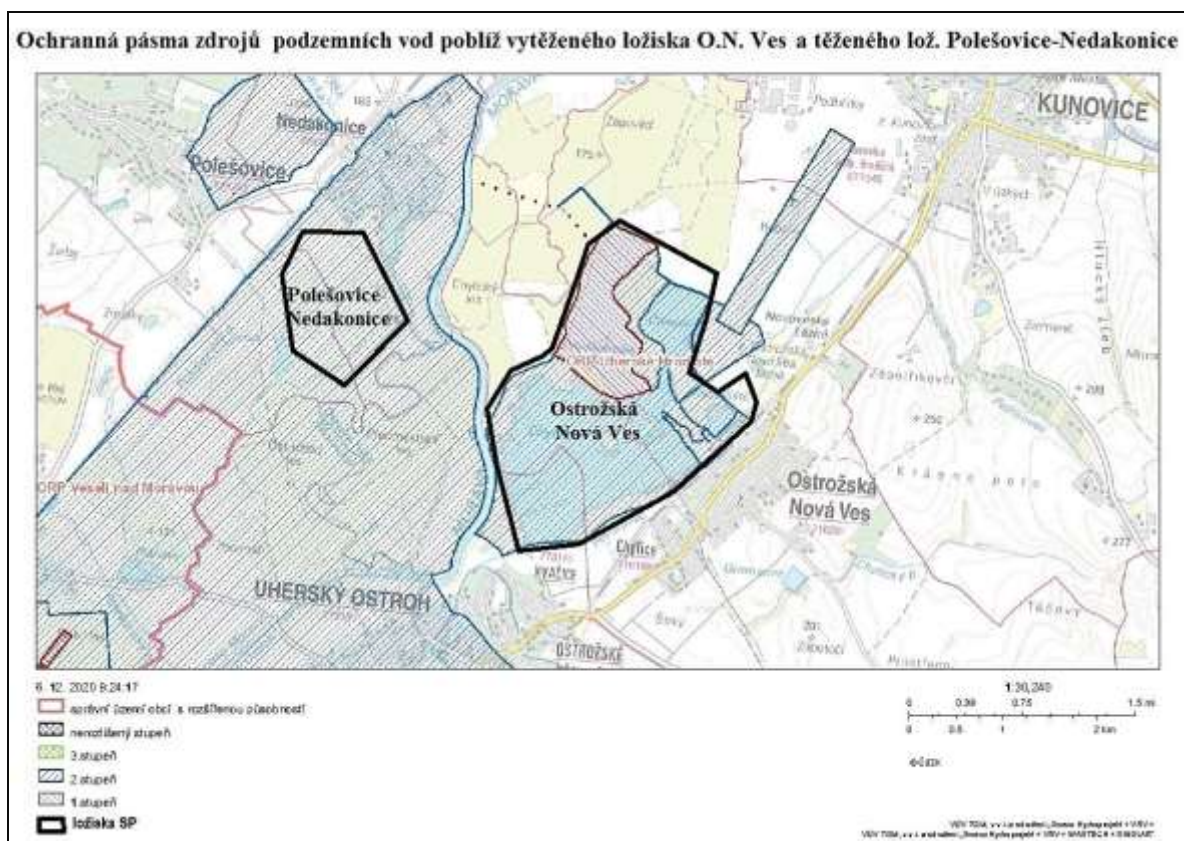
vodohospodářských zájmů jsou v případech, kdy se chráněná ložisková území a dobývací prostory ložisek nerostných surovin překrývají se schválenými pásmy hygienické ochrany využívaných zdrojů pro hromadné zásobování. Těžební činnost zde může negativně ovlivnit odebírané množství exploatované podzemní vody z vodárenských zdrojů, jakož i její kvalitu. Vlastní těžba šterkopísků z vody pomocí plovoucích bagrů může být potenciálním zdrojem znečištění podzemních vod především ropnými uhlovodíky na volné hladině nádrže (nafta, hydraulické a mazací oleje a tuky). Při správně vytvořených a fungujících biologických vztazích v nádrži, především v litorálních zónách, je znečištění ve vodních nádržích po těžbě šterkopísků dobře biologicky odbouratelné.

Z hlediska střetu těžebních a vodohospodářských zájmů je na území Zlínského kraje nejproblematictější současná a popř. budoucí těžba šterkopísků. Konkrétně dochází ke střetům těžebních a vodohospodářských zájmů v případech, kdy se chráněná ložisková území a dobývací prostory této suroviny překrývají se schválenými pásmy hygienické ochrany využívaných zdrojů podzemních vod pro hromadné zásobování. Zvýšená pozornost v souvislosti s optimalizací odběrů podzemních vod pro vodárenské využití by proto měla být zaměřena do vodárensky nejproduktivnějších oblastí stávajících jímacích území Hulín, Holešov, Ostrožská Nová Ves, Moravský Písek, Polešovice, Břest, Postoupky, Kroměříž-Podzámecká zahrada, Kvasice aj.

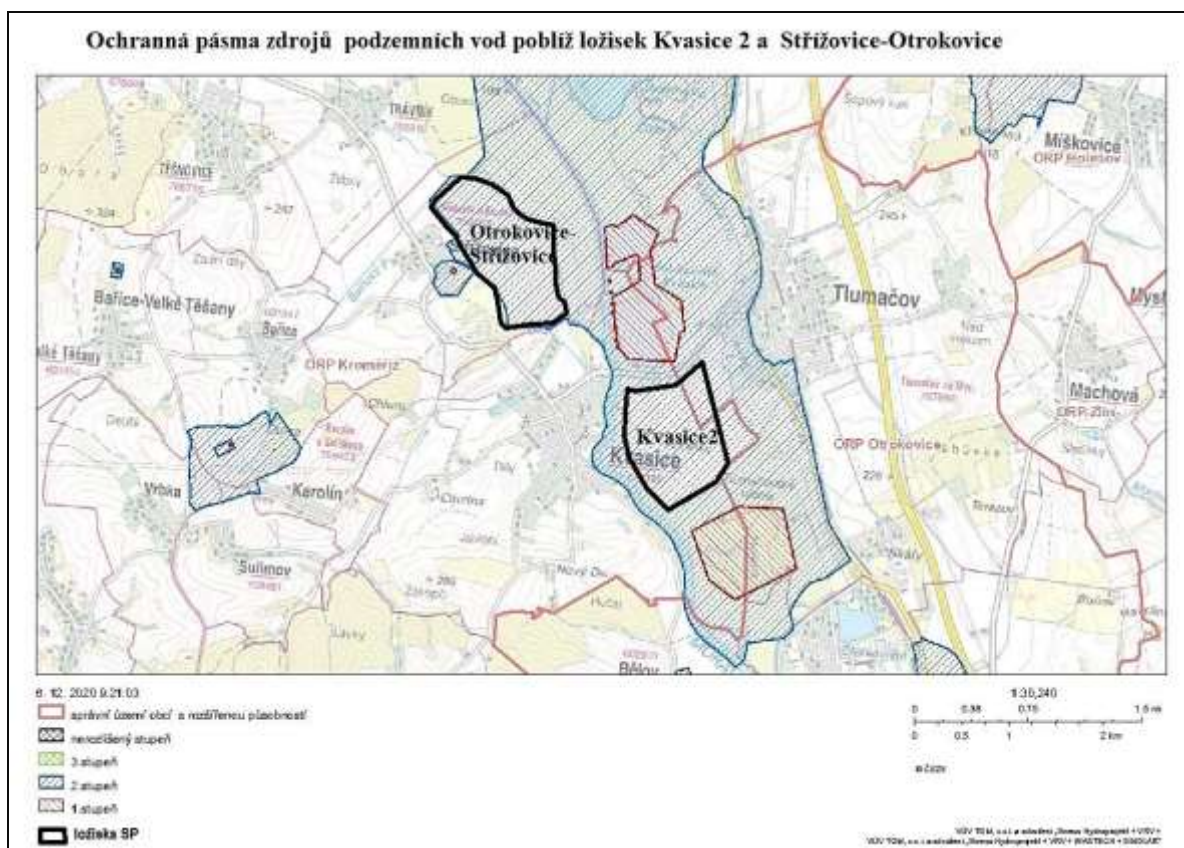
Stěžejní jsou střety zájmů s ochranným pásmem zdrojů podzemních vod u vybraných plánovaných ložisek šterkopísků do těžby na území Zlínského kraje. S ohledem na prioritu této vazby z hlediska vlivů na životní prostředí je dále prezentovaná mapová dokumentace (ponechána původní čísla obrázků dle textu Koncepce):

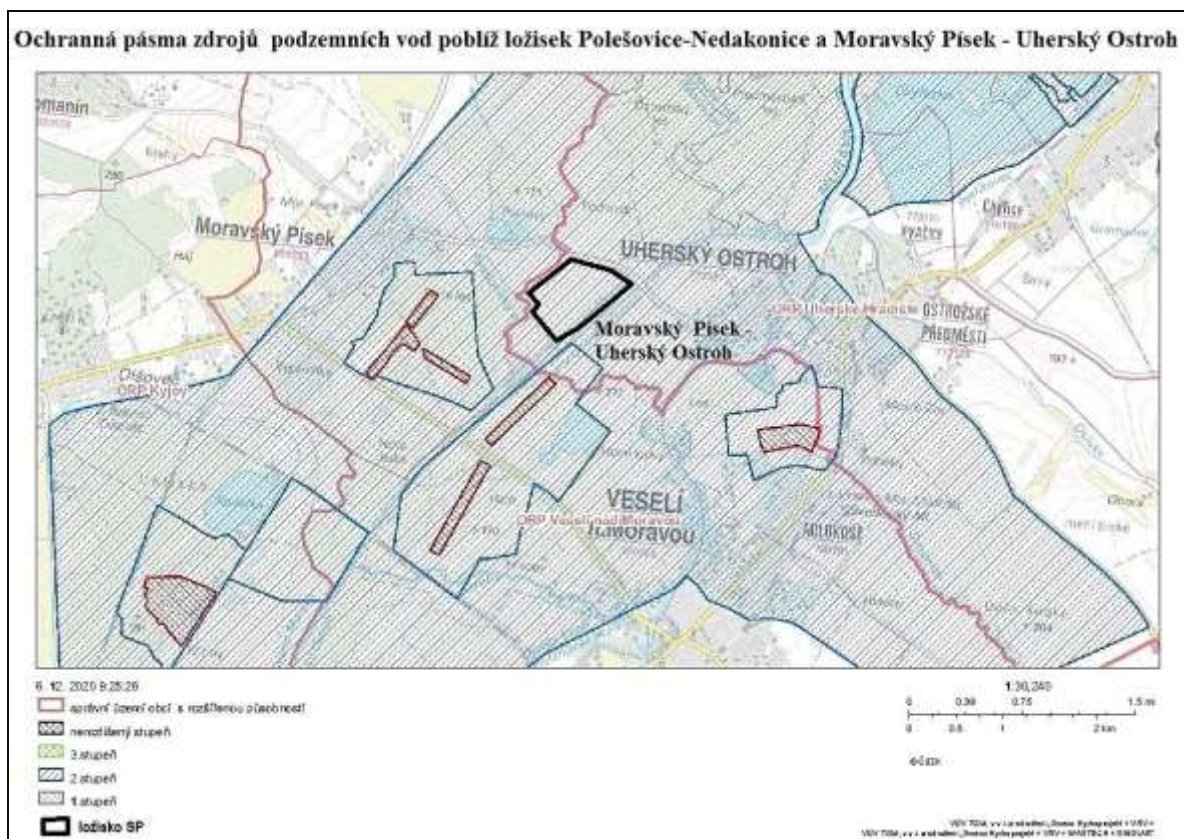
Obr. 1: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod poblíž ložiska Hulín.

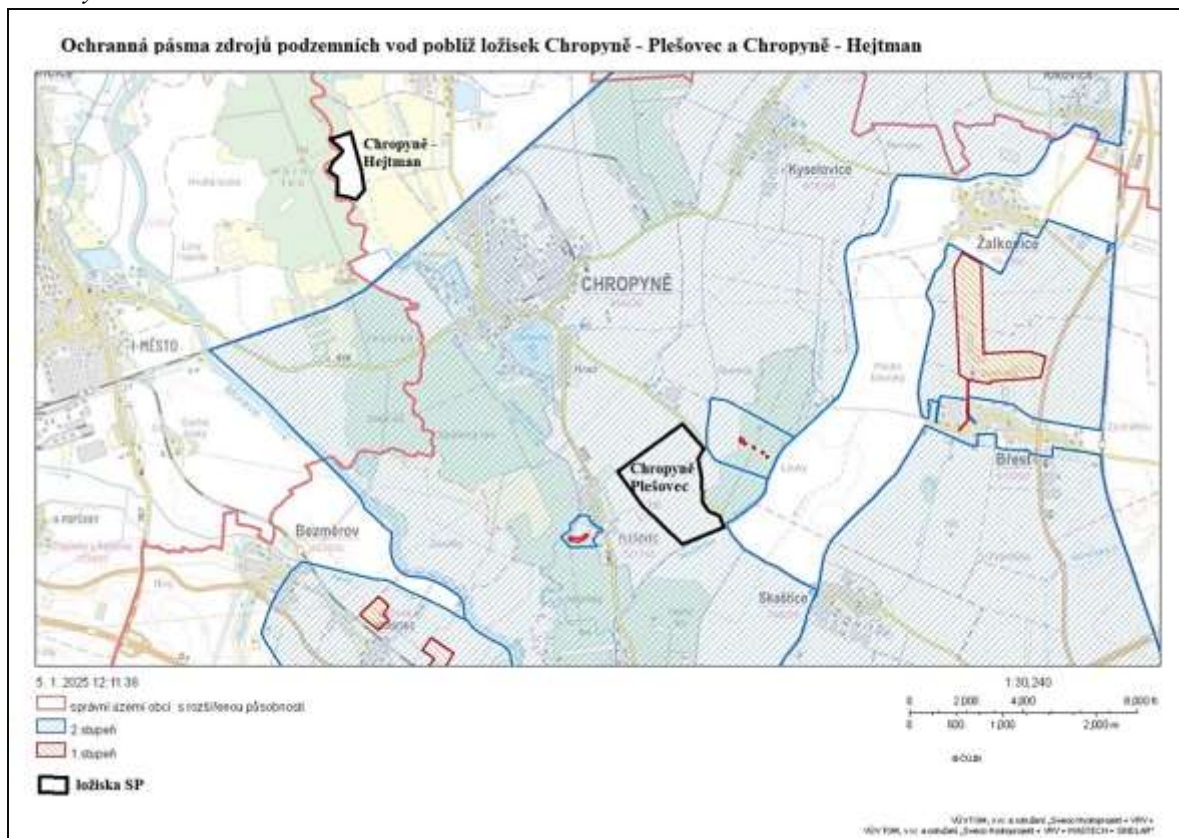
Obr. 2: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod poblíž vytěženého ložiska O.N. Ves a těženého lož. Polešovice-Nedakonice.

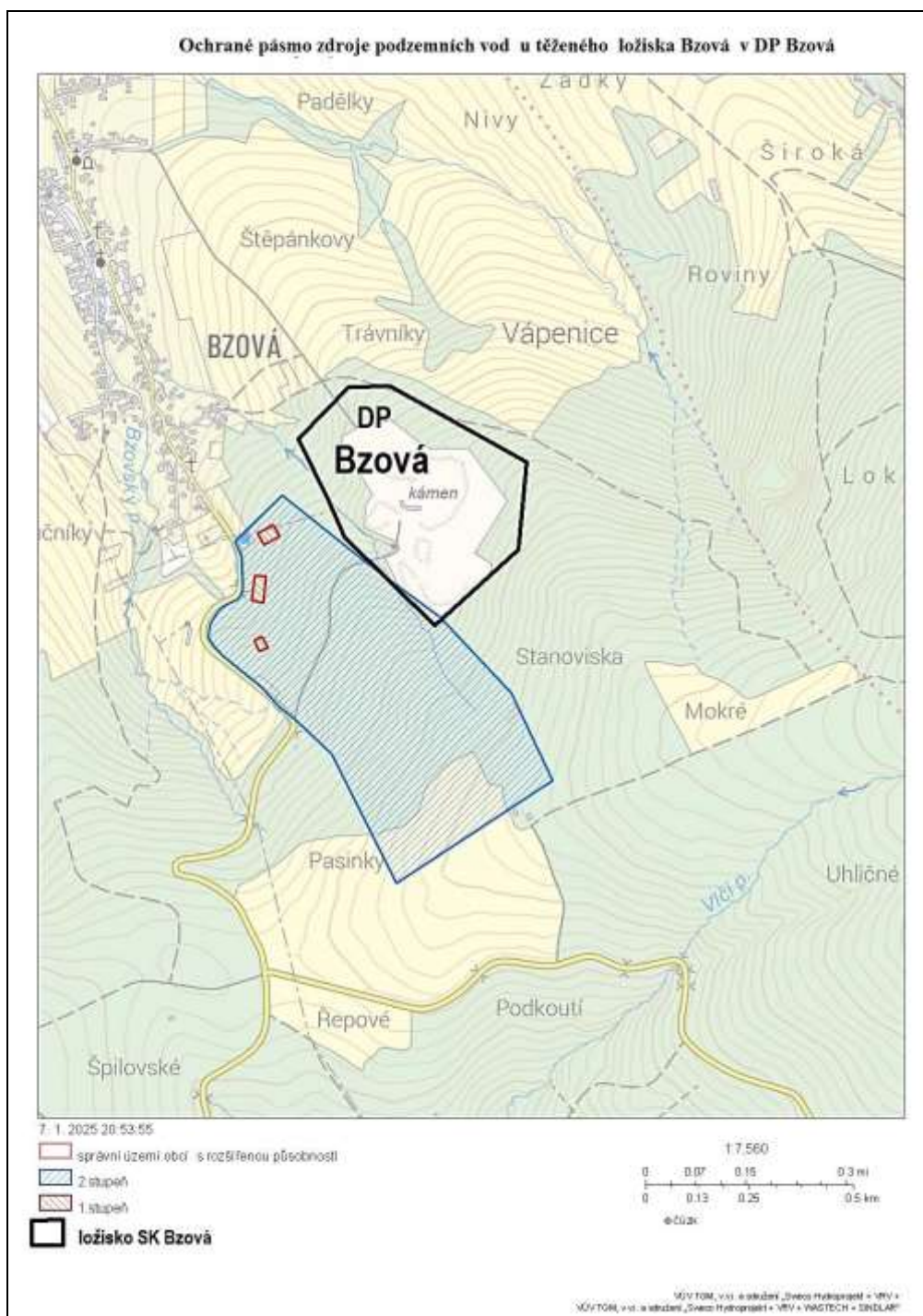
Obr. 3: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod poblíž ložisek Kvasice 2 a Strážovice-Otrokovice.

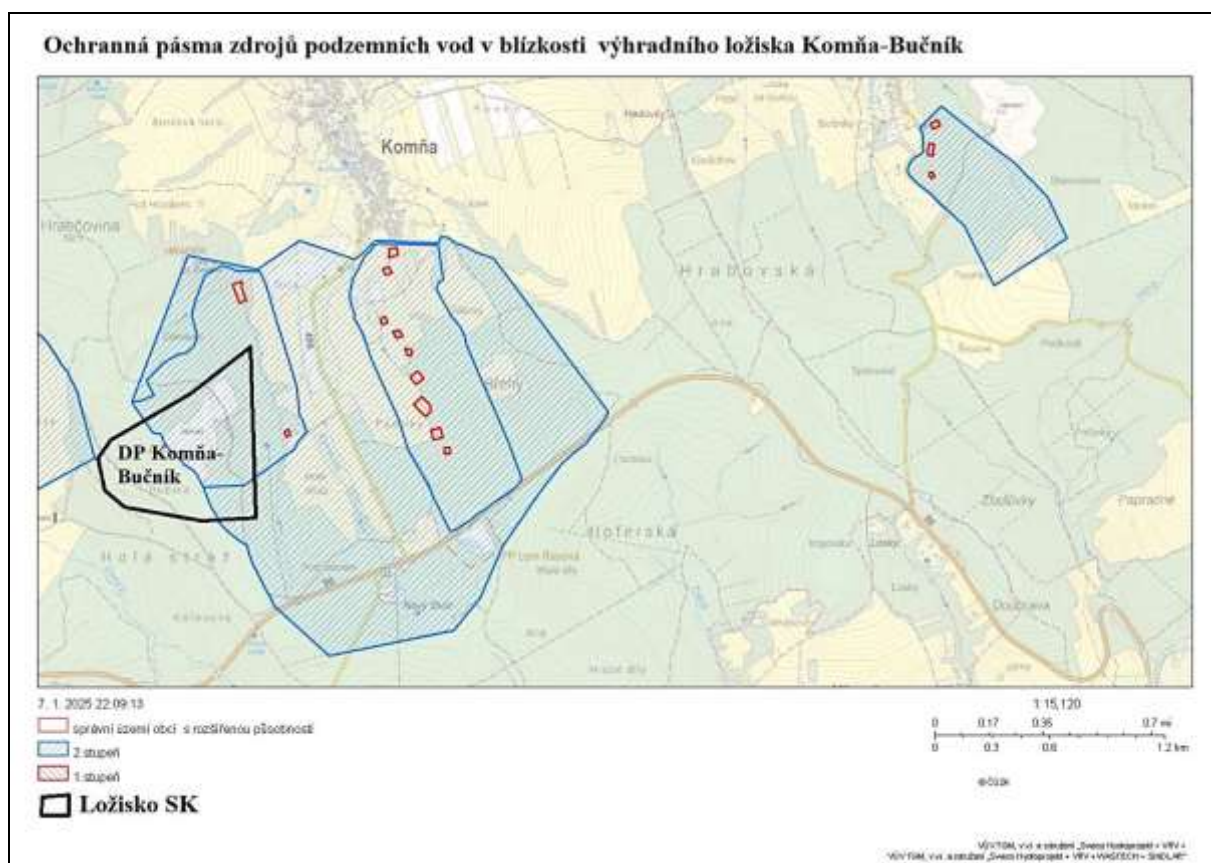
Obr. 4: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod poblíž ložisek Polešovice-Nedakonice a Moravský Písek-Uherský Ostroh.

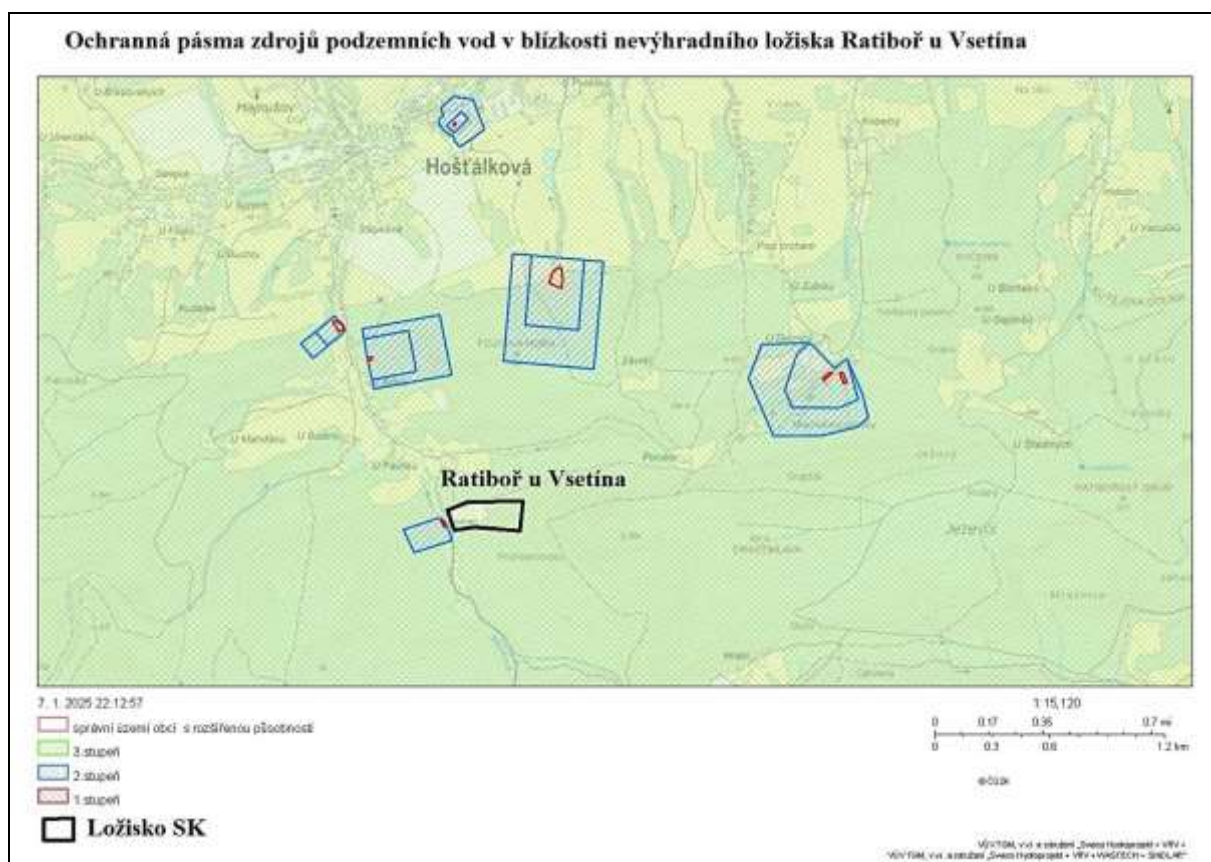
Obr. 5: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod poblíž ložisek Chropyně-Plešovec a Chropyně-Hejtmán

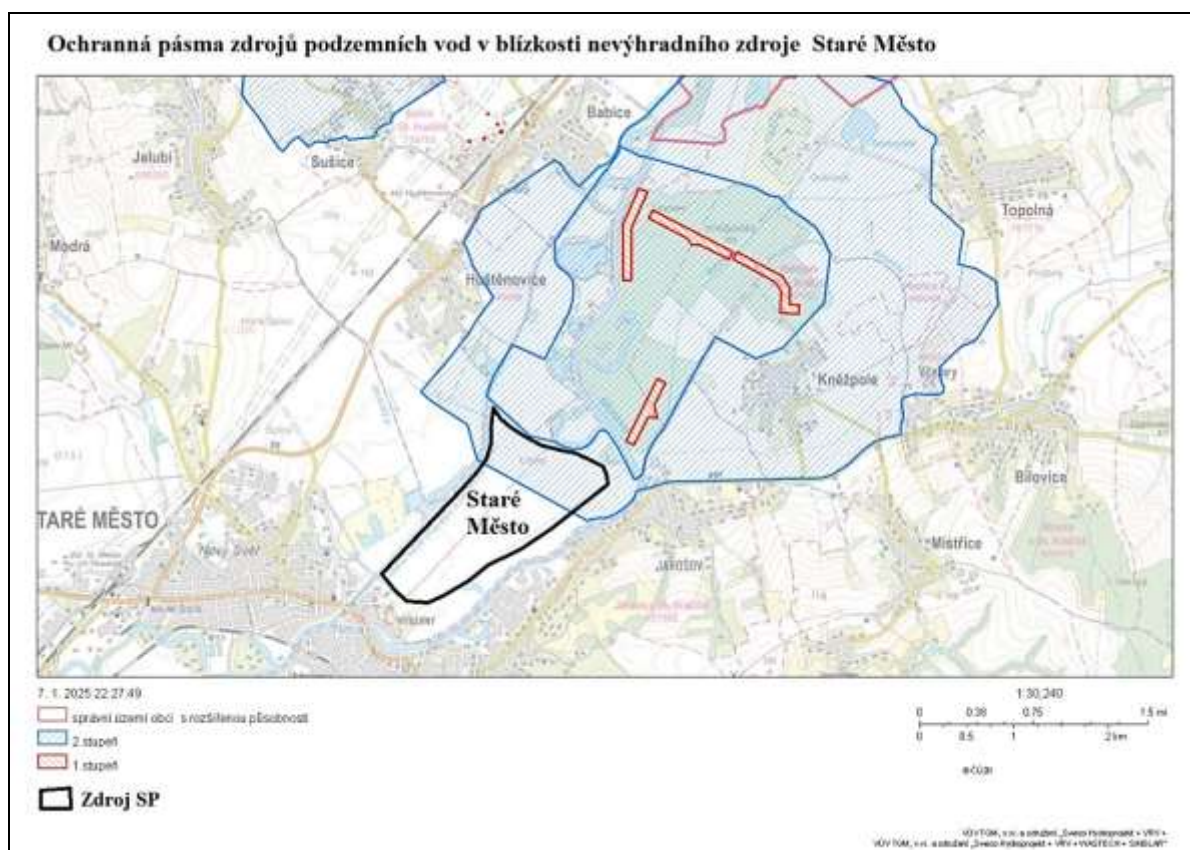
Obr. 6: Ochranné pásmo zdroje podzemních vod u těženého ložiska Bzová v DP Bzová

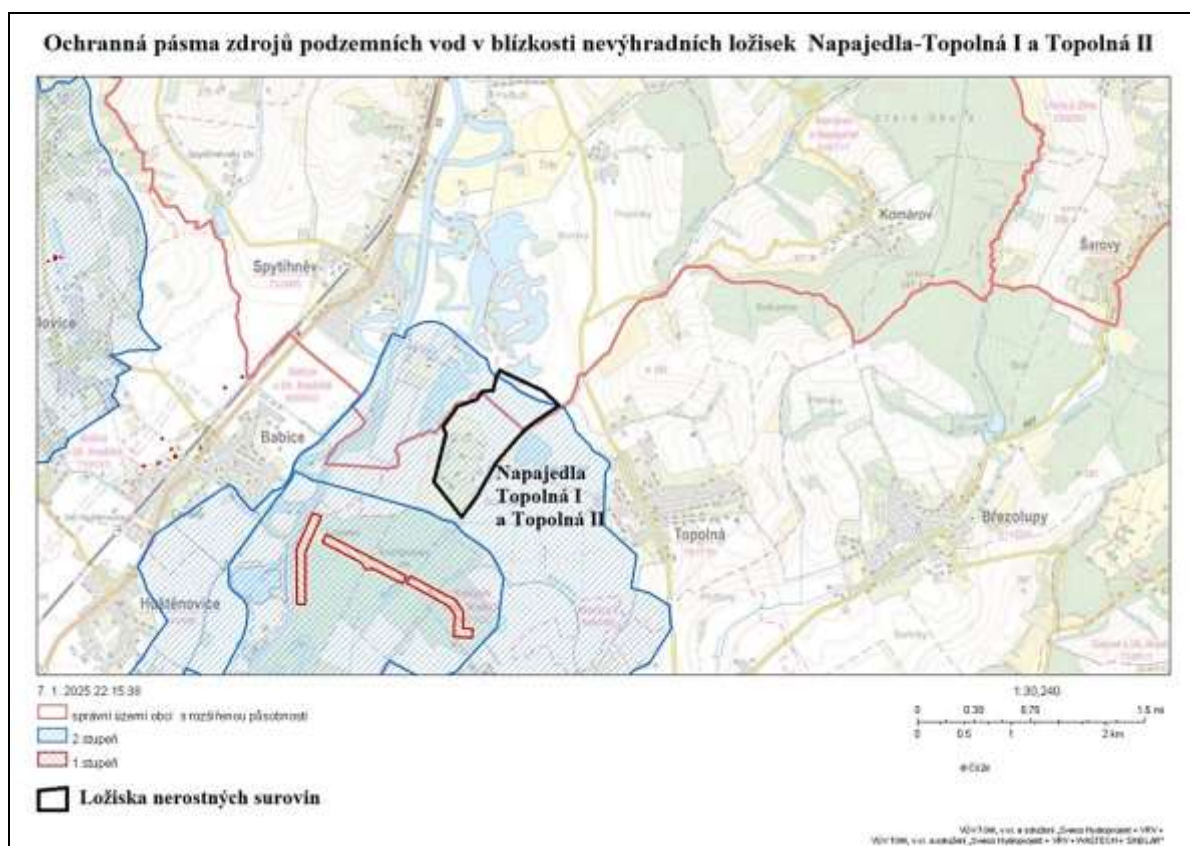
Obr. 7: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod v blízkosti výhradního ložiska Komňa-Bučník.

Obr. 8: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod v blízkosti nevýhradního ložiska Ratiboř u Vsetína.

Obr. 9. Ochranná pásma zdrojů podzemních vod v blízkosti nevýhradního zdroje Staré Město.

Obr. 10: Ochranná pásma zdrojů podzemních vod v blízkosti nevýhradních ložisek Napajedla-Topolná I a Topolná II

Ve vztahu k prevenci a minimalizaci vlivů je Konceptí doporučováno opatření 6.2.A.5.9 až 6.2.A.5.11:

- Případnými těžebními a následně rekultivačními aktivitami nesnižovat funkčnost protipovodňové ochrany případnými zásahy do její struktury. Zachovat dostatečnou kapacitu jejich zařízení a objektů a vyloučit narušení odtokových poměrů.
- Tam, kde to vyžadují právní předpisy prokázat při plánovaném záměru těžby na území CHOPAV, že bude řešeno odpovídající následné vodohospodářské a případně i jiné využití území po těžbě. Prokázat tedy při plánovaném záměru těžby na území CHOPAV, že bude řešeno odpovídající následné vodohospodářské a případně i jiné využití území po těžbě.
- Řešit v souladu s platnou legislativou střety mezi navrhovanou těžbou ložisek nerostných zdrojů a ochranou akumulace vod danou nařízením vlády o stanovení CHOPAV, ochranou vydatnosti a jakosti vod ve stanovených ochranných pásmech vodních zdrojů a stanoveným záplavovým územím toků, respektovat omezení činnosti na těchto územích. U návrhů umístění plochy v území CHOPAV a v blízkosti ochranných pásem vodních zdrojů požadovat, že těžbou nedojde ke snížení hladiny podzemní vody a k negativnímu ovlivnění vydatnosti jímacích území včetně studní. V případě negativního ovlivnění zajistit adekvátní náhradu dotčeného zdroje, aktualizovat monitoring hladiny a kvality podzemních vod. Ve vodohospodářsky citlivém území (OPVZ, CHOPAV) převažuje ochrana vod nad těžařskými zájmy, musí tedy být zamezeno snahám zvětšování roztěžených ploch bez dotčení původního ložiska těžby a následně, rozsahem odpovídající, revitalizace těžbou dotčených ploch.

Zpracovatel Oznámení pokládá za potřebné především zdůraznit kontext synergických vlivů na zájmy ochrany vod formou následujícího opatření:

- V rámci akumulace navrhovaných záměrů a provozovaných prostorů pro těžbu štěrkopísků zajistit komplexní studii z hlediska hydrických, hydrologických a hydrogeologických poměrů v širší nivě Moravy s využitím zásad kapitoly 5.3 předkládané Koncepce týkající se vymezení oblastí s vysokou koncentrací těžeb.

Dále pokládá za potřebné zdůraznit specificky ochranu lesního porostu Břestský les ve vztahu k navrhovanému využití výhradního ložiska štěrkopísků Plešovec – Chropyně:

- V rámci přípravy hornické činnosti na výhradním ložisku Plešovec – Chropyně důsledně zajistit ochranu podzemních zdrojů vody v lokalitě Břestského lesa.

3. K vlivům na půdu

Návrhové lokality jsou většinou spojeny se zábory ZPF, místně i PUPFL. Zábory ploch znamenají většinou trvalou ztrátu obnovitelného přírodního zdroje, kterým zemědělská půda a lesní pozemky jsou.

Za nejvýraznější aspekt **záborů ZPF** je nutno pokládat zásahy v oblasti návrhů velkoplošných záměrů těžeb štěrkopísků, zejména:

- Plešovec-Chropyně cca 20 ha,
- Nedakonice – Polešovice cca 42 ha,
- DP Uherský Ostroh cca 23,8 ha,
- Staré Město 80 -100 ha - z toho půdy ve třídě ochrany I (17 %), II (64 %) a III (19 %),
- Napajedla-Topolná I 38 ha, zemědělské půdy třídy ochrany I (5 %), II (50 %) a III (40 %), ostatní plocha (5 %).
- Napajedla-Topolná II 19,8 ha, z toho ZPF půdy třídy ochrany I (5 %), II (50 %) a III (40 %), ostatní plocha (5 %).
- Kvasice II : Ochrana ZPF: půdy ve třídě bonitní ochrany I. třídy (55 %), III. třídy (23 %) a IV. třídy (20 %)

Podrobnosti pro všechny návrhové těžební záměry jsou opět rozvedeny v příloze č. 1 předkládaného Oznámení. Ve vztahu k prevenci a minimalizaci vlivů je Konceptí doporučováno opatření 6.2.A.5.5

- Ložiska k otvírce preferenčně (pokud možno) navrhovat mimo pozemky nejvyšší bonity I. třídy a popř. II. třídy ochrany ZPF, v případě řešení plochy těžby na ZPF, je třeba se řídit §6 zákona 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (tj. zdůvodnit nezbytnost potřeby nové otvírky a posouzení efektivnosti stávající těžby vždy, pokud se týká záboru

ZPF i horší bonitní třídy než I. a popř. II.). Návrhy na stanovení dobývacích prostorů musí být projednány s orgány ochrany zemědělského půdního fondu a před schválením opatřeny jejich souhlasem. Žádost o souhlas obsahuje návrh studie rekultivace a zejména zdůvodnění a vyhodnocení, tj. navrhuje a zdůvodňuje takové řešení, které je z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond s přihlédnutím k možnostem rekultivace, a to zpravidla ve srovnání s jiným možným řešením. Pro stanovení dobývacího prostoru není vyžadován souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu; dotčené pozemky zůstávají součástí zemědělského půdního fondu.

Z hlediska vlivů na **lesní pozemky (PUPFL)** jde především o relativně maloplošné záměry pro těžbu stavebního kamene (rozšíření stávajících lomů Bučník - cca 3 ha, Bzová v Bílých Karpatech – cca 1,9 ha, nově Záhorovice – cca 2,2 ha; dále stávajících lomů u Vsetína Bystřička – cca 1,96 ha a Hošťálková – cca 1ha). Malotěžba v lomu Starý Hrozenkov se prakticky lesním pozemkům vyhýbá.

Ve vztahu k návrhovým lokalitám těžby z hlediska šterkopísku vykazuje nezávažnější dopad návrh exploatace výhradního ložiska Nedakonice – Polešovice, kdy v případě plného využití navrhovaného prostoru ve všech etapách by došlo k likvidaci ostrovního lužního lesa v lokalitě Klučovánky v rozsahu cca 21 ha, který jednoznačně představuje refugium biodiverzity mezi celky orní é půdy i význačný krajinoestetický prvek. Tento aspekt navrhovaného těžebního záměru představuje nejvýznamnější dopad; proto zpracovatel oznámení pokládá za nezbytné prověřit důvodnost tohoto zásahu i za cenu případné blokace zásob pod lesním porostem. Ostatní lokality návrhové těžby šterkopísku fyzické zábory lesních pozemků a porostů prakticky negenerují, mohou vak zapříčinit dílčí změny v hydrických poměrech na těžebny navazujících lužních lesů, jak je blíže rozvedeno v kapitole vlivů na vody.

Ve vztahu k prevenci a minimalizaci vlivů jsou Konceptí doporučována opatření 6.2.A.5.3, 6.2.A.5.4 a 6.2.A.5.8:

- V případě řešení plochy těžby na PUPFL maximálně využívat postupy, které budou minimalizovat vlivy na stabilitu lesních porostů, a to na základě důkladné analýzy stavu a složení dotčených porostů a technicko-bezpečnostních požadavků na provádění těžby.
- Minimalizovat plochy odlesnění se zohledněním rozsahu ložiska, při návrhu na zábory pozemků PUPFL je nutno postupovat v souladu se zákony na jejich ochranu, plochy PUPFL řešit dle § 13, 14 a 15 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů.
- Respektovat maximální rozlohu povoleného odlesnění.

Ve vztahu k předpokládanému dotčení ostrovního porostu lužního lesa Klučovánky je zpracovatelem oznámení navrhováno následující opatření:

- V rámci přípravy exploatace nevýhradního ložiska Nedakonice – Polešovice prověřit a rozpracovat takovou etapizaci postupu využití ložiska, které umožní uvedený lesní porost zachovat.

4. K vlivům na přírodu a krajinu

Do plochy **CHKO Beskydy** zasahuje 8 evidovaných ložisek a zdrojů, z nichž 4 jsou výhradní ložiska černého uhlí a zemního plynu a jeden prognózní zdroj černého uhlí. Celou svojí plochou zde leží jedno těžené ložisko kamene pro hrubou kamenickou výrobu (5059800 Hážovice), a dále ložisko stavebního kamene (D 3095500 Prostřední Bečva) a technických zemin (N 5284200 Velké Karlovice). Do I. zóny zasahuje pouze prognózní zdroj černého uhlí (Q 9087900 Frenštát-Trojanovice západ) a to pouze minimální plochou (0,263376 km²), která představuje 1,85 celkové plochy prognózního zdroje. Do CHKO Beskydy nezasahuje žádná Konceptí návrhová plocha těžby, ve vztahu k některým předmětům ochrany EVL Beskydy AOPK ČR nevyvoloučila významný vliv na pohyb velkých šelem mimo území CHKO v migračně významném území.

Do plochy **CHKO Bílé Karpaty** zasahuje 11 evidovaných ložisek a zdrojů, z nichž 2 jsou těžená výhradní ložiska kamene (B 3060700 Bzová, B 3036800 Komňa-Bučník). Z celkové dotčené plochy

109,47 km² zabírá 108,69 km² prognózní zdroj zemního plynu Q 9411500 Bojkovice. Na ostatní ložiska technických zemin (5) a kamene (5) připadá 0,616 km² a na jedno ložisko cihlářské suroviny 0,1675 km². Přehled výhradních a nevýhradních ložisek stavebních a nerudních surovin, včetně prognózních zdrojů nacházejících se na území CHKO Bílé Karpaty ve Zlínském kraji charakterizuje tab. č. 93. Nerostný surovinový potenciál v CHKO jako součást státní surovinové základny představují pouze 2 výhradní ložiska nevyhrazených nerostů (stavebního kamene – ložisko Bzová a Komňa-Bučník) ve smyslu § 43 a 43a Horního zákona. V současnosti je využíván pouze výhradní ložisko Bzová (spol. Natrix, s.r.o.), výhradní ložisko Komňa-Bučník (Sdružení singulárních podílníků Komňa) je ve stavu zajištění. V CHKO se nacházejí zároveň dvě ložiska nevyhrazených nerostů – ložisko cihlářské suroviny Bylnice a ložisko stavebního kamene Záhorovice. V CHKO se rovněž nacházejí ložiska tzv. nebilancovaná – tj. ložiska vyhrazených a nevyhrazených nerostů vedená pouze v účelové databázi ČGS – Geofondu ČR. Na území se jich nachází celkem 6 ložisek, přičemž 5 ložisek představují ložiska štěrkopísků a drceného kameniva a jedno ložisko cihlářskou surovinu.

U nebilancovaného ložiska štěrkopísků Starý Hrozenkov (olivinické trachybazalty) se počítá do budoucna s těžbou malého rozsahu pro místní potřeby – zejména opravy účelových komunikací v CHKO. V případě přehodnocení pozice ložiska stavebního kamene Starý Hrozenkov v 1. zóně CHKO a doporučení příslušných opatření po dohodě se správou CHKO (popř. udělení výjimky MŽP na využití) doporučujeme vzhledem k ojedinělé kvalitě suroviny další možnost využití formou malotěžby za účelem údržby komunikací (štěrkodrtě pro silniční tělesa) na území CHKO Bílé Karpaty. Návrh vychází z ověřených skutečností nevhodného využití suroviny na povrchové vrstvy vozovek z těženého ložiska stavebního kamene Bzová a jeho nízkých zásob podprůměrné kvality. Případná otvírka není doporučena z prostoru navrhované ochrany přírodní památky – odkryté stěny bývalého lomu. Do plochy **CHKO Bílé Karpaty** zasahuje 11 evidovaných ložisek a zdrojů, z nichž 2 jsou těžená výhradní ložiska kamene (B 3060700 Bzová, B 3036800 Komňa-Bučník). Z celkové dotčené plochy 109,47 km² zabírá 108,69 km² prognózní zdroj zemního plynu Q 9411500 Bojkovice. Na ostatní ložiska technických zemin (5) a kamene (5) připadá 0,616 km² a na jedno ložisko cihlářské suroviny 0,1675 km². Přehled výhradních a nevýhradních ložisek stavebních a nerudních surovin, včetně prognózních zdrojů nacházejících se na území CHKO Bílé Karpaty ve Zlínském kraji charakterizuje tab. č. 93.

Nerostný surovinový potenciál v CHKO jako součást státní surovinové základny představují pouze 2 výhradní ložiska nevyhrazených nerostů (stavebního kamene – ložisko Bzová a Komňa-Bučník) ve smyslu § 43 a 43a Horního zákona. V současnosti je využíván pouze výhradní ložisko Bzová (spol. Natrix, s.r.o.), výhradní ložisko Komňa-Bučník (Sdružení singulárních podílníků Komňa) je ve stavu zajištění. V CHKO se nacházejí zároveň dvě ložiska nevyhrazených nerostů – ložisko cihlářské suroviny Bylnice a ložisko stavebního kamene Záhorovice. V CHKO se rovněž nacházejí ložiska tzv. nebilancovaná – tj. ložiska vyhrazených a nevyhrazených nerostů vedená pouze v účelové databázi ČGS – Geofondu ČR. Na území se jich nachází celkem 6 ložisek, přičemž 5 ložisek představují ložiska štěrkopísků a drceného kameniva a jedno ložisko cihlářskou surovinu.

U nebilancovaného ložiska stavebního kamene Starý Hrozenkov (olivinické trachybazalty) se počítá do budoucna s těžbou malého rozsahu pro místní potřeby – zejména opravy účelových komunikací v CHKO. V případě přehodnocení pozice ložiska stavebního kamene Starý Hrozenkov v 1. zóně CHKO a doporučení příslušných opatření po dohodě se správou CHKO (popř. udělení výjimky MŽP na využití) doporučujeme vzhledem k ojedinělé kvalitě suroviny další možnost využití formou malotěžby za účelem údržby komunikací (štěrkodrtě pro silniční tělesa) na území CHKO Bílé Karpaty. Návrh vychází z ověřených skutečností nevhodného využití suroviny na povrchové vrstvy vozovek z těženého ložiska stavebního kamene Bzová a jeho nízkých zásob podprůměrné kvality. Případná otvírka není doporučována z prostoru navrhované ochrany přírodní památky – odkryté stěny bývalého lomu. Využití tohoto ložiska závisí na individuálních záměrech vlastníků pozemků a stanovisku správy CHKO (v případě udělení výjimky MŽP pro povolení těžby). Alternativní možnost náhrady suroviny pro lokální využití lze očekávat z ložiska Komňa-Bučník, a to v případě přehodnocení pozice ložiska v 1. zóně CHKO, nebo v případě udělení výjimky MŽP na povolení těžby.

AKTUALIZACE SUROVINOVÉ POLITIKY ZLÍNSKÉHO KRAJE

Oznámení Koncepce dle § 10c a přílohy č. 7 zák. č. 100/2001 Sb., o, posuzování vlivů na ŽP v platném znění

Tabulka: Přehled počtů jednotlivých ložiskových objektů v dílčích zónách CHKO Bílé Karpaty na území Zlínského kraje (podbarvené lokality jsou součástí návrhové části Koncepce – pozn. zprac.ozn.)

číslo ložiska	název ložiska	surovina	dotčená zonace CHKO
B3060700	Bzová	stavební kámen	převážně II. zóna
B3036800	Komňa – Bučník	stavební kámen	I. a II. zóna
D3114100	Bylnice	cihlářská surovina	IV. zóna
D3226200	Záhorovice	stavební kámen	převážně II. zóna, netěženo
N5053000	Bystřice pod Lopeníkem	štěrkopísky	I. zóna
N5053900	Komňa-Malé Díly	štěrkopísky	převážně III., částečně I. zóna
N5053100	Komňa – Padělky	štěrkopísky	III. a IV. zóna
N5052400	Starý Hrozenkov	štěrkopísky	převážně I. zóna
N5201500	Bojkovice	cihlářská surovina	IV. zóna
N5205600	Strážnice	štěrkopísky	IV. zóna
N5053000	Bystřice pod Lopeníkem	štěrkopísky	I. zóna
N5053900	Komňa-Malé Díly	štěrkopísky	převážně III., částečně I. zóna
N5053100	Komňa – Padělky	štěrkopísky	III. a IV. zóna
N5052400	Starý Hrozenkov	Drcené kamenivo	převážně I. zóna
N5201500	Bojkovice	cihlářská surovina	IV. zóna
N5205600	Strážnice	štěrkopísky	IV. zóna
Z9232100	Nedašov	stavební kámen	v roce 1998 převod z Q do Z
Z9270300	Sudoměřice	štěrkopísky	v roce 1998 převod z P do Z

Ve Zlínském kraji se nachází celkem 217 maloplošných chráněných území na celkové ploše 221,61 km². **Národních přírodních rezervací** je evidováno 6 a žádná není ve střetu s evidovanými ložiskovými objekty. **Národní přírodní památky** jsou ve Zlínském kraji evidovány 2 a žádná není ve střetu s evidovanými ložiskovými objekty. **Přírodních rezervací** je evidováno ve Zlínském kraji 44 s celkovou plochou 11,82 km². Z nich jsou ve střetu s evidovanými ložiskovými objekty dvě. Jedná se o Choryňský mokřad (0,217 km²) do něhož okrajem zasahuje těžené ložisko zemního plynu B 3224400 Choryně (0,126 km²). Druhou přírodní rezervací jsou Kolébky (0,992 km²), na jejíž území zasahuje těžené ložisko B 3011900 Nedakonice-Polešovice a netěžené ložisko D 3062100 Nedakonice-Polešovice. Pouze do ochranného pásma rezervace zasahuje další těžené ložisko D 5265500 Polešovice-Kolébky a z navrhovaných těžeben využití prognózního zdroje štěrkopísků Staré Město. Pouze okrajově se dotýká ochranného pásma přírodní památky Huštýn a Trojačka prognózní zdroj Q 9087900 Frenštát-Trojanovice. **Přírodních památek** je evidováno ve Zlínském kraji 163 s celkovou plochou 9,64 km². Z nich je ve střetu s evidovanými ložiskovými objekty 14 o celkové ploše 1,882 km². Ve dvou případech zasahuje ložisko pouze do ochranného pásma přírodní památky. Střet se týká ve 3 případech netěžených výhradních ložisek – B 3008900 Hustopeče-Zámrsky (SP), B 3066401 Kurovice (VA) a B 3158172 Lubná Kostelany (ZP). V případě ložiska Lubná-Kostelany se jedná o západní část ložiska, v níž se s těžbou nepočítá. V případě ložiska štěrkopísku D 3155300 Chropyně se jedná o střet s ložiskem, které má územní rozhodnutí k těžbě (pouze pro I. etapu, II. etapa zasahuje přímo do vymezení PP Záříčské louky a je tak nutno ji vnímat výrazně kolizně. U ložiska stavebního kamene N 5053900 Komňa-Malé díly by sice byla možná těžba zásob ležících mimo přírodní památku (východní předpolí starého lomu, ale tyto zásoby by byly značně omezené nutností ponechání ochranného pilíře. V 7 případech se jedná pouze o střet s evidovanými prognózními zdroji převážně štěrkopísků.

K nejčastějším střetům zájmů z hlediska ochrany přírody dochází mezi ložisky nerostných surovin a **územním systémem ekologické stability (ÚSES)**, jehož jednotlivé prvky nejsou překážkou vytěžení ložisek nerostných surovin, jak vyplývá z dohody mezi MŽP a MPO z února roku 2009, která je součástí „Metodické pomůcky pro vyjasnění kompetencí v problematice územních systémů ekologické stability“ – kap. 8 (viz. Věstník Ministerstva životního prostředí, XXII/2012, srpen, částka 8).

Území Zlínského kraje je zhruba ze 60 % pokryto prvky ÚSES nadregionálního a regionálního významu. Pomyslná osa kraje, sledující tok Moravy, je totožná s průběhem nadregionálního biokoridoru, který je součástí celoevropské sítě ECONET.

Těžební objekty v této oblasti je třeba chápat též jako prvky tvořící krajinu a umožňující její diverzifikaci.

Při porovnání ploch ložisek s prvky nadregionálních a regionálních systémů ekologické stability (ÚSES) bylo zjištěno, že v konfliktu s prvky ÚSES je celkem 31 evidovaných ložisek a zdrojů a jeden zásobník plynu. Celková střetová plocha činí 16,04 km². Největší plochy připadají na nadregionální a regionální biocentra, což dokumentuje časté umísťování těchto center do prostorů přirozeně zarostlých opuštěných těžeben.

Do severní části Zlínského kraje okrajově zasahuje ze sousedního Olomouckého kraje nejvýznamnější součást kostry ekologické stability krajiny, kterou tvoří velké biocentrum nadregionálního významu č. 104 Chropyňský luh. Na jižním okraji Chropyně se nachází NPP Chropyňský rybník. Přírodní památka jako hodnotný fragment ekosystému je v územním systému ekologické stability součástí vymezeného přirozeného biocentra nadregionálního významu č. 104 Chropyňský luh. ***Uvnitř nebo na okraji tohoto nadregionálního biocentra se nachází 3 menší ložiska štěrkopísků Záříčí. V blízkosti se dále nachází také rozsáhlé ložisko Chropyně – Záříčí, navazující na nedávnou těžbu na jv. okraji Záříčí.*** Na jižním okraji Kroměřížské oblasti se nachází další ekologicky významný segment krajiny, kterým je poměrně rozsáhlé biocentrum regionálního významu č. 344 Filena. Nedaleko od severního okraje biocentra na jz. okraji obce Bílany leží v ose nadregionálního biokoridoru nivního typu PP Stonáč. Na východním okraji je součástí regionálního biocentra také část Záhlinických rybníků. Regionální biocentrum včetně všech Záhlinických rybníků a přiléhajících mokřích luk jihovýchodně od rybníků je součástí Přírodního parku Záhlinické rybníky vyhlášeného v roce 1995. ***V těsném kontaktu na severním okraji biocentra se nachází dosud těžené ložisko štěrkopísků Hulín.***

Současná kostra ekologické stability je zde založena na dochovaných ekosystémech v nivě řeky Moravy. V převážně zemědělsky využívaném území je velmi málo rozptýlené zeleně ve střední nebo vyšší ekologické stabilitě, která by mohla být základem pro vytvoření budoucí funkční kostry ekologické stability. Vhodně provedená rekultivace po těžbě štěrkopísků by mohla zásadně přispět ke zvýšení ekologické stability krajiny. Tato úvaha však musí být dořešena v podrobnějším měřítku, zejména pak na projektové úrovni přípravy jednotlivých těžebních záměrů. Výrazným prvkem ÚSES v zájmové oblasti je nadregionální biokoridor (vodní a nivní) vedený po řece Moravě. Tvoří výraznou osu řešeného území. Nejdůležitějším prvkem tohoto ÚSES vyšší hierarchie je funkční (vymezené) nadregionální biocentrum č. 14 „Ramena řeky Moravy“.

Těžební aktivity se rovněž výrazně podílejí na formování obrazu krajiny a mají tak dopad na **změny krajinného rázu**. Zásahem do krajinotvorně významných prvků a segmentů (ostrovní lesy a remízy, liniové a pásové prvky dřevin, krajinotvorně významné terénní elevace, plochy s vysokým podílem strukturních prvků krajiny apod.)² může docházet na jedné straně k výraznému zjednodušení krajinných struktur až k jejich vymizení, na straně druhé těžební aktivity vytvářejí zejména v intenzivně zemědělsky využívané krajině vysoký potenciál

² Např. právě dotčení ostrovního lesa na výhradním ložisku Nedakonice – Polešovice.

k podpoře biodiverzity jak na úrovni biotopů a stanovišť, tak i na úrovni druhové. Záleží na etapizaci těžebních postupů (včetně skrývek a přípravy území) a na pojetí sanací a rekultivací.

Ve vztahu k prevenci a minimalizaci vlivů jsou Konceptí doporučována opatření 6.2.A.5.3, 6.2.A.5.14, 6.2.A.5.15 a 6.2.A.5.18:

- Respektovat chráněná území přírody s jejich ochrannými pásmy nebo území zařazených do soustavy Natura 2000.
- V návrhu úpravy plochy po těžbě respektovat zásady krajinného rázu území. Již v procesu povolování nových otvírek, popř. pokračování těžeb nebo obnovy hornické činnosti, záměry posoudit s ohledem na krajinný ráz (§ 12 zákona č. 114/1992 Sb.), a toto posouzení bude podkladem i pro stanovení konkrétních podmínek pro zpracování příslušné dokumentace pro rekultivaci území po ukončení těžby.

Kontext ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000 je řešen samostatným vyhodnocením, na které je blíže odkazováno. Z tohoto vyhodnocení vyplynula následující zmírňující opatření, která vhodným způsobem doplňují systém opatření a podmínek, navrhovaných zpracovatelem Oznámení a zpracovatelským týmem vlastní ARSP ZK:

A: Obecná opatření

- 1) Vzhledem k tomu, že hodnocená koncepce nepřináší u některých navržených záměrů dostatečně podrobné údaje, které by umožnily přesně posoudit konkrétní míru a rozsah případného vlivu na jednotlivé evropsky významné lokality je potřeba u následujících Konceptí navrhovaných záměrů, vyplývajících ze závěrů a výstupů Koncepce, u nichž bylo stanoveno potenciální riziko mírně negativního vlivu přenést požadavek na posouzení vlivu konkrétních záměrů na EVL (PO) dle § 45h,i ZOPK do dalších fází správních řízení (stanovení DP, povolení POPD, územní rozhodnutí pro těžbu na nevýhradních ložiscích, povolení těžby dle plánu využití ložiska, procedury EIA apod.). V uvedených fázích rozhodování jsou již zpravidla k dispozici konkrétní informace, které umožňují podrobné vyhodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000. na projektové úrovni.
- 2) U záměrů, kde již proběhla projektová EIA procedura, pro řešení možnosti exploatace uvedených lokalit důsledně respektovat výstupy těchto procesů (včetně verifikace, je-li k dispozici) se zřetelem k minimalizaci střetů s lokalitami soustavy Natura 2000, jinak je nezbytné uvedené záměry s potenciální kolizí s lokalitami soustavy Natura 2000 (včetně nepřímých vlivů např. na hydrický režim lokalit) procesem projektové EIA opět podrobněji vyhodnotit
- 3) V rámci akumulace navrhovaných záměrů a provozovaných prostorů pro těžbu štěrkopísků zajistit komplexní studii z hlediska hydrických, hydrologických a hydrogeologických poměrů v širší nivě Moravy s využitím zásad kapitoly 5.3 předkládané Koncepce týkající se vymezení oblastí s vysokou koncentrací těžeb.
- 4) Při realizaci konkrétních záměrů, vyplývajících z ARSP Zlínského kraje je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální prostorovou kolizi záměru s předměty ochrany evropsky významných lokalit, resp. s biotopy druhů a typy evropských stanovišť (lokality stavebního kamene v EVL Valy Bučník a EVL Bílé Karpáty) na území kraje.

B: Zmírňující opatření pro jednotlivé záměry

- 1) V návrhovém období nepřipustit přípravu či realizaci hornické činnosti na následujících ložiscích:
 - II. etapa nevýhradního ložiska Chropyně – Hejtman (EVL Morava- Chropýňský luh);
 - Nevýhradní ložisko stavebního kamene Záhornice (EVL Valy – Bučník)
- 2) Pro výhradní ložisko štěrkopísků Nedakonice – Polešovice důsledně zajistit, že hranice těžby nebude navrhována do vzdálenosti 50 m od hranice EVL Nedakonický les.
- 3) Pro nevýhradní ložiska štěrkopísků Topolná I a Topolná II důsledně zajistit, že hranice těžby nebude navrhována do vzdálenosti 50 m od hranice EVL Kněžpolský les.
- 4) Pro návrh na využití prognózního zdroje Staré Město důsledně pro případ návrhu těžby důsledně zajistit, že hranice těžby nebude navrhována do vzdálenosti 50 m od hranice EVL Kněžpolský les.
- 5) Pro výhradní ložisko Plešovec na projektové úrovni vyhodnotit případné ovlivnění hydrických a hydrogeologických poměrů na území EVL Morava – Chropýňský luh, synergicky i s lokalitou těžby v lokalitě Chropyně-Hejtman, I. etapa.

- 6) Pro nevýhradní ložisko stavebního kamene Starý Hrozenkov zajistit, že malotěžba bude řešena postupně, mimo krajinotvorně nejhodnotnější segment s dochovanou odlučností horniny (návrh na PP).
- 7) Pro výhradní ložisko stavebního kamene Komňa – Bučník důsledně zajistit, že navrhované rozšíření západním směrem bude zasahovat pouze do mlazin západně od lomu s vyloučením jakéhokoli zásahu do starších listnatých porostů lemujících tyto mlaziny.

5. K vlivům na veřejné zdraví

Realizace Regionální surovinové politiky Zlínského kraje by v optimálním případě neměla znamenat zhoršení zdraví obyvatelstva regionu, veškeré realizované aktivity musí mít na zřeteli minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví. Proto byly stanoveny následující podmínky implementace politiky z hlediska jejích vlivů na veřejné zdraví, se kterými se zpracovatel Oznámení ztotožňuje:

- A.5.1 Těžební hranu a provozní činnosti plochy těžby umisťovat v maximální možné vzdálenosti od zastavěných území obcí a pozemků určených územním plánem k zástavbě objektů bydlení a veřejného občanského vybavení, aby byly vždy splněny hygienické limity hluku a prašnosti upravované zákonem č. 258/2000 Sb. v návaznosti na nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací (viz. plánované báňsko-těžební postupy zásadně vzdalovat od zastavěných území dotčených obcí).
- A.6.1 zajistit plnění imisních a hlukových limitů z těžby i při nárůstu intenzit těžké automobilové dopravy v důsledku zvýšení dopravy surovin (řešit v příslušných správních řízeních, případně v procesech EIA),
- A.6.2 upřednostňovat využití železnice oproti automobilové dopravě tam, kde je vybudována příslušná infrastruktura,
- A.6.3 podpořit obce, výrazněji zatěžované dopravou z těžby, při zajištění opatření k ochraně obyvatel (omezení nákladní dopravy, dopravně-bezpečnostní opatření, snížení prašnosti z vozovek, protihluková opatření, výsadba vegetace apod.),
- A.6.4 stavebně-technickými a organizačními opatřeními předcházet dopravním nehodám i při nárůstu intenzit automobilové dopravy v důsledku zvýšení dopravy surovin,
- A.6.5 bezpečnosti dbát i při výstavbě nové dopravní infrastruktury obsluhující nové těžební a související provozy (bezpečná křižovatková napojení na stávající dopravní síť, konstrukčně předcházet kolizím s chodci a cyklisty apod.),
- A.6.6 kontrolovat dodržování přípustné hladiny hluku z provozu těžebních strojů,
- A.6.7 zajistit ochranu podzemních vod před negativním působením těžby,
- A.6.8 monitorovat kvalitu podzemních vod v případě možného ovlivnění těžbou,
- A.6.9 zajistit náhradní zdroj pitné vody v případě vysokého rizika ovlivnění podzemních vod,
- A.6.10 zajistit neovlivnění stávajících protipovodňových opatření těžbou,
- A.6.11 zajistit ochranu proti nekontrolovaným sesuvům půdy, poklesům či propadům,
- A.6.12 předcházet nehodám a haváriím,
- A.6.13 v provozech zajistit ochranu zdraví v pracovním prostředí a prevenci nemocí z povolání,
- A.6.14 omezovat socioekonomické vlivy, které negativně působí na zdraví (výrazné rozdíly v příjmu, špatné pracovní podmínky na nižších pozicích apod.),
- A.6.15 rekultivovat území dotčené těžbou v co nejkratším čase po ukončení těžby v souladu se schváleným plánem sanace a rekultivace,
- A.6.16 při stanovení kritérií pro výběr vhodných nových ložisek těžby maximálně zohlednit ochranu přírody a krajiny a ochranu lidského zdraví.

E. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Výčet možných vlivů koncepce přesahujících hranice České republiky

Realizace Koncepce i přes hraniční polohu Zlínského kraje se Slovenskou republikou negeneruje přeshraniční vlivy, poněvadž žádná z navrhovaných lokalit těžby neleží v území, hydrologicky odvodňovaném mimo území ČR. Návrh malotěžby v lokalitě Starý Hrozenkov s ohledem na polohu a charakter záměru nemůže nijak ovlivnit hydrické poměry v povodí Brodského potoka jako malého levobřežního přítoku Drietomy.

2. Mapová dokumentace a jiná dokumentace týkající se údajů v oznámení koncepce

Je odkazováno na přílohu č. 1 Oznámení a vlastní text Aktualizace Regionální surovinové politiky Zlínského kraje.

3. Další podstatné informace předkladatele o možných vlivech na životní prostředí a veřejné zdraví

Je nutno opět upozornit na okolnost, že stěžejním aspektem Koncepce jsou oblasti s akumulací ložisek štěrkopísků ve vztahu k ovlivnění hydrických, hydrologických a hydrogeologických poměrů. Vymezená oblast je totiž charakterizována vysokým nahromaděním nadregionálně významného a velmi kvalitního surovinového potenciálu štěrkopísků, které jsou předmětem současné těžby a rostoucího zájmu o nové otvírky, především nevýhradních ložisek. Akumulace ložisek zasahuje do několika obcí v několika okresech kraje a představuje základní zdroje průmyslu stavebních hmot kraje a pražské aglomerace. Vzhledem k přítomnosti řady využívaných výhradních i nevýhradních ložisek štěrkopísků a rostoucím tlakům na otvírky nových těžeben se jeví v této oblasti vhodné stanovit zásady, které určí základní podmínky zejména pro ochranu vodních zdrojů, útvarů povrchových a podzemních vod, dále pak zemědělské půdy a lesa, krajinného rázu, ochranu přírody včetně lokalit soustavy Natura 2000, ochranu sídel. Tyto zásady a jejich aplikace by měly zamezit nadměrnému zatěžování krajiny nevhodnými zásahy do zemského povrchu (např. v rámci samostatné územní studie krajiny ORP).

4. Stanovisko orgánu ochrany přírody, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

Svémi stanovisky dle § 45i ZOPK nevyloučily příslušné orgány ochrany přírody významný vliv oznamované koncepce na EVL a PO:

- Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství stanoviskem ze dne 14. 1. 2025 č. j. KUZL/2880/2025 **nevyloučil** významný vliv koncepce samostatně či ve spojení s jinými projekty na lokality soustavy Natura 2000. Z odůvodnění je podstatné: *V rámci Zlínského kraje, mimo území CHKO Beskydy a Bílé Karpaty, kde je příslušným orgánem ochrany přírody k vydání stanoviska zdejší krajský úřad, může mít předkládaná koncepce negativní průběh do území Natura 2000 hned v několika bodech, jež jsou podrobněji dále v textu popsány. Jedná se především o navrhované záměry těžby, které jsou umístěny jak přímo v území soustavy Natura 2000 (těžba v lokalitě Hejtmán), tak i v*

těsné blízkosti tohoto území (ložisko Staré Město, Nedakonice – Polešovice, Napajedla – Topolná, Hulín - Bílany), a dále ve vzdálenějším území soustavy Natura 2000, ale s možným dopadem těžby na tato území (Plešovec – Chropyně, Střížovice, Uherský Ostroh). Vlivy na území Natura 2000 zde mohou být významné, a to přímé (ložiska zabírají daná stanoviště evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí) i nepřímé (ložiska nezabírají stanoviště evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, ale generují možné vlivy z hlediska povahy, rozsahu i umístění těžby, kdy může docházet k negativnímu kvalitativnímu ovlivnění „naturových“ lesních i nelesních biotopů nebo nadměrnému rušení předmětů ochrany, možné je očekávat změnu vydatnosti či jakosti podzemních i povrchových vod). Uvedené zhodnocení možných negativních vlivů na území soustavy Natura 2000 je s ohledem k obecné povaze koncepce pouze příkladné a směřované na území Zlínského kraje, a to mimo území CHKO Bílé Karpaty a CHKO Beskydy. Z koncepce byly vybrány problémové záměry z hlediska vlivu na soustavu Natura 2000 ve Zlínském kraji.

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionálního pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty stanoviskem č.j. 00610/BK/25 ze dne 19.2.2025 **nevyloučila** významné vlivy na EVL Bučník – Valy a EVL Bílé Karpaty. Z odůvodnění je podstatné: *Výše uvedený záměr“ leží na území CHKO Bílé Karpaty v evropsky významné lokalitě (EVL) Valy-Bučník (CZ0720422) a Bílé Karpaty (CZ0724090). Předmětem předložené koncepce je stanovení rámce pro případné budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPV“). V příloze žádosti je poskytnuta informace o lokalitách navrhovaných na území CHKO Bílé Karpaty k případnému využití pro exploataci nerostných surovin na roztěžených, případně evidovaných ložiscích těchto surovin, vycházejících z pracovní verze textové části, připravené Českou geologickou službou do návrhu pro oznámení Koncepce dle příslušných ustanovení ZPV. Z předložených podkladů vyplývá, že výše uvedený záměr leží v EVL Valy-Bučník (CZ0720422) a v EVL Bílé Karpaty (CZ0724090). Je tedy zřejmé, že výše popsany záměr může mít významný negativní vliv na celistvost a příznivý stav předmětů ochrany soustavy Natura 2000. Vzhledem k rozsahu, lokalizaci a charakteru záměru nelze vyloučit závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů a současně může dojít k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů na území NATURA 2000 (ust. § 45g zákona).*
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Moravskoslezské stanoviskem č.j. 00960/MS/25 S/00202/SM/25 ze dne 7.2.2025 **nevyloučila** významné vlivy na EVL Beskydy v kontextu zásahu do tzv. migračního koridoru biotopu velkých savců (předmětu ochrany EVL). Z odůvodnění je podstatné: *Agentura spatřuje potenciální negativní ovlivnění EVL Beskydy danou koncepcí u 2 lokalit – Kamenolom u obce Bystřička a kamenolom Hošťálková. U obou těchto lomů může při realizaci rozšíření těžby dojít k negativnímu ovlivnění migrační průchodnosti, neboť oba lomy expandují do tzv. biotopu velkých savců, který propojuje oblasti s výskytem velkých šelem jako je EVL Beskydy (viz. dále). U ostatních ložisek nerostných surovin nespátřuje Agentura možný negativní dopad na celistvost EVL Beskydy. Dvě lokality ve zmíněné koncepci zasahují ve svém rozšíření do Biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (dále jen „biotop savců“). Biotop savců je jedním z povinně registrovaných územně analytických podkladů (dále také „jev ÚAP 36b“), který je definován v příloze vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti. Jedná se o lom Bystřička a lom Hošťálková, u kterých má rozšíření těžby zasáhnout do tzv. migračního koridoru biotopu velkých savců, kde je zakázáno povolovat záměry a zařízení, které by mohly ohrozit migrační funkci koridoru. Schematický zákres průběhu migračního koridoru přes plánované rozšíření lomů Bystřička a Hošťálková je zobrazeno příloze č. 1 respektive v příloze č. 2. ZCHD velkých*

savců, pro něž je jev ÚAP 36b vymezen – rys ostrovid, medvěd hnědý, vlk obecný a los evropský – jsou skupinou se specifickými nároky na svůj biotop. Jedinci těchto druhů obývají velmi rozsáhlá území (řádově stovky km²) a k jejich základním potřebám pro přežití patří pohyb krajinou na velké vzdálenosti. Důvodů pro tak velké přesuny je vícero, jednak jde o disperze mladých jedinců vytlačovaných z rodičovských okrsků do jiných vhodných území, které jsou často velmi vzdálené, nebo jde o nepravidelné přesuny dospělých jedinců při hledání partnerů, může se jednat také o sezónní přesuny za potravou atd. U všech těchto druhů migrací jsou doložené pohyby i na vzdálenost několika stovek kilometrů během několika málo dnů. Vědecké poznatky ukazují, že tyto dlouhé přesuny jsou podmínkou trvalé existence jejich populací. Vybrané ZCHD patří mezi tzv. evropsky významné druhy, pro které jsou v rámci evropské soustavy NATURA 2000 vyhlášovány evropsky významné lokality a ptačí oblasti. V případě EVL, kde jsou předmětem ochrany druhy s velkými prostorovými nároky (EVL Beskydy), nelze příznivý stav předmětu ochrany zajistit bez ochrany celého jejich biotopu vč. funkčního migračního propojení s ostatními částmi populace – domovskými okrsky těchto druhů vč. okolních států (bez propojení s ostatními částmi populace by druh v EVL vymizel). Posouzení vlivu koncepcí nebo záměrů na EVL proto nemůže probíhat jen na území těchto EVL, ale i v ostatních částech biotopu druhů, které představují předměty jejich ochrany, tedy i ve volné krajině mimo chráněné krajinné oblasti či jinak významné a chráněné plochy.

Na základě citovaných stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody bylo již ve fázi Oznámení Koncepce vypracováno naturové hodnocení dle § 45i ZOPK, které tvoří přílohu č. 2 předkládaného oznámení. Kopie citovaných vyjádření jsou v rámci tohoto hodnocení doložena.

POUŽITÉ PODKLADY A ZDROJE INFORMACÍ

1. Pecina V., Godány J. a kol. (2025): Aktualizace Regionální surovinové politiky Zlínského kraje. Česká geologická služba, Praha, aktualizace únor 2025.
2. Pecina V., Godány J. a kol. (2024): Aktualizace Regionální surovinové politiky Zlínského kraje. Česká geologická služba, Praha, listopad 2024
3. Stanovisko Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 14. 1. 2025 č. j. KUZL/2880/2025.
4. Stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionálního pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty čj. 00610/BK/25 ze dne 19.2.2025
5. Stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionálního pracoviště Moravskoslezského č.j. 00960/MS/25 S/00202/SM/25 ze dne 7.2.2025.
6. Aktualizace č. 1 Plánu odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016 – 2025. Oznámení Koncepce. Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Zlínského kraje, květen 2024.
7. Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zák.č. 465/2023 Sb.

www.mzp.cz, www.cenia.cz, www.nature.cz, www.geology.cz; www.zlinskykraj.cz

ZÁVĚREČNÁ DOLOŽKA

Datum zpracování Oznámení

Duben 2025

Jméno, příjmení, adresa, telefon a e-mail osob(y), která(é) se podílela(y) na zpracování Oznámení Koncepce

Hlavní řešitel:

RNDr. Milan Macháček,

Holíkova 3834/71, 586 01 Jihlava

EKOEX JIHLAVA, Holíkova 3834/71, 586 01 Jihlava

Tel: +420 603 89 12 84,

e-mail: ekoex@post.cz

Podpis zpracovatele:

.....

PŘÍLOHY

V textu Oznámení

Kopie dokladů o autorizaci zpracovatele

- Prodloužení autorizace zpracovatele SEA hodnocení
- Osvědčení o odborné způsobilosti

Samostatná příloha

Příloha č. 1: Navrhované rozvojové plochy v oblasti těžby nerostných surovin

Příloha č. 2: Naturové hodnocení

Příloha: Kopie dokladů o autorizaci zpracovatele

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

V Praze dne 7. prosince 2021
Č. j.: MZP/2021/710/5861

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16. 12. 2021

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

dne 16. 12. 2021 podpis *Peša*

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí jako orgán státní správy v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí příslušný k rozhodování ve věci podle ustanovení § 21 písm. i) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, vyhovuje podle ustanovení § 19 odst. 7 tohoto zákona žádosti pana RNDr. Milana Macháčka, datum narození: 9. 12. 1958, bydliště Holíkova 3834/71, 586 01 Jihlava (dále jen „žadatel“) ze dne 9. 11. 2021 a

prodlužuje autorizaci ke zpracování dokumentace, posudku a vyhodnocení

udělenou osvědčením Ministerstva životního prostředí č. j.: 6333/246/OPV/93 ze dne 15. 4. 1993 podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 244/1992 Sb.“) a vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 499/1992 Sb., o odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí a o způsobu a průběhu veřejného projednání posudku (dále jen „vyhláška č. 499/1992 Sb.“) a prodlouženou rozhodnutím o prodloužení autorizace č. j.: 90668/ENV/15 ze dne 12. 1. 2016, na dobu 5 let podle ustanovení § 19 zákona č. 100/2001 Sb.

Autorizace se v souladu s § 19 odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb. prodlužuje na dobu dalších 5 let, tj. do 31. 12. 2026.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

1/3

Ministerstvo životního prostředí

Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

O d ů v o d n ě n í

Ministerstvo životního prostředí obdrželo dne 9. 11. 2021 žádost ze dne 9. 11. 2021 o prodloužení autorizace pana RNDr. Milana Macháčka udělené osvědčením Ministerstva životního prostředí č. j.: 6333/246/OPV/93 ze dne 15. 4. 1993 podle zákona č. 244/1992 Sb. a vyhlášky č. 499/1992 Sb. Dne 1. 1. 2002 nabyl účinnosti zákon č. 100/2001 Sb., který zavedl 5letou lhůtu platnosti udělovaných autorizací. V § 24 (přechodné ustanovení) zákona č. 100/2001 Sb. se stanoví, že osoby s osvědčením odborné způsobilosti podle zákona č. 244/1992 Sb. a vyhlášky č. 499/1992 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2001, se považují (ex lege) za držitele autorizace podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb. Pro žadatele tak tato lhůta začala plynout vstupem zákona č. 100/2001 Sb. v účinnost, to je dnem 1. 1. 2002. Následně byla platnost autorizace žadatele v souladu s ustanovením § 19 odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb. opakovaně prodloužována – naposledy rozhodnutím o prodloužení autorizace č. j.: 90668/ENV/15 ze dne 12. 1. 2016, platným do 31. 12. 2021. Žadatel požádal o prodloužení autorizace a splnil podmínky pro prodloužení autorizace v souladu s § 19 odst. 3, odst. 4 a odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb.

Bezáhonnost byla doložena výpisem z rejstříku trestů (datum vydání – 3. 12. 2021). Svěprávnost byla doložena čestným prohlášením žadatele. Odborná způsobilost byla prokázána doložením dokladu o vykonané zkoušce odborné způsobilosti (osvědčení č. j.: MZP/2021/710/3617 ze dne 9. 11. 2021). Zkouška odborné způsobilosti pro účely prodloužení autorizace byla vykonána dne 9. 11. 2021, a byl tedy splněn požadavek zákona č. 100/2001 Sb., aby byla zkouška vykonána nejdříve 2 roky před podáním žádosti o prodloužení autorizace a nejpozději v den podání žádosti o prodloužení autorizace. Ukončené vysokoškolské vzdělání alespoň magisterského studijního programu se zaměřením na přírodní a technické vědy (diplom a vysvědčení o státní závěrečné zkoušce) a praxe v oboru v délce nejméně 3 let byla doložena při udělování autorizace. Žádost o prodloužení autorizace byla podána dne 9. 11. 2021, a byl tedy splněn požadavek § 19 odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb., podle kterého lze tuto žádost podat nejdříve 6 měsíců před uplynutím doby, na kterou byla autorizace udělena, a nejpozději v den uplynutí doby, na kterou byla autorizace udělena (žádost bylo možné podat nejdříve 1. 7. 2021 a nejpozději 31. 12. 2021).

Vzhledem k tomu, že předložená žádost obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti a jsou splněny všechny zákonné podmínky pro prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace, posudku a vyhodnocení, rozhodlo Ministerstvo životního prostředí tak, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

2/3

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence**

Řízení o vydání tohoto rozhodnutí podléhá ve smyslu zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, správnímu poplatku ve výši 50 Kč (položka 22 písm. f) sazebníku). Poplatek byl uhrazen formou kolkové známky.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministrovi životního prostředí, podle § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, prostřednictvím Ministerstva životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10.

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru posuzování vlivů na
životní prostředí a integrované
prevence

Rozdělovník

Obdrží do vlastních rukou:

RNDr. Milan Macháček

Holíkova 3834/71
586 01 Jihlava

Stejnopis obdrží na vědomí po nabytí právní moci:

Ministerstvo životního prostředí

odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence
Vršovická 1442/65
100 10 Praha 10

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

3/3

Č.j.: 6333/246/OPV/93

Datum vydání: 15. 4. 1993

OSVĚDČENÍ

RNDr. Milan Macháček

Titul, jméno, příjmení _____

Trvalé bydliště _____ Za prachárnou 11, Jihlava, 586 05 _____

Datum narození, rodné číslo _____ 9.12. 1958 58-12-09/0328 _____

Ministerstvo životního prostředí České republiky v dohodě
s ministerstvem zdravotnictví České republiky podle § 6 odst.
3 a § 9 odst. 2 zákona ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na
životní prostředí

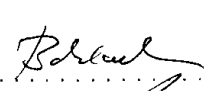
v y d á v á

OSVĚDČENÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

ke zpracování dokumentací o hodnocení vlivu stavby, činnosti,
nebo technologie na životní prostředí (§ 5 odst. 3 a § 6 odst.
1 a příloha 3 zákona ČNR č. 244/1992 Sb.) a ke zpracování posudků
hodnotících vlivy staveb, činností a technologií na životní
prostředí (§ 9 zákona České národní rady č. 244/1992 Sb.).

kulaté razítko

Předseda komise.....

Tajemník komise.....